

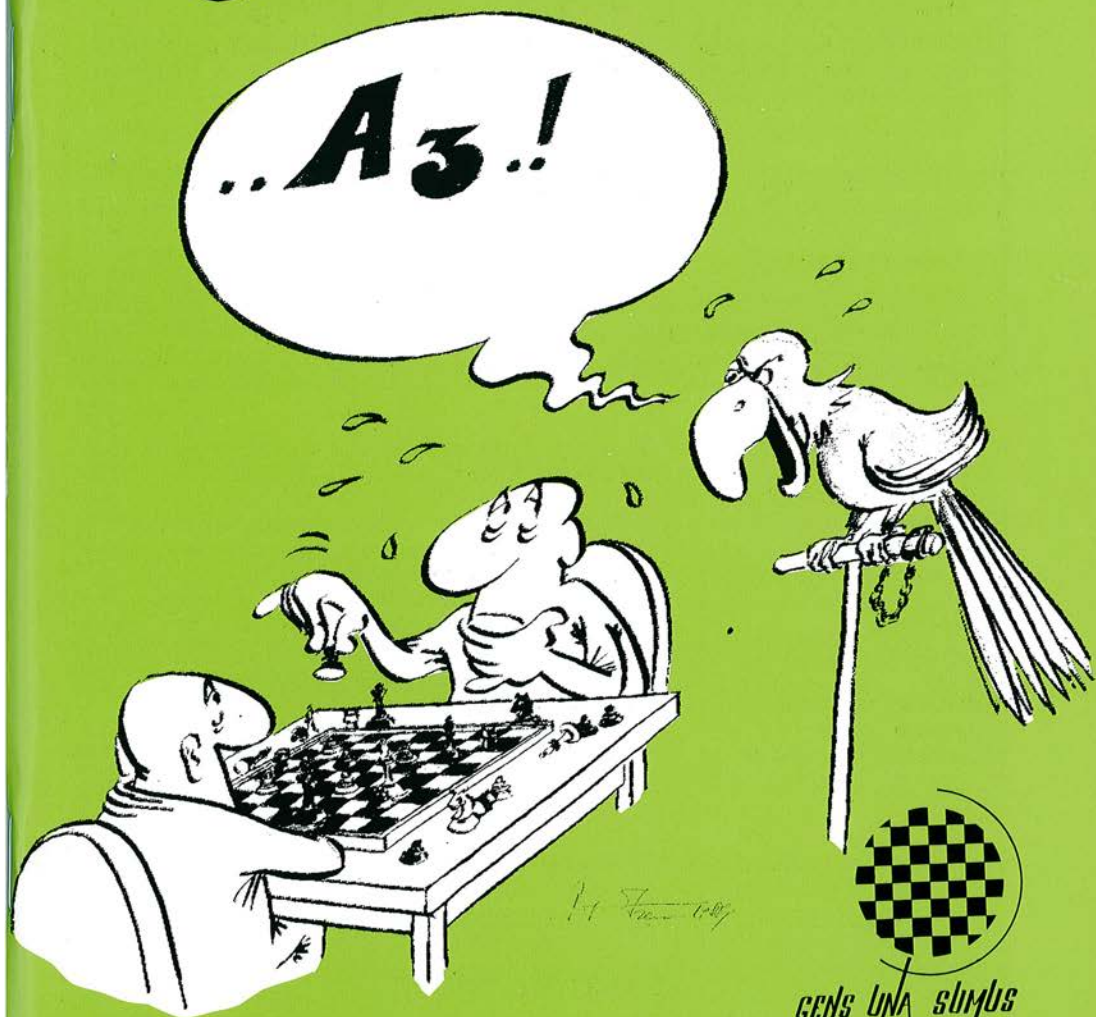
Tfs

TIDSKRIFT
FÖR
SCHACK

NR 10 ÅRGÅNG 95 1989

..A3..!

GENS LINA SIBBUS

God Jul och Gott Nytt År!

Tidskrift för Schack är officiellt organ och medlemsblad för Sveriges Schackförbund.

Ägare: Sveriges Schackförbund.

Redaktör och ansvarig utgivare: Bo Plato, Gethornskroken 21, 281 49 Hässleholm, tel 0451/128 50, telefax 0451/147 90.

Ekonomi och administration: Lennart Friberg, Näktergalen 29, 222 48 Lund, tel 040/46 55 76.

SSF:s TfS-kommitté: Hakon Persson, Bo Plato och Lennart Friberg.

Prenumerationer: Samtliga prenumeranter är medlemmar av Tidskrift för Schacks Kamratförbund. Prenumerationsavgiften för 1989 är för medlemmar i Sveriges Schackförbund 160:–, för övriga 200:–.

Annonsspriser: Helsida 2 000:–, halvsida 1 200:–, kvartssida 700:–, sista sidan av omslaget 3 000:–.

För annonsörer som sysslar med schacklig verksamhet utgår 50 % rabatt.

Postgiro: 60 46 34-6.

Bankgiro: 54 41-15 33.

All korrespondens sänds till någon av ovan angivna adresser.

Tryck: Norra Skåne Offset, Hässleholm

Innehåll

I glasnosts spår	409	Läsarbrev	433
SM-särspelt	410	Studier	434
Jul-Extra	418	Ungdomssidorna	435
Tävlingskalendern	421	Solstadsträffen	443
Äpplet till Olle!	421	Åttanationer	444
Allsvenskan	422	100 000 i cuppris	446
Lag-VM	426	Thomas Ernst kommenterar	447
Kjell Krantz kommenterar	428	Problem	452
I Capablancas spår	430	Ernst Åhmans Minnesturnering	454
Kalenderbitarnas jultomte	432	Register för 1989	455

Omslagsteckning: Jovan Prokopljević

Nästa nummer

beräknas vara ute vid månadsskiftet januari-februari (manusstopp för nr 1: 10 januari, för nr 2: 6 februari!) Ur innehållet: Schackmästaren som romanförfattare, Europacupen, Lag-EM, Rilton, Hallsberg, Karlstad mm.

Inbetalningskort medföljer

Register för 1986, 1987 och 1988 finns i mitten.

I glasnosts spår

I somras begärde Litauen att återfå sin tidigare status som fullvärdig medlem av FIDE med motivering att man aldrig hade begärt utträde ur organisationen.

FIDE-kongressen i Mayaguez avslög Litauens begäran som, om den hade bifallits, bl a hade kunnat leda till att Litauen hade ställt upp med ett eget lag i nästa års schackolympiad.

Politiska och sociala omvälvningar har alltid, på ett eller annat sätt, avspeglat sig i schackvärlden. Den pågående processen i Östeuropa kommer med säkerhet inte att utgöra något undantag.

Litauens ansökan var ett första tecken och det finns fler. Sålunda deltar numera sovjetiska spelare i sådant antal i öppna turneringar i Västeuropa att det t o m görs anekdoter om dem. Här är en:

En känd IM kom hem efter en turnering och tillfrågades hur det hade gått.

– Jag blev tvåa, svarade han surt.

– Jamen det var väl bra! Vem var före?

– En busslast ryssar...

Vad som berör oss i Norden närmast torde vara utvecklingen i Baltikum. Estland, Lettland och Litauen har vi alla mött i OS-landskamper. I Buenos Aires 1939 spelade Keres för Estland, Petrov för Lettland och Mikenas för Litauen. Och Estland tog brons, en halv poäng före Sverige...

Statistiken ser, med svenska ögon, ut enligt följande:

Estland	5	2	2	1
Lettland	8	3	2	3
Litauen	7	4	3	0

Tanken att de olika Sovjetrepublikerna skulle ställa upp med egna lag i OS är, åtminstone för närvarande, utopisk. Men hu vilket damlag Georgien kan åstadkomma: Tjiburdanidze, Ioseliani, Gurieli, Gaprindasjvili, Arachamija...

Ingenting borde dock hindra oss från att t ex återuppta det landskampsutbyte som har legat nere i exakt ett halvt sekel. Finland har av och till haft kontakter med Estland och svenskarna skulle sannerligen inte få några promenadsegrar – i Estland finns ju Ehlvest och Oll, i Lettland Tal...

***

Till sist tackar vi alla som under det gångna året har stött TfS. Vi kommer med tio nya pigga nummer under 1990. Det första går automatiskt ut till dem som har prenumererat under 1989.

1. Jan Johansson, Upsala ASS	2390	—	½½	1 1	1 1	5
2. Richard Wessman, Wasa SK	2350	½½	—	0 1	1½	3½
3. Lars-Åke Schneider, SS Manhem	2420	0 0	1 0	—	½½	2
4. Ralf Åkesson, Södra/SASS	2445	0 0	0½	½½	—	1½

SM-SEGERN EN FRÅGA OM SJÄLVFÖRTROENDE

Vad behövs för att vinna Sverigemästerskapet? Gideon Ståhlberg, Erik Lundin och Gösta Stoltz hade säkert haft olika svar i beredskap. Lika säkert hade de varit överens om i varje fall en sak: Man måste tro på sig själv.

Och ökat självförtroende, det var nog det viktigaste skälet till att Jan Johansson, 29-årig lagerarbetare, vann SM-titeln 1989 i konkurrens med betydligt mer meriterade spelare.

Den nybakade Sverigemästarens karriär tog fart vid SM i Norrköping i fjol, då en delad sjätteplats blev resultatet. Någon månad senare erövrade den långhårige uppsalabon, som utanför brädet gör ett behagligt, nästan blygt intryck, sin första IM-inteckning genom att dela tredje plats i en starkt besatt turnering på Island. I Sundsvall i somras uppfyllde han normen för IM-titeln.

I Norrköping märkte Jan Johansson hur det droppade in en och annan halvpoäng som han egentligen inte hade räknat med. Gradvis började respekten för de etablerade namnen att luckras upp när han upptäckte att han kunde hålla ihop sina partier även mot mycket starka motståndare. På den vägen har det fortsatt.

Jan Johansson har en lättsam och avspänd attityd till sitt schackspelande:

– Jag åkte till Sundsvall utan speciella förhoppningar, förberedelser eller krav på mig själv. Likadant var det inför första halvan av sarspelet i Stockholm. På tåget till Örebro bladdrade jag i New In Chess' årsbok och hittade ett par partier med 3. Lb5 i Sicilianskt.

– Det draget hade jag spelat en gång tidigare, på klubben för sju, åtta år sedan, och nu använde jag det mot Schneider. Det par-

Upp med mungiporna pojkar – etta och tvåa är godkänt! Jan Johansson (t v) och Richard Wessman kopplar av efter sarspelets mödor. Foto: Hans Svedbark.

tiet, plus segern mot Åkesson i andra rondan, var mitt bästa i den här turneringen.

Det kändes lite pirrigt inför de avslutande ronderna. Annars är Jan Johansson sällan nervös – också det en fördel – när det gäller individuella tävlingar.

– Fast det är skillnad om det är fråga om en viktig lagmatch, säger han.

Denne tufft spelande kreativa individua-list är den perfekta lagmedlemmen. Han har inte missat en match sedan 1976 och är uppe i 100 matcher i följd.

Teoristudier och annat s k seriöst schackligt arbete ligger inte för honom. Han tar hellre några blix och är omvittnat farlig i tidsnödsdueller. Man skulle, om man inte visste bättre, kunna säga att han påfallande ofta har "tur".

IBland har man en känsla av att han medvetet försätter sig själv – och motståndaren – i tidsnöd. Är det så?

– Nej, säger han, det är inte medvetet. Snarare handlar det om ett slags beslutsvån da.

Internationell mästare och Sverigemästare ("det är mycket lättare att bli IM än att vinna SM") – hur ser Jan Johansson på en karriär som proffs?

– Jag tror inte att jag kan bli tillräckligt bra för att kunna leva på att spela schack. Men det skulle naturligtvis vara roligt att prova ett tag...

Hur ser han på svenskt schack av idag?

– Jag har ingen bestämd uppfattning. Visst, det är skojigt med Haninge och Skellefteå men om dessa tävlingar har någon betydelse rent allmänt är svårt att säga. Det råder ju inget europeiskt schackklimat i Sverige.

Jan Johansson debuterade i landslaget i åttanationens tidigare i höst och på andra bord blev han bäste svenske poängplockare. Han har inga tävlingar inbokade under den närmaste tiden.

– Man kan inte få hur mycket ledigt som helst...

Han hoppas kunna ställa upp i Göteborg och försvara titeln nästa år. Och om förbundskapten Håkan Åkvist skulle behöva en kämpe i OS-laget nästa år behöver han bara slå en signal till Uppsala.

Som för övrigt fick sin tredje Sverigemästare – den förste "riktige" uppsalabon. Börje Jansson kommer ursprungligen från Tierp och Nils-Gustaf Renman har rötter i Umeå...

Vad hade konkurrenterna att tillägga?

Richard Wessman, som gjorde en bra turnering och framstod som det enda hotet mot Johanssons slutseger:

– Janne spelade bra och tog massor av poäng. Det finns just inte mycket mer att säga.

Lars-Åke Schneider, som inte hade marginalerna på sin sida:

– Man börjar bli gammal...

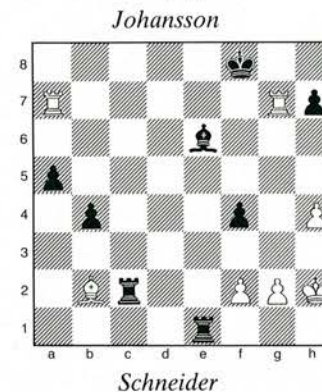
Ralf Åkesson, som uppenbarligen befinner sig i en formsvacka:

– Jag har nog inte följt med ordentligt, min spelöppningsbehandling är för slentrianmäs sig...

Sarspelet arrangerades två helger i följd på Hotel Sergel Plaza i Stockholm respektive Bergmannen Konferenscenter i Örebro. På båda ställena var arrangemangen (Stockholms Schackförbund respektive Örebro SS) utmärkta men publiken svek. Synd, för det bjöds på god kamp och trevliga partier. Och spelarna fick även de lite lön för sin möda, 2 000, 1 800, 1 500 respektive 1 500 i pris-pengar.

■ ROND 1

Schneider spelade upp en utmärkt ställning mot Johansson men tidsnöd missade han vinsten vid ett par tillfällen. Efter 34 drag försvann alla möjligheter:

34. Lf6?

Efter 34. Txx7! vinner vit på grund av hotet 35. Th8† Lg8 36. Lg7† Ke8 37. Txxg8† matt. Att slå på b2 är uteslutet och på 34. – Tc8 följer 35. Th8† Lg8 36. Lg7† etc. Svart förlorar pjäs efter 34. – Lg8 35. Lg7† Ke8 36. Th8 Te7 37. Ta8† o s v.

34. – Tcc1! 35. g4

Vinden har kantrat. Vit hinner inte med 35. Ta8† på grund av 35. – Lc8 36. Txxh7 Th1† matt. Efter några dragupprepningar i tidsnöden är det slut.

35. – Th1† 36. Kg2 Ld5† 37. f3 Thg1† 38. Kf2 Tgf1† 39. Kg2 Tg1† 40. Kf2 Tgf1† 41. Kg2 Lxf3† 42. uppgivet.

Richard Wessman kommenterar själv vad som hände i premiärpartiet mot Åkesson:

NIMZOINDISKT FÖRSVAR (E 48)

Richard Wessman
Wasa SK

Ralf Åkesson
Södra/SASS

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 Lb4 3. e3

Den senaste tiden har 4. Dc2 varit det vanligaste draget i stormästarkretsar. Jag tycker dock att det är mer logiskt att försöka förhindra bildandet av en dubbelbonde på c-linjen med Sg1-e2 i ett lämpligt läge.

4. - 0-0 5. Ld3

Naturligtvis är direkt 5. Se2 möjligt, men kan det verkligen vara bra att blockera löparen på f1? Sådana rent principiella resonemang är kanske inte alltid korrekta men en viss vägledning ger de ibland.

5. - d5 6. cxd5

När svart spelar d5 i Nimzoindiskt tar jag alltid direkt. Anledningen är att varianterna med dxc4 följt av c5 ofta inte ger svart några utjämningsproblem.

6. - exd5 7. Se2 Te8 8. 0-0

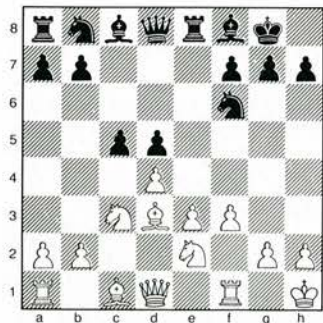
Vits idé i den här varianten är att avancera på kungsflygeln med f3 och g4 eller undantagsvis i centrum med f3 och e4. Svart kan undvika den senare av dessa planer med c5, men direkt 8. - c5 9. a3! förlorar löparparet.

I SM-gruppen i Sundsvall spelade Åkesson 8. - Ld6 9. f3 c5 mot mig. Den här gången väljer han ett annat fält för löparen.

8. - Lf8!

Fördelen med den här löparplaceringen är att svart kan förstärka skyddet kring sin kung med g6 och Lg7. På g7 trycker även löparen mot d4.

9. f3 c5 10. Kh1

Redan här hade jag bestämt mig för en flerstegsplan som jag sedan faktiskt också lyckades genomföra. De olika stegen är som följer:

1) Genast ta terräng på kungsflygeln med g4 och Tg1.

2) Föra över damen till f2 via f1. På f2 garderar den d4 och kan understödja den kommande bondestormen.

3) Få med tornet på a1 i spel genom Ld2.

4) Då alla dessa förberedelser är genomförda sätta full fart på h-, g- och f-bönderna.

10. - Sc6 11. g4!

Det är viktigt att göra dragen i rätt ordning. 11. Tg1? h5! hade definitivt satt stopp för min eleganta plan.

11. - a6 12. Tg1 Le6

Det här draget kan kritiseras. Nu blockeras e-linjen och vidare kan löparen slås bort efter Sf4. Jag vill ändå inte påstå att draget är direkt dåligt. Det ger trots allt d5 en extra garderung och öppnar för Tc8. Ett vettigt alternativ var annars 12. - g6.

13. Df1!

Steg nr 2. En välkänd princip när det gäller bondestormar är att man ska placera de tunga pjäserna bakom bönderna.

13. - g6!

Svart måste börja trycka på d4 för att få motspel. Därför är en löparplacering på g7 bra.

14. Df2 Te8 15. Sf4!?

Ett tveeggat drag, som tappar kontroll över d4 men ger taktiska möjligheter som t ex 16. Sxe6 Txe6? 17. Lf5 eller 16. g5 Sd7 17. Scxd5.

15. - Kh8?

Jag tror att det här är det första egentliga feldraget i partiet. Kungen var säkrare på g8, nu står den fel efter en framryckning av vits h-bonde. Efter det korrekta 15. - Lg7! har svart en sund ställning. Jag hade troligen svarat med 16. Sce2 med en balanserad position. Försök som 16. Sxe6 fxe6!, 16. dxc5 Se5! eller 16. g5 Sd7 17. Scxd5 cxd4 ger alla svart goda chanser.

16. Ld2!

Det tredje delmomentet är genomfört. Alla pjäserna är nu väl posterade och h-bonden hotar att sätta fart. Svart lyckas dock temporärt hejda detta genom en rad hot.

16. - cxd4 17. exd4 Lg7 18. Sce2 Db6!?

Poängen visar sig i nästa drag.

19. Lc3 Se5!

Svart utnyttjar det faktum att vits dam är ogarderad för en omplacering av springaren till det aktiva fältet c4. Draget kom faktiskt inte som någon överraskning - i årets kadett-

VM i Puerto Rico använde ryssen Tivjakov sig av samma idé mot Jonas Barkhagen och som sekundant följde jag partiet med intresse.

20. Lc2 Sc4

Ingen av offermöjligheterna på g4 hade gett någon utdelning.

21. h4 Dd6

Svart förlorar material efter 21. - Sxb2? 22. Tab1. Även efter textdraget går det snabbt utför. I analysen efteråt försökte vi förstärka svarts spel i det här läget. Det visade sig att vits angrepp på kungsflygeln är förbluffande svårt att stoppa. I praktiskt spel blev det en alltför besvärlig uppgift för Ralf som också började komma i svår tidsnöd.

22. Ld3

Det hotade 22. - Sxb2 23. Lxb2 Txc2.

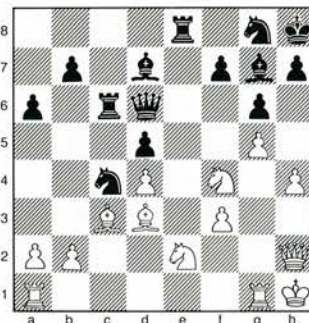
22. - Ld7?!

Idén är att spela Se3 i något läge, men nu vinner vit nästan forcerat.

23. g5 Sg8 24. Dh2!

Vit hotar nu att driva bort svarts springare med 25. b3!, varefter svarts dam på d6 blir ogarderad och efter t ex 25. - Se3 är 26. Sxg6+ med damvinst möjligt.

24. - Tc6

25. h5! Txe2

Svart blir desperat. Huvudvarianten var: 25. - Se7 26. Lxc4! dxc4 27. h6! Lf8 28. d5+ och vit vinner.

26. Lxe2

Resten är en s k tekniksak.

26. - Se3 27. Ld3 Se7 28. a3 Sf5 29. Lb4 Dc7 30. hxg6 fxg6 31. Sxg6+!

Varken h-bonden eller tornet kan slå springaren!

31. - Kg8 32. Se7+!

Vägen till h7 öppnas. Enkelt men ändå ganska vackert.

32. - Sxe7 33. Dxb7+ Kf7 34. g6+! uppgivet.

Och samtidigt föll kläppen på Åkessons klocka. Svarts ställning är under alla omständigheter inte särskilt avundsvärd: först förloras en pjäs på grund av trycket mot e7 och g7 och sedan vinner vit enkelt.

(Kommentarer: Richard Wessman)

■ ROND 2

Johansson spelade upp det stora registret och vann ett rafflande parti mot Åkesson. Han gör debut som partikommentator i TfS:

SICILIANSKT PARTI (B 82)

Jan Johansson
Uppsala ASS

Ralf Åkesson
Södra/SASS

1. e4 c5 2. Sf3 e6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 a6 5. Sc3 d6 6. f4 Sf6 7. Ld3 Sbd7 8. Sf3 Dc7 9. De2 g6

Hur mycket som är teori har jag ingen aning om, men ett alternativ för svart är här 9. - e5.

(Encyklopedin ger ingen vägledning beträffande vits nionde drag. I partiet Lerner - Balasjov, Sovjetmästerskapet 1974 följde 9. 0-0 b5 10. De1 Lb7 11. Kh1 Le7 12. e5 dxe5 13. fxe5 Sd5 14. Sxd5 Lxd5 15. Dg3 0-0-0 16. a4 b4 17. Lxa6+ Kb8 med livligt spel - red).

10. 0-0 Lg7 11. e5

"!?" eller "?!". Det är svårt att bortse från partiets utgång. Egentligen förhastade jag mig när jag rockerade; i de "ursprungliga" varianterna rockerar vit långt. Men nu kommer tornet till användning på f-linjen.

11. - dxe5 12. fxe5 Sg4 13. Lf4 Sgxe5 14. Tae1 Db6+

Andra alternativ var 14. - Sxf3+ 15. Dxf3 Dc5+ 16. Kh1 jämte Se4 eller 14. - f6!? På det sistnämnda draget kan vit eventuellt byta av det mesta på e5 och sedan spela Se4.

15. Kh1 Sxd3

På 15. - Sxf3 hade 16. Sd5! varit starkt.

16. Dxd3 0-0 17. Ld6 Dxb2?!

Jag hade väntat mig 17. - Td8 och efter 18. Le7 Te8 19. La3 bör vit ha kompensation för den offrade bonden. På 17. - Sc5 finns ett par spännande men inte forcerade varianter: 18. Dd2 Dxb2 19. Se5 Td8 20. Txf7 Lxe5 och nu a) 21. Lxe5 Txd2 22. Tef1 Tf2 23. Tg7+ Kf8 24. Txf2+ Ke8 25. Tg8+! med vinst eller

b) 21. Dh6! Kxf7 22. Tf1+ Lf6 23. Txf6+ Kxf6 24. Dh4+! g5 25. Dh6+ Kf5 26. Dxb7+ Kf6 27. Le7+ Ke5 28. Dg7+ följt av 29. Dxg5+

matt. Den senare varianten såg jag ingenting av under partiet.

18. Se4

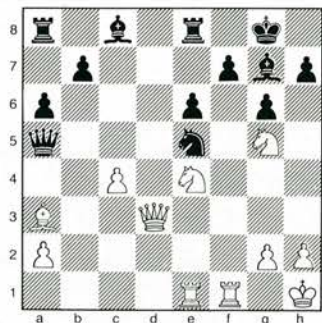
På 18. Lxf8 slår förstås svart med springaren.

18. – Te8 19. La3 Db5 20. c4 Da5 (!)

Håller ett öga på både a3 och e1.

21. Sf5 Se5?

Ett bättre försök var 21. – Sf6!? med poängen 22. Df3?! Df5 23. De2 Sxe4!. Möjligen skulle vit kunna offra kvaliteten med 22. Sxf6† Lxf6 23. Txf6 Dxe1† 24. Tf1.

22. Dg3!

Här var 22. Dh3? dåligt på grund av 22. – h6. Nu faller detta drag på 23. Sxf7 Sxf7 jämte antingen 24. Txf7 eller 24. Dxg6.

22. – f5

Alternativ är svåra att finna. Hotet 23. Sf6† är ytterst obehagligt.

23. Sxh7 fxe4 24. Sf6† Lxf6

På 24. – Kf7 är det enklaste svaret 25. Sxe4†! Kg8 26. Sf6† Kf7 27. Lb2. Däremot kan svart på 25. Lb2, som jag nästan hade bestämt mig för, spela 25. – Sf3.

25. Txf6 Ld7

Efter 25. – Kg7 kommer 26. Tef1 jämte 27. Lb2.

26. Txxg6† Sxxg6 27. Dxxg6† Kh8 28. Lb2† e5 29. Txe4 Dd8 30. Txe5 uppgivet.

(Kommentarer: Jan Johansson)

Schneider kom tillbaka mot Wessman, som gjorde ett par misstag:

PONZIANIS SPELÖPPNING (C 44)

Lars-Åke Schneider
SS Manhem

Richard Wessman
Wasa SK

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. c3

En öppning som Schneider då och då använder sig av.

3. – Sf6

Det bästa. I partiet Schneider – Westerrinen, Jurmala 1978, följde det tveksamma 3. – f5, varvid vit fick stor fördel efter 4. d4 fxe4 5. Sxe5 Sf6 6. Lg5 Le7 7. Sd2 0–0 8. Le2 De8 9. 0–0 d6 10. Sxc6 bxc6 11. f3 Dg6 12. Sxe4 Sxe4 13. Lxe7 Lh3 14. Lc4† d5 15. De2 o s v.

Inte heller 3. – d5 räcker till utjämning efter det starka 4. Lb5.

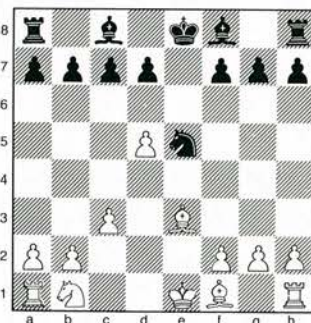
4. d4 Sxe4 5. d5 Se7

Ett intressant pjäsoffer är 5. – Lc5!? 6. dxc6 Lxf2† 7. Ke2 bxc6 (med hotet 8. – La6†) 8. Da4! f5 9. Sbd2 0–0 10. Sxe4 fxe4 11. Dxe4 Lb6 12. Kd1! och nu är det svart som får bevisa att offret är korrekt. Solidare än 5. – Lc5!? är 5. – Sb8 eller det att Wessman spelade draget.

6. Sxe5 Sg6 7. Dd4

Leder till remibetonat spel. Intressant är 7. Sxg6 hxg6 8. Ld3 etc.

7. – Df6 8. Dxe4 Dxe5 9. Dxe5† Sxe5 10. Le3

En nyhet. Tidigare har 10. Lf4 och 10. Sd2 prövats. Idén med textdraget är att spela 11. Ld4 jämte 12. f4.

10. – b6?

Nu får svart en trång och svårbehandlad ställning. Bättre var 10. – Le7, t ex 11. Ld4 Lf6 och om 12. f4 så 12. – Sg4.

11. Ld4 f6 12. f4 Sf7 13. g3 Lb7 14. Lg2

Vit står lite bättre på grund av sin terrängfördel.

14. – 0–0–0 15. 0–0 Te8 16. Sd2 Lc5!?

Svart drar på sig bestående svagheter på damflygeln som är lätta att komma åt. Men även efter 16. – Sd6 17. Tfe1 har han en svår ställning.

17. Lxc5 bxc5 18. Sb3 c4 19. Sc5 Sd6 20. Tfe1 Kd8 21. Kf2 La8 22. Tad1 f5! 23. Te5 g6 24. Td4 Te7 25. Txe7 Kxe7 26. Ke3 Tb8 27. Td2 Sb5 28. a4 Te8?

Även efter 28. – Sd6 har svart en svår uppgift framför sig, t ex 29. Kd4 med hotet 30. Lf1.

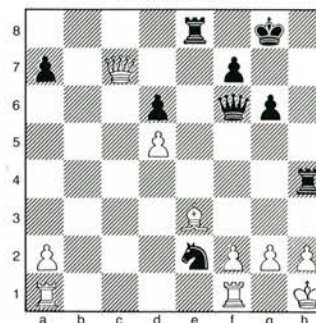
29. axb5 Kd6† 30. Kd4 uppgivet.

(Kommentarer: Thomas Engqvist)

■ ROND 3

Båda partierna slutade med remi. Men det var mycket nära att Jan Johansson fått sin tredje seger i rad. I hans parti uppstod den här ställningen:

Johansson

Wessman

23. Dd7? remi!

Inte förrän efteråt såg spelarna att svart har vinsten inom räckhåll: 23. – Td8! varefter 24. – Txxh2†! avgör.

Åkesson och Schneider utkämpade ett hårt fyratimmarsparti som mynnade ut i ett materiellt lika slutspel med springare (för Åkesson) mot löpare. Vit hade en avlägsen fribonde men mer än en halv poäng fanns inte att hämta.

Därmed slöt Stockholmsdelen av säspelet med följande poängställning: Johansson 2½, Schneider och Wessman 1½, Åkesson ½.

■ ROND 4

Det viktiga partiet mellan Johansson och Schneider bjöd på intressanta vändningar:

SICILIANSKT PARTI (B 31)

Jan Johansson
Upsala ASS

Lars-Åke Schneider
SS Manhem

1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 g6 4. 0–0 Lg7 5. c3

En ovanlig variant, som dock dyker upp då och då även i mycket kvalificerade sammanhang. Gyula Sax spelade den mot Valerij

Salov i World Cup i Rotterdam tidigare i år (5. Te1 Sf6 6. c3 a6 7. Lxc6) men förlorade och i OS i fjol skapade portugisen Antonio Antunes vinst genom att slå Viktor Kortchnoi (5. c3 a6 6. Lxc6).

5. – Sf6 6. Te1 0–0 7. d4 Db6 8. Lf1!?

Vanligast är att slå på c6 och vit anses få en liten fördel efter 8. Lxc6 bxc6 9. e5 Sd5 10. dxc5 Dxc5 11. Sbd2 f5 12. Da4 e6 13. Sb3 De7 14. Lg5 (Gurgenidze – Suetin, Tbilisi 1967).

8. – cxd4 9. cxd4 d5 10. e5 Se4 11. Sc3 Le6 12. Le3!?

Johansson har vid flera tillfällen visat att han inte är rädd för att offra om det ger spel och bondeoffret verkar chansrikt.

12. – Dxb2 13. Sxe4 dxe4 14. Sg5 Ld5 15. Dg4 f6! 16. Teb1 Da3

Svart hade nog kunnat spela 16. – Dc3 17. Tc1 Db2 med sikte på dragupprepning. Men läget i turneringen var ju sådant att Schneider inte var betjänt av remi.

17. Tb5! Sb4!

Spelarna enades vid efteranalysen om att detta var det enda vettiga draget för svart. På 17. – fxxg5 följer förstås 18. Txd5, att spela 17. – Lxa2 går inte på grund av 17. Lc4† och vit ser ut att få bra spel efter 17. – f5 18. Dh4 h6 19. Txd5 hxg5 20. Lxg5.

18. Sxh7!

Även i partiet mot Åkesson i andra rondan offrade Johansson en springare på h7.

18. – Kxh7 19. Dh3† Kg8 20. Txd5 Sxd5 21. Lc4 Da5 22. De6† Kh7 23. Lxd5 f5 24. g3 Tad8?! 25. Lxb7 Dc7

Här var 25. – Db6 närliggande. Men svart var rädd för de vita bönderna efter t ex 26. Dxe7 Tfe8 27. Df7 Tf8 28. Db3 osv.

26. La6 Db6 27. Dc4 Tb8 28. Df1 e6 29. Lc4 Tfe8 30. Td1 Db2 31. d5! Dxe5!

Ingen kan säga att Schneider gör ett dåligt parti. Här finner han trots tidsnöd det enda rätta draget. 31. – exd5 32. Lxd5 förlorar genast och efter 31. – Lxe5 32. Dh3† Kg8 33. dxe6 är dubbelhotet 34. e7† och 34. Td7 otäckt.

32. dxe6 Te7 33. Lf4 Db2 34. Lxb8 Dxb8 35. Lb3 Lf6 36. Dc4 Kg7 37. Dd5 Db4 38. Kg2 Dc3 39. Dd2 Dc5?

Dambyte var nödvändigt. Men, som sagt, remi var inte mycket att ha . . .

40. De2 a5 41. h4 Dc3 42. h5 Dc6 43. hxg6 Kxg6

Svart hinner inte med 43. – a4 på grund av

44. Dh5 axb3 45. Dh7+ Kf8 46. Td8+ och matt inom kort.

44. Ld5 Dc3 45. Th1 Lg5

Johansson har här fem minuter kvar för 15 drag. Han har räknat långt – och rätt!

46. Dh5+ Kf6 47. Dh8+ Tg7 48. Th7 Kg6 49. De8+!!

Vackert! Tornoffret kan inte antas: 49. – Kxh7 50. Dh5+ Lh6 51. Dxf5+ Tg6 (51. – Kh8 52. Df8+!) 52. Lxe4 Df6 53. e7.

49. – Kf6 50. Tg7 Kxg7 51. Df7+ Kh6 52. Dxf5 e3 53. Le4 Dg7 54. Dh3+ uppgivet.

Mötet mellan Åkesson och Wessman kom på sätt och vis att avgöra turneringen. Komplikationer i mittspelet resulterade i att Åkesson kom pjäs under men han hade viss kompensation i form av två bönder och dålig bondeställning för motståndaren.

Wessman avböjde ett remianbud efter 33 drag – även han var tvungen att vinna om inte Johansson skulle få för stort försprång.

Partiet avbröts efter 62 drag i en ställning med torn, löpare och en bonde för Wessman mot torn och två bönder för Åkesson. Det såg ut som om den senare skulle kunna ta sig in i ett slutspel utan bönder. Mycket riktigt, efter två timmars spel på lördagmorgonen bröt man på nytt, efter 90 drag, med torn och löpare mot torn.

Till historien hör att Åkesson aldrig tidigare haft ett sådant slutspel. För Wessman var det tredje gången . . .

■ ROND 5

I komplicerad ställning och svår ömsesidig tidsnöd gick Johansson vilse och sedan han förbisett ett starkt springardrag fick Åkesson vinstspel. Men hans kläpp föll samtidigt som han gjorde sitt 35:e drag. Johansson hade några sekunder kvar och de räckte långt trots underläge med både torn och löpare!

Även det andra partiet blev rafflande. Ordet till Richard Wessman:

NIMZOINDISKT FÖRSVAR (E 45)

Richard Wessman Lars-Åke Schneider
Wasa SK SS Manhem

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 Lb4 4. e3 b6!?

Mina förberedelser inför det här partiet var inte särskilt omfattande och jag hade förstås helt glömt att Lars-Åke spelar 4. – b6-varianten. Detta trots att han använde den

mot mig redan i SM-gruppen i Norrköping!

5. Se2

Här möts 5. Ld3 Lb7 6. Se2 av 6. – Lxg2 7. Tg1 Le4! och om 8. Txg7 Lg6 och tornet är fångat.

5. – La6 6. Sg3

Den andra huvudvarianten är 6. a3.

6. – Lxc3+!?

Det här draget hade jag inte sett förr. Schneider förklarade efter partiet att Fischer brukade spela så. Svart ger löparparet och får som kompensation ett visst grepp om de vita fälten.

7. bxc3 d5 8. La3!

Ett lovande bondeoffer. Svart är nu praktiskt taget tvungen att rockera långt och jag anade att i det långa loppet skulle kungen inte stå så där väldigt säker på den sidan.

8. – dxc4 9. Le2 Dd7 10. 0–0 Sc6 11. Lf3?!

Bäst var nog 11. Da4 Sa5 12. Dc2 för att på 12. – 0–0–0 försöka med 13. Lb4! Sc6 14. a4 med hårt spel.

11. – Sd5!

Starkt. Svart blockerar diagonalen och hotar på c3.

12. Dc2 0–0–0 13. Sh5

Intressant var 13. e4 Sf4 14. Sh5!?, eftersom 14. – Sd3 15. Sxg7 verkar fungera bra för vit.

13. – f5

På 13. – g6 hade jag planerat 14. e4! Sxc3 15. Dxc3 gxf5 16. d5! eller 14. – gxf5 15. exd5 exd5 16. Lxh5!, i båda fallen med bra möjligheter för vit. 14. – Sde7? faller naturligtvis på 15. Sf6! med damfångst.

14. Tfe1 g6 15. Sf4

På 15. Sg3 kan svart försöka stöta i centrum med 15. – e5. Efter partidraget hindras detta, eftersom vit har kontroll över d5.

15. – Sce7

Om svart hade spelat 15. – g5 hade jag försökt med 16. Sxd5 exd5 17. Ld1!? med idén 18. Db1 följt av 19. Lc2 eller 19. La4.

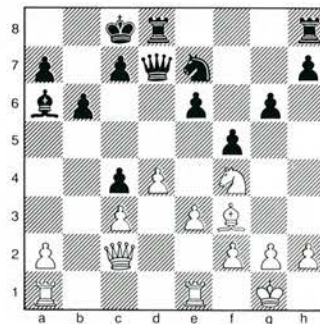
16. Lxe7

Löparen var inte så effektiv längre och stod dessutom i vägen för a-bonden.

16. – Sxe7

Guld till "Skarpheden"

Ulf Larsson, Lunds ASK – Skarpheden kallad – har av stadens fritidsnämnd belönats med ett rese- och studiestipendium på 4 000 kronor för sina insatser som ledare.

En kritisk ställning. Jag visste inte riktigt om jag skulle angripa i centrum med 17. e4 eller på damflygeln med 17. a4. Efter 17. e4 g5! 18. Sxe6 Dxe6 19. exf5 Dxf5 20. Dxf5+ Sxf5 21. Lg4 Thf8 22. Te5 vinner vit tillbaka pjäsen men svart har 19. – Df7 eller 19. – Dd7 och vit kommer inte vidare.

Kanske borde jag ha försökt med 17. e4 g5! 18. Sh5 med komplicerat spel. Till slut beslöt jag mig i alla fall för att öppna a-linjen i stället.

17. a4 g5 18. Sh5 Lb7!

Lars-Åke försvarar sig utmärkt. Sämre var 18. – g4? 19. Le2 och vit får kontroll över fältet f4.

19. Lxb7+ Kxb7 20. a5 Sd5!

Nu är det verkligen tveksamt om vit har kompensation för bonden. Tiden började bli knapp för oss båda och jag trodde att vit i alla fall skulle få goda praktiska chanser.

21. axb6 cxb6 22. Da2 Kb8!

Med poängen 23. Dxc4 Tc8 jämte 24. – Txc3. 22. – a5 23. Db2! med hotet 24. Txa5 är obehagligt för svart.

23. Dd2 Df7 24. Sg3 The8

Svart gör sig ingen brådska utan förstärker lugnt ställningen.

25. Ta4 Tc8?

Här borde svart ha försökt med 25. – e5!. Damen garderar indirekt c4. Textdraget är för passivt.

26. e4!

Springaren måste aktiveras.

26. – Sf4

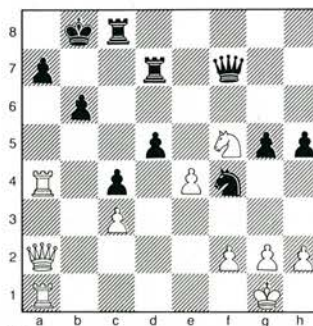
Det blir problem för svart om han behåller springaren på d5 efter 26. – fxe4 27. Sxe4 Dd7 28. Te1.

27. Te1 Tc7 28. Da2 h5 29. d5!

Schneider står nu plötsligt, med bara en kvart kvar, inför svårigheter. På 29. – fxe4 följer starkt 30. d6! Td7 31. Sxe4 och bonden

på d6 blir en verklig maktfaktor. I vissa varianter håller den kontrollen över c7 som kan behövas som flyktruta för kungen.

29. – exd5 30. Sxf5! Td7

31. Sd6!!

Detta drag i kombination med mitt 36:e är nog en av de vackraste mattvarianter som jag någonsin har fått in.

31. – Txd6?

Svart kunde i sin tur ha svarat vackert med 31. – Se2+! 32. Kh1 Sxc3!, även om läget ser svårt ut efter 33. Da3.

32. Txa7 Td7 33. Ta8+ Kc7 34. Txc8+ Kxc8 35. Da8+ Kc7 36. e5!!

Ett stilla drag med förödande verkan.

36. – b5 37. Ta7+ uppgivet.

Slutet är oundvikligt: 37. – Kb6 38. Ta6+ och 39. Tc6+ matt.

(Kommentarer: Richard Wessman)

När spelet fortsatte på lördagkvällen i det avbrutna partiet mellan Wessman och Åkesson var ställningen i toppen oförändrad: Johansson 4½, Wessman 2½ (1), Schneider 1½, Åkesson ½ (1).

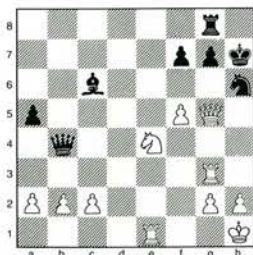
Om Wessman lyckades lura Åkesson hade han fortfarande en teoretisk chans att vinna titeln genom att besegra Johansson i sista rondan och få en förlängning till stånd. Han utnyttjade 75-dragsregeln till fullo men det gick inte:

Sent på kvällen, efter 12 timmar och 43 minuter samt 142 drag, hade Åkesson klarat remi. Och därmed var saken klar.

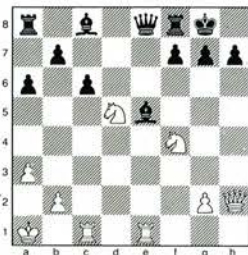
■ ROND 5

De båda sista partierna var utan betydelse och av förståeliga skäl var det ingen av spelarna som kände sig särskilt motiverad. Efter en knapp timme och tio drag bjöd Wessman remi. Några minuter senare tog även Schneider och Åkesson remi.

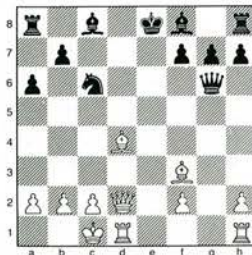
Hittar du kombinationen?

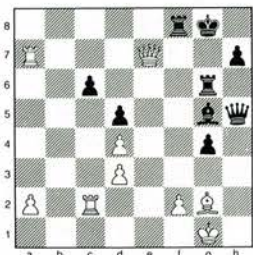
1. Vinst för vit

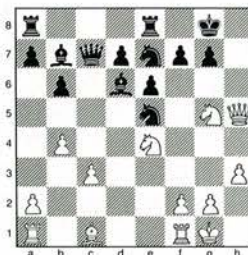
2. Vinst för vit

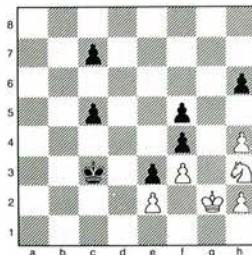
3. Vinst för vit

4. Vinst för vit

5. Vinst för vit

6. Remi

Sex helgnötter att knapra på under mellandagarna. Skicka in din lösning till TFS, Gethornskroken 21, 281 49 Hässle-

holm senast den 10 januari. Bland dem som sänt in de rätta svaren lottar vi ut tre trevliga priser!

Klarar du 13 rätt?

Här är 13 kluriga frågor med vardera tre alternativ. Kryssa för det rätta och skicka in din tipsrad till TFS, Gethorns-

kroken 21, 281 49 Hässleholm senast den 10 januari. Tre trevliga priser att vinna. Rätt rad kommer i nr 2/89!

- 1) Hur många medlemmar har stormästarföreningen?
1) Cirka 260   x) Cirka 470   2) Cirka 680
- 2) Vad heter Sveriges största schackklubb?
1) SS Manhem   x) Schack 08   2) SK Passanten
- 3) Vilken världsmästare satt längst på tronen?
1) Botvinnik   x) Lasker   2) Capablanca
- 4) När hölls den första schackolympiaden för damer?
1) 1927   x) 1957   2) 1945

Känner du igen storspelarna?

På 60- och 70-talet ledde Lars Bäckström veckan före SM ett uppvärmningsläger för juniorer. Det var mycket populärt och man fick ansöka om plats. Många av våra numera starkaste spelare passerade revy på dessa läger.

Ovanstående bild togs strax före kongresstävlingarna i Eskilstuna år 1971, på lägret i Sundbyholm. Med på bilden är en stormästare, två internationella mästare samt en Sverigemästare i korrshack.

Nu är frågan:

Kan du peka ut dem? Tre priser – böcker och fickschackspel – väntar om du skickar in ditt förslag till Lennart Friberg, Näktergalen 29, 222 48 Lund senast den 10 januari.

Själv sitter jag med en halmhatt på huvudet längst fram. Till dem som var med – ni får inte vara med i tävlingen! – säger jag:

– Minns ni sista kvällen på bryggan?
God jul och lycka till!

Lennart Friberg

- 5) Vad är Kasparovs lyckotal?
1) 4   x) 7   2) 13
- 6) Marshallangreppet har namn efter amerikanen Marshall. Hans förnamn?
1) Frank   x) Oscar   2) Robert
- 7) Vilket år bildades Sveriges Schackförbund?
1) 1894   x) 1924   2) 1917
- 8) I gamla turneringstabeller kan man hitta namnet Max Harmonist. Han hade ett ovanligt yrke – vilket?
1) Positivhalare   x) Gelbgjutare   2) Balettdansör

- ▶ 9) *Han har vunnit VM-titeln men aldrig Sovjetmästerskapet – hans namn?*
 1) Aljechin   x) Smyslov   2) Spasskij
- 10) *Bobby Fischer deltog 1970 i den första matchen Sovjet – Övriga världen. Vilket bord satt han vid?*
 1) Första   x) Andra   2) Tredje
- 11) *Vilket land har flesta elorankade spelare?*
 1) Jugoslavien   x) Sovjet   2) USA
- 12) *Eliskases blev österrikisk och tysk mästare samt zonspelade för Argentina. Han blev mästare i ett fjärde land – vilket?*
 1) Ungern   x) Polen   2) Brasilien
- 13) *1938–40 spelades den första SM-turneringen i korrorschack. Vem vann?*
 1) Bertil Sundberg   x) Stig Lundholm   2) Harald Malmgren

LITTERATURNYHETER Oktober–november 1989

Ideas Behind the Chess Openings (Fine) (182 s) (43/89) (Förklarar idén bakom en öppning)	105:–
Laskers Chess Primer (Lasker) (110 s) (34/88) (eng not) (Skriven av Lasker som var världsmästare i 27 år)	95:–
Trends in Petroff Defence (Chandler) (89) (100 partier)	42:–
Trends in Caro-Kann 5. Sf6 (Hodgson) (89) (100 partier)	42:–
Sizilianisch Siegen (Taimanow) (160 s) (89)	62:–
Sicilian 2. c3 (Chandler) (128 s) (89) (New Edition) (åter i lager)	115:–
Slawisch Abtauschsystem bis Slawisches Gambit (Polugajewski) (282 s) (89)	68:–
Königsindische Vert. Neu auflage (Geller) (267 s) (89)	135:–
Trends in Kings Indian 6. Le2 (Bass) (89) (100 partier)	42:–
Winning with 8. Tb1 Exchanged Grunfeld (Wells) (30 s) (89)	42:–
Trends in Torre and Trompovsky (Hodgson) (89) (100 partier)	42:–
Closed Openings in Action (Karpov) (126 s) (89) (Behandlar Damgambit, Slaviskt, Engelskt, Katalanskt och Reti)	99:–
Play for Mate (Hooper & Cafferty) (244 s) (77/89) (eng not) (Målet: schack matt, du kan lära dig det och denna bok visar dig hur)	115:–
200 Brilliant Endgames (Chernev) (223 s) (89) (Chernev analyserar här 200 instruktiva slutspel)	85:–
Winning Endgames (Kosten) (119 s) (87) (Förklarar hur att handha fördel i en slutspelsställning)	120:–
Strategic Themes in Endgames (Mednis) (124 s) (89) (Tar upp förståelsen för att tidigt i partiet anlägga vinst i slutspelet)	69:–
Tournament Chess 33 (Över 700 partier, öppningsöversikt)	135:–
New In Chess Yearbok 13 (239 s) (89) (Teoretiska artiklar om Kungs- och Nimzoindiskt) Jubileumspris! Inbunden 150:– Häftad	125:–
Lesser-Known Chess Masterpieces 1906–1915 (Wilson) (369 s) (76) (eng not)	85:–
Alekhines greatest Games (Alekhine & Alexander) (677 s) (89) (eng not). Världsmästaren Alekhine som har varit och är en inspiration för många spelare. (262 av hans bästa partier från 1908 till 1945)	185:–
Fighting Chess: Games and Career (Kasparov & Wade) (212 s) (88) (Ny utökad upplaga)	125:–

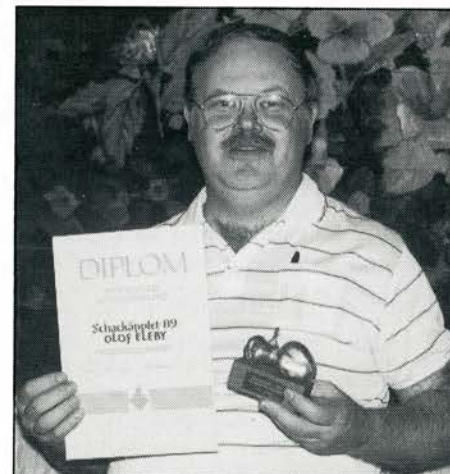
CONTRADE

Postadress: Box 5167, 200 71 Malmö. Besöksadress: Mariedalsvägen 21
 Telefon 040/98 20 07. Postgiro 419 06 61-1. Bankgiro 860 6774

Tävlingskalender

- 15–17 dec: Malmö Open. Se annons i TfS nr 9!
- 21–30 dec: 13:e Int Open, Groningen, Holland, flera olika turn. Inf Stichting Schaak Groningen, Martinihal Centrum, Leonard Springerlaan 2, Postbus 8010, 9702 KA Groningen, tel (31) 50–26 28 26.
- 22–30 dec: 1:a Int Open, Bryssel, 9 ronder, 1:a pr 100 000 belg fr. Inf CREB, Palais du Midi, Rue Roger Van Der Weyden 9, 1000 Bruxelles, tel (32) 2–217 24 88, 538 67 10.
- 26 dec: Rödebyblixten, 5 min partier. Inf Sten Bernhardsson, tel 0455/262 28.
- 26–30 dec: Sanktionerat I, II och III i regi av Upsala ASS. Inf Arthur Illerbrand, tel 018/21 63 07.
- 27–30 dec: 6:e Int Open, Travemünde, 7 ronder, 1:a pr 2 000 D-Mark. Inf Rüdiger Pflaum, Ringstrasse 7, 2400-HL-Travemünde, tel (49) 4502–38 47.
- 27–30 dec: Karlstad Open. Se annons i TfS nr 9!
- 27 dec–5 jan: Rilton Cup. Se annons i TfS nr 9!
- 28 dec–5 jan: Int jun turn i Hallsberg.
- 5–6 jan: Juniortävling i Krylbo. Inf Olle Ekengren, Ravinvägen 4, 775 00 Krylbo, tel 0226/106 42.
- 6–7 jan: Hisingen Open – för seniorer och juniorer. Se annons i TfS nr 9!
- 8–15 jan: Gausdal Troll Masters, 9 ronder, 1:a pr 6 000 nkr. Inf. Arnold Eikrem, Briskebyveien 48, N-0259 Oslo, tel (47) 2–55 22 84.
- 14 jan: Allsvenskan, rond 4.
- 4 feb: Allsvenskan, rond 5.

Äpplet till Olle!

Det andra Schackäpplet har, som TfS tidigare meddelat, tilldelats Olof Eleby, ungdomsledare i SK Rockaden och ledamot av Stockholmsdistriktets ungdomsutskott. Priset delades ut i samband med Nynäs Open. Schackäpplet har satts upp av Nynäshamns SK. Det är ett årligt pris, gjutet i brons och bearbetat av konstnären Sam Westerholm.

Man ser Olle Eleby på alla juniortävlingar. Hur började det?

– Jag ställde upp i en korrturering i början av 70-talet och vann faktiskt klass II. Det gick inte så bra i klass I så jag slutade. På min arbetsplats fanns en kamrat som hette Ångqvist. Via hans son Thore började jag spela i Rockaden den 1 januari 1981.

– Under flera år deltog jag i KM, dock utan att bli klubbmästare... Jag ordnade så att flera av klubbens medlemmar fick delta i SM i Gävle 1982 och på hösten ringde flera föräldrar och bad mig ta hand om juniorerna.

– Med hjälp av Yngve Pettersson tog jag tag i rodret och sedan dess har det rullat på. 1983 kom jag med i ungdomsutskottet och där var jag ordförande i fem år.

Du har naturligtvis upplevt många dråpliga schackhistorier. Kan du dra någon?

– I Värbergs sista GP-tävling kom det fram en liten knatte till mig. Jag frågade: "Hur gick det?! Han svarade: "Jo, det gick bra, jag vann en gång till över honom!"

Hans Svedbark

Första stormästarmötet I ELITSERIEN

Det första, men med all säkerhet inte det sista, stormästarmötet i Elitserien ägde rum i andra omgången. Ferdinand Hellers och Lars Karlsson drabbade samman i ett spännande parti, som slutade med att den förstnämnde vann.

Resultatet innebar att Wasa SK vann med 5-3 mot Södra /SASS (inte en enda remi). Det var klubbens 20:e matchseger i rad i Allsvenskan, en svit som såvitt vi vet inte har någon motsvarighet.

I skrivande stund är det heller inte lätt att säga vilket lag som ska kunna bryta Wasas dominans. Men man kan förmoda att lokal-konkurrenten SK Rockaden knyter ett antal nävar i byxfickan inför avslutningsmatchen den 25 februari...

Ny "protestmatch" för SK Rockaden

Även i andra omgången var SK Rockaden inblandad i en "protestmatch" och liksom i premiärronden var det Zbigniew Bators parti som var på tapeten. SS Allians protesterade mot slutresultatet 4-4 med hänvisning till att Bator underlåtit att föra protokoll i sitt parti mot tidsnödsplågade Kurt Andersson. Bator vann senare partiet.

I sin protestskrivelse hänvisade SS Allians till en dom från 1983, då en liknande försyndelse i matchen SS Allians - SS Manhem ledde till att slutresultatet ändrades.

Allsvenska kommittén (AK) beslöt avslå protesten, trots att man ansåg det klarlagt att Bator hade brutit mot tävlingsbestämmelserna. AK fann det dock inte rimligt att i efterhand diskvalificera en spelare när varken motståndare eller tävlingsdomare påpekat saken eller varnat honom medan partiet pågick.

AK ansåg vidare att domen från 1983 saknade betydelse, eftersom den grundade sig på äldre och idag ogiltiga regler.

Rockaden ser annars ut att ha tappat något av det flyt som för en del år sedan inbringade en vacker serie SM-tecken. Oavgjort i första ronden mot Södra/SASS var väl inte sensationellt, men vem hade trott att SS Al-

Allsvenskan

lians skulle ha en pinne med sig hem från den svåra bortamatchen i andra omgången? Det var för övrigt Bengt Hammar som visade vägen för östgötarna genom att slå Michael Wiedenkeller.

Ett annat anmärkningsvärt resultat i rond 2 var SK Kamraternas storseger mot Lunds ASK. En titt på laguppställningarna ger i varje fall en del av förklaringen - skåningarna hade endast fyra ordinarie spelare med på resan till Göteborg. Siffrorna 5½-2½ kunde för övrigt blivit ännu värre om inte Ludvig Sandström hade vunnit mot Thomas Ernst.

I sammanhanget noterar vi att efter två omgångar har endast sju spelare i elitserien inlett med dubbla segrar. Septetten består av Thomas Welin och Axel Ornstein, Södra/SASS, Caspar Carleson och Teodor Hellborg, Wasa SK, Ingemar Svensk, Upsala ASS, Mats Sjöberg, SK Rockaden samt Lars Didriksson, SS Allians.

Solna SS och SK Passanten är ensamma i division I norra om att inte ha tappat poäng. De möts i tredje ronden i en match, som naturligtvis får stor betydelse för den fortsatta topstriden. I botten parkerar KH-Allians och SK Rockaden, Umeå.

I division I södra har SS Manhem och Limhamns SK lagt sig i täten. I andra omgången vann Limhamn derbyt mot Malmö SS med

utklassningsciffror. Markaryds SK och Eksjö ligger tills vidare sist, efter SS Manhem II som bortaslog det sydligaste av Smålandslagen.

RESULTAT

Elitserien: Wasa SK-Södra/SASS 5-3. Upsala ASS-Schack 08 4-4, SK Rockaden-SS Allians 4-4, SK Kamraterna-Lunds ASK 5½-2½.

Ställningen: Wasa SK 4 (10), Upsala ASS 3 (9), SK Kamraterna 2 (8½), SK Rockaden 2 (8), Lunds ASK 2 (7½), Södra/SASS, SS Allians och Schack 08 1 (7).

Div I Norra: SK Rockaden, Umeå-SK Passanten 2-6, Örebro SS-KH-Alliansen 6-2, SS Luleå-Linköpings ASS 5-3, Solna SS-Skara SS 7-1.

Ställningen: Solna 4 (13), SK Passanten 4 (12), Örebro SS 3 (10), SS Luleå 2 (7), Skara SS 2 (5½), Linköpings ASS 1 (7), KH-Alliansen 0 (5½), SK Rockaden, Umeå 0 (4).

Div I Södra: SS Manhem I-Eksjö SK 5-3, Åstorps SS-Kirsebergs SK 6-2, Limhamns SK-Malmö SS 6-2, Markaryds SK-SS Manhem II 3-5.

Ställningen: Limhamns SK 4 (12½), SS Manhem I 4 (11), Malmö SS, Kirsebergs SK och Åstorps SS 2 (8), SS Manhem II 2 (7), Markaryds SK 0 (5), Eksjö SK 0 (4½).

Div II Norra: Malungs SK-Farsta SK 1½-6½, Upsala ASS II-Akademiska SK, Upsala 3½-4½, SK Rockaden II-SS Delectus, Sigtuna 4½-3½, Sandvikens SK-Sundsvalls SK 5½-2½.

Ställningen: Akademiska SK 4 (11), SK Rockaden II 4 (10), Farsta SK 2 (9), Sandvikens SK 2 (8½), Upsala ASS II 2 (8), Malungs SK 2 (6½), SS Delectus 0 (7), Sundsvalls SK 0 (4).

Div II Västra: AK-77, Göteborg-Tibro SK 7-1, Växjö SK-Lundby SS, Göteborg, ½-7½, Nässjö SK-Linköpings ASS II 3½-4½, Majornas SS, Göteborg,-SS Manhem III 5½-2½.

Ställningen: Lundby SS 4 (13½), Majornas SS 4 (10½), AK-77 2 (10), Nässjö SK 2 (9½), Växjö SK 2 (7), Linköpings ASS II 2 (6), SS Manhem III 0 (4½), Tibro SK 0 (3).

Div II Östra: Wasa SK II-Eskilstuna SK 4-4, Strängnäs SS-Schack 08 II 5-3, Linde SK-Västerås ÖSK 2-6, Hässelby SK-Vällingby SS 1-7.

Ställningen: Västerås ÖSK 4 (12½), Vällingby SS 3 (11), Eskilstuna SK 3 (9½), Wasa SK II 3 (8½), Strängnäs SS 2 (6½), Schack 08 II 1 (7), Linde SK och Hässelby SK 0 (4½).

Div II Södra: Kristianstads SK-Lunds SK 4-4, Helsingborgs SS-Lunds ASK III 6-2, Malmö AS-Limhamns SK II 6½-1½, Eslövs SK-Lunds ASK II 4-4.

Ställningen: Malmö AS 4 (11½), Lunds ASK II 3 (9½), Kristianstads SK 3 (8½), Helsingborgs SS 2 (8½), Limhamns SK II 2 (7), Eslövs SK 1 (7½), Lunds SK 1 (7), Lunds ASK III 0 (4½).

Bästa starten av de 247 lagen i det allsvenska seriesystemet har gjorts av Lundby SS i div II västra, Vallentuna SK i div IV:3, Nyköpings ASK i div IV:7 samt av Fristads SK i div IV:10. Alla fyra står med denna prydliga tabellrad:

2 2 0 0 13½ 4

Som vanligt svarar Bo Aurell för partiavdelningen. Han har kommenterat två partier från andra omgången och ett från första:

BIRDS SPELÖPPNING (A 03)

Lars Karlsson
Södra/SASS

Ferdinand Hellers
Wasa SK

1. g3 g6 2. Lg2 Lg7 3. f4 d5 4. Sf3 Sf6 5. 0-0 6. d3 Sc6 7. c3 Dd6! 8. d4

Vit vill förhindra 8. - e5 och spelet blir nu slutet. Alternativet var väl 8. Dc2 e5 9. fxe5 Sxe5 10. Sxe5 Dxe5 11. Lf4 De7 12. Lg5 c6 13. e4 dxe4 14. Df2 (hotar pjäsvinst) e3 15. Dxe3 (15. Lxe3? Sg4) med ungefär lika spel. 8. - Lf5 9. Sh4?!

Vits damflygel borde utvecklas. Bättre var därför 9. Sbd2.

9. - Le4 10. Lh3 e6 11. Sd2 Se7 12. Sxe4 Sxe4 13. Lg2 c5 14. e3 b5 15. Dd3 e4 16. Dc2 f5 17. Sf3 a5 18. Sd2 Tfc8 19. Sxe4 dxe4 20. Ld2 Sd5

Svart står klart bäst. Springaren på d5 är en starkare pjäs än någon av de vita löparna. 21. Tfe1 Lf6 22. Dd1 Tc7 23. Lf1 a4 24. Kh1 Kh8 25. b3!

Det är ett livsvillkor för vit att damflygeln inte blir blockerad. Annars kommer svart på grund av sin terrängövervikt att kunna genomföra ett segerrikt angrepp på kungsflygeln.

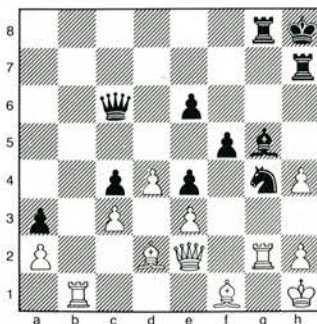
25. - a3 26. Tab1 Dc6 27. bxc4 bxc4 28. De2 g5

Svart går till kungsangrepp.

29. ffg5 Lxg5 30. Lg2 Tg8 31. Tf1 h5 32. Lh3

Att slå på h5 hade inte underlätat vits försvar, t ex 32. Dxb5+ Th7 33. De2 Dd6 (med hot att slå på g3) 34. Kgl Df8 (med hotet 35. - Dh6 med angrepp mot både e3 och h2) 35. Tfe1 Dh6 36. h3 (inte t ex 36. Lf1? Sxe3 37. Lxe3 Lxe3+ 38. Dxe3 Dxb2+ matt) Le7, varefter g3 inte längre går att försvara.

32. - Th7 33. Tf2 Sf6 34. Lf1 Sg4 35. Tg2 h4 36. gxf4

36. - Txb4

Här var troligen 36. - Lxh4 starkare. Vi ger några tänkbara fortsättningar:

a) 37. Dxc4? Sf2+ 38. Txf2 (38. Kg1 Txg2+ 39. Kxg2 Tg7+ matt) Lxf2 (hotar 39. - Tg1+ matt) 39. Le2 Dd6 och vit blir matt.

b) 37. Tb4 Dd6 (med hotet 38. - Lg3) 38. Kgl Lf2+ 39. Txf2 Sxf2+ 40. Lg2 (40. Kxf2 Txb2+ med damvinst för svart) Dxb2+ 41. Kxf2 Dxb2+ 42. Ke1 Th1+ 43. Df1 Txf1+ matt.

c) 37. Le1 Dd6 38. Lxh4 Txb4 39. Tb4 Sxe3 40. Txg8+ Kxg8 med fördel för svart.

37. Dxc4 Dd7 38. De2 Dh7 39. c4 Ld8?!

Här hade svart kanske kunnat förstärka den valda varianten genom att inskjuta 39. - Dh6. Damen angriper därmed inte bara h2 utan även e3, och svarts kung har fått extra fält - h7 - att använda vid behov.

Fortsättningen kan tänkas bli 40. Tb3 Ld8 (med hotet 41. - Lc7) 41. Le1 Th5 (fortfarande med hotet 41. - Lc7) 42. Lg3 Lh4 43. Lxh4 Txb4. Vit är nu i en svår situation. Att slå på a3 går inte: 44. Txa3 Tb8! (med hotet 45. - Tb1 jämte slag på f1 osv) 45. Tb3 Txb3 46. axb3 Sxe3, varpå svarts angrepp slår igenom.

En annan möjlighet för vit är 44. c5 Tg5 (observera betydelsen av att damen står på h6!). Frågan är vad vit då skall göra mot hotet 45. - Tgh5.

40. d5 Lf6

En annan tanke var 40. - Tg5 med hoten 41. - Lc7 och 41. - Tgh5. Fortsättningen 41. Le1 Th6 42. Tb8 Dc7 43. Lg3 e5 får illustrera en del taktiska möjligheter. Både 44. Lxe5+ Sxe5 45. Txg5 Dxb8 och 44. Ta8 Tg8 (med hotet 45. - f4) 45. Dd2 Lg5 tycks leda till fördel för svart.

41. dxe6?

Vit har i tidsnöden inte hunnit föra protokoll och vet ej att han redan har gjort 40 drag. Han måste hindra svarts löpare från att etablera sig på e5. Det hade kunnat ske med 41. Tb3 eller 41. Tc1 för att kunna besvara 41. - Le5 med 42. Lc3. En annan möjlighet hade varit att spela 41. Le1 Th5 42. Lg3 med fortsatt kamp.

41. - Le5! 42. uppgivet.

Mot svarts hot att slå på h2 med springaren och sedan spela Sf3+ finns ingen bot.

(Kommentarer: Bo Aurell)

GRÜNFELDINDISKT FÖRSVAR (D 84)

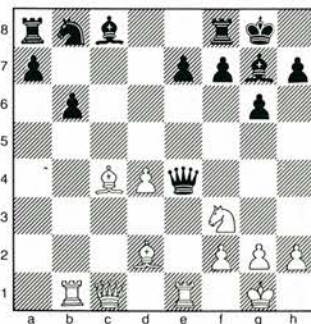
Ludvig Sandström
Lunds ASK

Thomas Ernst
SK Kamraterna

1. d4 Sf6 2. Sf3 g6 3. c4 Lg7 4. Sc3 d5 5. cxd5 Sxd5 6. e4 Sxc3 7. bxc3 c5 8. Tb1 0-0 9. Le2 cxd4 10. cxd4 Da5+ 11. Ld2 Dxa2 12. 0-0 b6 13. Dc1 Dc6

Ett nödvändigt återtag; annars utnyttjar vit den svarta damens utsatta läge till materiell vinst. Det hotade närmast 14. Lc4 följt av 15. Ld5. Vit offerar nu ytterligare en bonde, men behåller i gengäld utvecklingsförsprång och initiativ.

14. Lc4!? Dxe4 15. Te1

15. - Df5?

Här har tidigare spelats bl a 15. - Db7 16. Lb4 (Lh6!?) Le6 17. Txe6 fxe6 18. Sg5 Kh8 19. Sxe6 Sd7 20. Sxf8 (20. Lxe7? Tfe8!) Sxf8 21. De3 och vit har ersättning för minusbonden. Efter textdraget blir vits attack mot svarts dam avgörande.

16. Tb5! Dd7 17. Se5 Lxe5

Eller 17. - De8 18. Lg5 (med hotet 19. Sxf7 Txf7 20. Txe7 osv) Lxe5 (18. - Le6 19. Lxe6 Dxb5 20. Sxf7 Txf7 21. Dc8+ Lf8 22. Lh6 och vit vinner) 19. Tbx5 Sc6 20. Lb5 Ld7 21. Lxc6 Lxc6 22. Txe7 Dc8 23. Lf6 med avsikten 24. Dh6, varpå svart blir matt.

18. Tbx5 La6

Eller 18. - Sc6? 19. Lb5 Lb7 20. d5 med pjäsvinst för vit.

19. Txe7 Dc6 20. La2 Lb5

Eller 20. - Dxc1 21. Txc1 och svart är hjälplös mot hoten Lh6 och Tcc7.

21. Db2 Sd7 22. d5 Dc5 23. Lh6 uppgivet.

Efter 23. - f6 24. d6+ Lc4 25. Txd7 b5 (25. - Tfe8 26. Tg7+ Kh8 27. Tge7 osv) 26. Tee7 blir svart snart matt.

(Kommentarer: Bo Aurell)

Till sist ett parti med ovanliga vändningar från första rondan. Det spelades på fjärde bord:

FRANSKT PARTI (C 05)

Rikard Andersson
SS Allians

Anders Larsson
Upsala ASS

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Sd2 Sf6 4. e5 Sfd7 5. f4 c5 6. c3 Sc6 7. Sdf3

Naturligtvis går det också bra att spela 7. Sgf3.

7. - Db6 8. g3 f6

Här har prövats både 8. - cxd4 och 8. - f5.

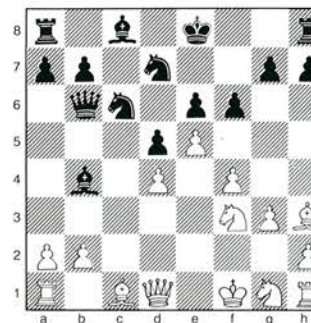
9. Lh3 cxd4 10. cxd4

På 10. Lxe6 hade svart kunnat svara med 10. - Sdxe5 (t ex 11. Lxc8 Sxf3+ 12. Sxf3 Txc8) med fördel för svart.

10. - Lb4+ 11. Kf1

Inte 11. Ld2? Sxd4 eller 11. Kf2? fxe5 12. fxe5 Sdxe5 13. Sxe5 Sxe5 14. Dh5+ Sg6 med fördel för svart.

Juniorutbyte med Estland inleddes den 15-18 december, då SK Rockaden, Stockholm får besök av 12 spelare från Paul Keres schackskola i Tallinn.

11. - 0-0!?

Snabbaste sättet att gå till angrepp. Att ta för sig av svarts bönder skulle vara mycket farligt för vit. Efter 12. Lxe6+ Kh8 går det ju inte att spela 13. Lxd5? för 13. - Db5+ med pjäsförlust. Vi belyser situationen med några tänkbara varianter:

a) 13. Kg2 fxe5 14. dxe5 Scxe5 15. Lxd5 Sg4 16. Sh3 Sdf6 och svart har god ersättning för bonden.

b) 13. Kg2 fxe5 14. Lxd7 Lxd7 15. dxe5 Lf5 16. Dxd5 Tad8 17. Dc4 Td1 (med hotet 18. - Ld3 19. Db3 Lf1+ matt) 18. Se2 Txb1 19. Kxh1 Df2 20. Seg1 Lh3 21. Sxh3 Dxf3+ 22. Kgl b6 23. Sg5 Lc5+ 24. Dxc5 Dd1+ och svart vinner.

c) 13. Lh3 fxe5 14. dxe5 Sdxe5 15. Lxc8 Taxc8 16. fxe5 Sxe5 17. Lf4 Sg4 18. Sh3 Txf4! och svart vinner.

12. Kg2 fxe5 13. fxe5 Sdxe5 14. dxe5 Sxe5 15. Db3

Syftet med detta drag är att kunna spela 16. Le3.

15. - Db5

Med hotet 16. - Sxf3 17. Sxf3 De2+ 18. Kgl Lc5+ osv.

16. Le3 Sxf3 17. Sxf3 De2+ 18. Lf2 e5 19. Lxc8 Taxc8 20. The1!

Alternativen till att ge kvalitet verkar inte tilltalande för vit, t ex 20. Thf1 Tc2 21. Dxd5+ Kh8 med hotet 22. - e4.

20. - Lxe1 21. Txe1 Dc4 22. Dxc4 Txc4 23. Txe5 Tc2 24. Txd5 Txb2 25. Td2 Txd2 26. Sxd2 b6

Det har uppkommit ett öppet slutspel där svarts torn, med vits benägna bistånd, blir mycket starkt.

27. Sb3? Tc8 28. Sd4 Tc4 29. Sb5 Ta4 30. a3 Ta5 31. Sd6 Txa3 32. g4 Td3 33. Se4 Tb3 34. Sd6 a5 35. Sc4 a4 36. Sxb6 a3 37. Sc8

	Elo											PP	MP
1. Sovjet	2648	—	3½	3	2	3	2½	3	3½	3½	3½	27½	17
2. Jugoslavien	2570	½	—	2	2½	3	2½	2	3½	3	3½	22½	14
3. England	2579	1	2	—	2	3½	3	3	2	2½	2½	21½	13
4. Ungern	2515	2	1½	2	—	1½	1½	2	3	2	3	18½	8
5. USA	2555	1	1	½	2½	—	1½	2½	2½	3	2½	17	10
6. Schweiz	2484	1½	1½	1	2½	2½	—	2	2	1½	2½	17	8
7. Kuba	2500	1	2	1	2	1½	2	—	2	2	3	16½	7
8. Kina	2490	½	½	2	1	1½	2	2	—	3½	2½	15½	7
9. Holland	2551	½	1	1½	2	1	2½	2	½	—	1½	12½	4
10. Afrika	2347	½	½	1½	1	1½	1½	1	1½	2½	—	11½	2

SOVJET SOPADE RENT I ANDRA LAG-VM

Lag-VM som spelades för andra gången i november i Lucerne, Schweiz såg åter Sovjet som segrare. Dess lag som toppades av ex-världsmästaren Anatolij Karpov – världsmästaren Garri Kasparov bojkottar för närvarande FIDE-arrangemang – var synnerligen överlägset och hade bärgat VM-guldet redan före sista rondan. Sovjetspelarna tog 27½ poäng av 36 möjliga och förlorade bara två partier.

Deltagande lag var de sex främsta vid fjolårets schackolympiad: Sovjet, England, Holland, USA, Ungern och Jugoslavien, kontinentalsegrarna för Sydamerika och Asien, nämligen Kuba respektive Kina, samt ett afrikanskt lag med spelare från Algeriet, Angola, Egypten, Marocko och Tunisien. Som tionde VM-lag ingick värdnationen Schweiz.

Sovjet som förutom Karpov räknade Aleksander Beljavskij, Jaan Ehlvest, Rafael Vaganian, Vassilij Ivantjuk och Michail Gurevitj, tog ledningen från start och redan efter fem ronder stod det klart vart guldet skulle gå. De sovjetiska spelarna hade då slagit sina farligaste konkurrenter med bred marginal. Bara i näst sista rondan fick Sovjet dela matchpoängen med Ungern, som hade lämnat sina bägge stjärnspelare Lajos Portisch och Zoltán Ribli hemma.

► På 37. Sc4 hade följt 37. – a2 38. Ld4 Tb4 med pjäsvinst för vit.
37. – Tb2! och efter hämndschacken på e7 gav vit upp.

(Kommentarer: Bo Aurell)

Kampen om silver- och bronsmedaljerna avgjordes i sista rondan, då Jugoslavien vann stort över USA medan England fick nöja sig med oavgjort mot Kina. Hollands placering i bottenregionen var tävlingens stora negativa överraskning. De holländska spelarna gjorde överlag en slätstruken insats; särskilt svagt agerade de båda reserverna Paul van der Sterren och Rinie Kuijf.

Det afrikanska laget blev inte den slagpåse många hade räknat med. I första rondan höll Slim Bouaziz från Tunisien remi mot världstreatan Ivantjuk och i nästa vann Afrika sensationellt över Holland. Bouaziz blev matchvinnare efter seger över Kuijf; partierna vid övriga bord slutade med remi. I fortsättningen förlorade Afrika knappt mot England och USA, och om man jämför med afrikanernas insats vid Lag-VM för fyra år sedan är schackspelet på frammarsch på kontinenten.

På första bord hade Viktor Kortchnoi det bästa resultatet med 6/9 (67 %). Karpov tog 3 poäng av 4 (75 %) men det räckte inte eftersom det krävdes minst sex spelade partier för att konkurrera om bordspriserna.

De främsta vid övriga bord:

Bord 2: Aleksander Beljavskij, Sovjet 5/6 (83 %);

Bord 3: Nick De Firmian, USA och Attila Grószpéter, Ungern 4/6 (67 %);

Bord 4: Rafael Vaganian, Sovjet 4½/6 (74 %).

De allra bästa resultaterna hade reserverna. Ivantjuk tog vid första reservbordet 6½/7 (93 %) och Branko Damljanović, Jugoslavien vid det andra 6/7 (86 %).

Priser utdelades för de tre bästa partierna. Det första tillföll Gurevitj för vinsten mot Franzoni i matchen Sovjet – Schweiz. Partiet avgjorde för övrigt också matchen.

NIMZOINDISKT FÖRSVAR (E 37)

Michail Gurevitj
Sovjet

Giancarlo Franzoni
Schweiz

1. d4 Sf6 2. e4 e6 3. Sc3 Lb4 4. Dc2 d5 5. a3 Lxc3† 6. Dxc3 Se4 7. Dc2 e5 8. dxc5 Sc6 9. cxd5 exd5 10. Sf3 Lf5 11. b4 0–0 12. Lb2 b6 13. b5 bxc5 14. bxc6 Da5† 15. Sd2 Tab8 16. c7 Tb6 17. Le5 c4 18. f3 Sxd2 19. Dxd2 c3 20. Dg5 e2† 21. Kf2 Dc5† 22. e3 Lg6 23. La6 f6 24. Df4 fxe5 25. Dxf8† Kxf8 26. c8D† Dxc8 27. Lxc8 d4 28. e4 uppgivet.

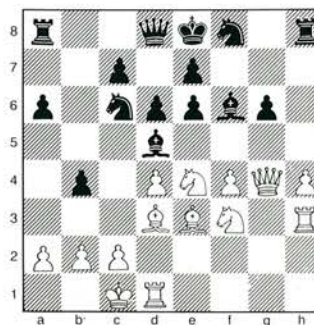
England slog i näst sista rondan USA med 3½–½, den största segern hittills över amerikanerna. Vid första bordet vann Nigel Short ett elegant angreppsparti mot Yasser Seirawan, som belönades med ett specialpris.

JUGOSLAVISKT FÖRSVAR (B 06)

Nigel Short
England

Yasser Seirawan
USA

1. e4 d6 2. d4 g6 3. Le3 Lg7 4. Sc3 a6 5. h4 Sf6 6. f3 b5 7. g4 h5 8. e5 Sfd7 9. gxh5 Txb5 10. e6 fxe6 11. Ld3 Sf8 12. f4 Th8 13. Dg4 Lb7 14. Th3 Lf6 15. 0–0–0 b4 16. Se4 Ld5 17. Sf3 Sc6

18. Se5 dxe5 19. fxe5 Lxe5 20. Sc5 Dc8 21. Lxg6† Kd8 22. dxe5 Sxe5 23. Sxe6† Dxe6 24. Dxe6 Sxe6 25. Txd5† Sd7 26. Lf5 Sf8 27. Lg5 c6 28. Td1 Ke8 29. Te3 e5 30. Td6 c5 31. Tf3 Ta7 32. Te6† Kf7 33. Te7† Kg8 34. Tg3 uppgivet.

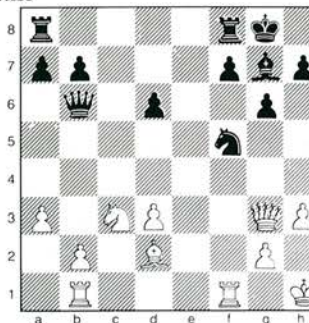
Den sovjetiske stormästaren Michail Gurevitj figurerade i ett annat prisbelönt parti men nu på den förlorande sidan. Segerherren var ungerske IM Tibor Tolnai.

JUGOSLAVISKT FÖRSVAR (B 09)

Tibor Tolnai
Ungern

Michail Gurevitj
Sovjet

1. e4 d6 2. d4 Sf6 3. Sc3 g6 4. f4 Lg7 5. Sf3 c5 6. dxc5 Da5 7. Ld3 Dxc5 8. De2 0–0 9. Le3 Da5 10. 0–0 Lg4 11. h3 Lxf3 12. Dxf3 Sc6 13. a3 Sd7 14. Ld2 Db6† 15. Kh1 Sc5 16. Tab1 Sxd3 17. cxd3 e6 18. f5 exf5 19. exf5 Sd4 20. Dg3 Sxf5

21. Txf5 gxf5 22. Sd5 f4 23. Sf6† Kh8 24. Dh4 h6 25. Dxf4 d5 26. Lc3 d4 27. Lxd4 De6 28. Lc3 Tfe8 29. Sxe8 Txe8 30. Tf1 Te7 31. Tf3 Kh7 32. Tg3 Le5 33. Lxe5 Dxe5 34. Dg4 Dg5 35. Df3 De5 36. d4 De6 37. d5 De1† 38. Kh2 De5 39. d6 Td7 40. Dg4 Td8 41. Dc4 Df6 42. De4† Kh8 43. d7 h5 44. Dd5 uppgivet.

Lennart Hansson

Lag-SM för döva

har spelats i Växjö, där sju fyramannalag deltog. SK 46 Löparen, Stockholm, med flerfaldige svenske mästaren Ao Mossin i spetsen, vann på 19½ poäng. Klubbens andralag tog överraskande hand om silveret med 16 poäng före Göteborg 15, Helsingborg 15, Växjö 9½, Malmö 6½, samt Skövde 2½. Bäste poängplockare: Ao Mossin som vann samtliga sex partier.

Kjell Krantz kommenterar: MÅNADENS PARTIER

Kjell Krantz har tittat närmare på en del partier från Lag-VM. Här presenterar han Karpovs seger mot Adorján samt Ivantjuks överspelning av De Firmian:

DAMINDISKT FÖRSVAR (E 15)

Anatolij Karpov
Sovjet

András Adorján
Ungern

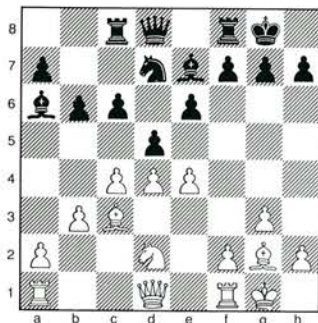
1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sf3 b6 4. g3 La6 5. b3

I Skellefteå testade Karpov 5. Da4 Lb7 6. Lg2 c5 7. dxc5 mot Ehlvest. Trots den strålande vinsten fick han knappast någon öppningsfördel. Textdraget torde ligga mer till för honom.

5. - Lb4† 6. Ld2 Le7 7. Lg2 c6 8. 0-0 d5 9. Lc3 0-0 10. Se5 Sfd7 11. Sxd7 Sxd7

I något fall har man här i stället sett Dxd7, men före den korta rockaden. Svart siktar då på lång rockad!

12. Sd2 Te8 13. e4

En standardställning. För något år sedan trodde man att 13. - c5 var dåligt, men i senaste Informator är draget rehabiliterat. Två partier gick sålunda: 14. exd5 exd5 15. dxc5 dxc4 16. c6 cxb3 17. Te1 Lb5! (nyheten) 18. Sxb3 Lxc6 19. Lxg7 (ger tydligen inget) Kxg7 20. Sd4 Lxg2 21. Sf5† Kh8 22. Txe7 Lh3 23. Dd4† Se5!! och vit har sannolikt inget avgörande. Se vidare Inf 47/640-41.

13. - b5!? 14. Te1 dxe4?!

Här är väl frågan om inte svart bör ta på c4, alltså 14. - bxc4 15. bxc4 dxc4. I VM-matchen 1986, matchparti nr 21, fortsatte nu Karpov med 16. Dc2 Dc7! etc utan att få någon fördel. I kommentarerna angav han i stället 16. Da4 Lb5 17. Dc2 som oklart.

Detta testades förra året i hans parti mot Gurevitj (Sovjetmästerskapet). Poängen är att Lb5 står lite dumt, vilket visar sig i fortsättningen 17. - La3 18. Sxc4! Lxc4 19. Da4. 15. Lxe4 bxc4 16. bxc4 Sb6 17. c5!

Karpovs patent i liknande situationer. Svart får visserligen en stark springare på d5 men hans övriga pjäser blir förlamade. Svart hade kunnat undvika detta genom att själv stöta c6-c5 i drag 15 eller 16. Adorján måste ha känt till detta, men har ändå inget motgift att komma med fortsättningsvis.

17. - Sd5 18. Dc2 g6?

Här måste andra medel tillgripas. En möjlighet är bondeoffret 18. - Sxc3 19. Dxc3 e5!?. Däremot lär inte det direkta 18. - e5 (?) gå. Då följer 19. Lxh7† Kh8 20. Txe5 Sxc3 21. Th5 med hotet 22. Lg8†!, t ex 21. - Se2† 22. Kg2 g6 23. Lxg6† Kg7 24. Th7† Kg8 25. Lxf7†! med vinst.

En plausibel fortsättning var också 18. - Sf6.

19. Sf3 Lf6 20. Se5 Dc7 21. h4 Tfd8

Adorján blir strax helt överkörd. Därför borde han ha bytt på c3 och e5.

22. Ld2 Lg7 23. Tad1 Se7 24. Dc3!

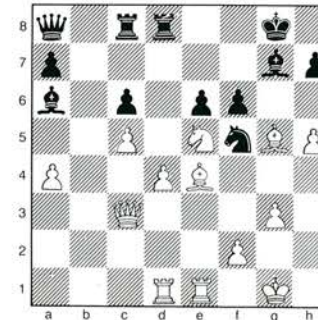
Positionerna skjuts framåt. Om nu 24. - Sd5 25. Da3 med hotet 26. La5.

24. - Lb5 25. Lc2 Sf5 26. Lf4 Db7 27. a4 La6 28. Le4 Da8

Damen i skamvrån garderar en usel c6-bonde!

29. h5 g5 30. Lxg5 f6

Svarts pjäser har enbart statistfunktioner. Karpov kan därför kosta på sig lite publikspel i slutändan.

31. h6! Sxh6 32. Lxh6 Lxh6 33. Db3! Te8 34. Sg4 Kg7

Eller 34. - Lg7 35. Lf5.

35. Kg2 f5 36. Sxh6 Kxh6 37. Lxf5!

Good night, baby.

37. - exf5 38. Df7 uppgivet.

SICILIANSKT PARTI (B 86)

Nick De Firmian
USA

Vassilij Ivantjuk
Sovjet

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 a6 6. Lc4

Fischer redivivus.

6. - e6 7. Lb3 Sbd7?!

Den här uppställningen trodde man nästan var vederlagd sedan Fischers dagar. I Informator 47, som kom ut samtidigt med denna lagturnering, finns emellertid en intressant nyhet redovisad. Sannolikt var inte De Firmian (men väl Ivantjuk) tillräckligt förberedd.

Partiet Akopijan - Anastasjan, Tbilisi 1989, gick: 8. f4 Sc5 9. f5 Le7 10. Df3 0-0 11. Le3 e5 12. Sde2 Sxb3 13. axb3 b5! (TN) 14. Sxb5? d5! 15. exd5 Sxd5 16. Sg3 Lb7 17. Sc3 Sxe3 18. Dxe3 Te8 19. Td1?! Da5 20. Td7 Db4! 21. Sh5? Lh4+! (med avgörande fördel) 22. Kf1 Dg4 23. Txb7 Txc3! 24. uppgivet. (24. - Dd1† hotar).

De Firmians följande drag är tveksamt. Amerikanen måste rockera långt för att få angreppschanser.

8. 0-0?! Sc5 9. Te1 Le7 10. Df3

Varför inte i alla fall 10. f4!?

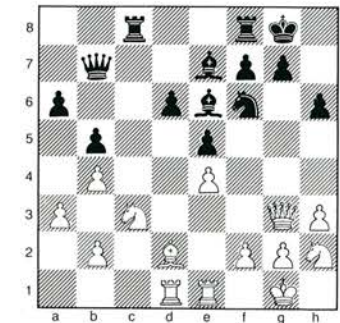
10. - 0-0 11. Dg3 Kh8 12. Lg5 h6 13. Ld2 Ld7 14. Tad1 b5 15. a3 Db6

Det är tydligt att svart står utmärkt. Vits angreppsförsök har ingen riktig udd.

16. Sf3 Sxb3 17. cxb3 e5 18. Dh4 Le6 19. b4

Om 19. Lxh6 gxh6 20. Dxb6† Kg8 21. Sg5 så kommer 21. - Dxf2†!.

19. - Kg8 20. h3 Db7 21. Sh2
Eller 21. Lxh6 gxh6 22. Dxb6 Sh7 etc.
21. - Tac8 22. Dg3?

22. - Txc3!

Det klassiska mottoffret i Sicilianskt.

23. Lxc3 Sxe4 24. Dd3

Eller 24. Df3 Ld5 etc.

24. - f5 25. Sf1 Lh4!

Förvånansvärt starkt. Om 26. Te2 Lc4 och 26. g3 Sg5! verkar också kört.

26. Txe4 Lxf2†!

Och saken är klar.

27. Kh2 fxe4 28. Dxd6 Lb3 29. Te1 e3 30. Dxe5 Df7 31. Sg3 Te8 32. Dd6 Lc4 33. Le1 Te6 34. Dd8† och vit gav samtidigt upp.

Fribonden avgör enkelt.

Karpov till Haninge!

Exvärldsmästaren Anatolij Karpov deltar i nästa års Haningeturnering tillsammans med bl a Ulf Andersson. Preliminära kontakter togs i Skellefteå och i samband med Lag-VM i Lucerne fick Sveriges Schackförbunds ordförande Christer Wänéus definitivt klartecken. Turneringen spelas den 8-20 maj.

Schüssler trea

Harry Schüssler delade tredje plats i en öppen turnering med 111 deltagare i den franska badorten Le Touquet, en halva efter täten: 1-2) Klaus-Jürgen Schulz, Västtyskland och Benjamin Finegold, USA 7 (av 9) 3-6) Harry Schüssler, Sverige, Glenn Flear, England, Dario Doncevic, Västtyskland och Richard Britton, England 6½. Anna Benér, Limhamns SK tog 5 poäng.

ANNONSERA I **Tfs**

Edward Winter:

I CAPABLANCAS SPÅR

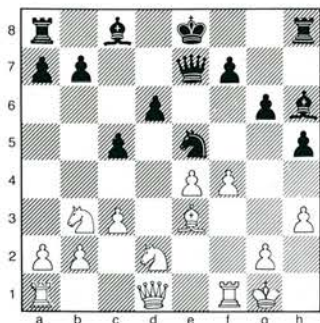
Medan jag höll på att förbereda en bok om Capablanca stötte jag på ett stort antal av hans partier, gömda i bortglömda källor. Här följer ett litet urval. Samtliga utom det första kommer från simultanföreställningar.

Ett exempel på Capablancas spel vid 13 års ålder upptäckte jag nyligen under en forskningsresa till Havanna. Partiet spelades i det kubanska mästerskapet den 13 mars 1902 och publicerades i tidningen *El Figaro* den 30 mars:

SPANSKT PARTI (C 60)

J R Capablanca Enrique Corzo

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 Sge7 4. 0-0 g6 5. Lxc6 Sxc6 6. d4 exd4 7. Sxd4 Lg7 8. c3 d6 9. Le3 De7 10. Sd2 Se5 11. h3 h5 12. f4 c5 13. S4b3 Lh6

14. Lxc5 dxc5 15. fxe5 Le3† 16. Kh1 Dxe5 17. Sc4 Dg5 18. Df3 Le6 19. Dxe3 De7 20. Sa3 b6 21. Tad1 a5 22. e5 a4 23. Sd2 Lxa2 24. c4 f5 25. Ta1 Lb3 26. Sxb3 axb3 27. Dxb3 De6 28. Sb5 Txa1 29. Sc7† Kf7 30. Sxe6 Txf1† 31. Kh2 Kxe6 32. Dxb6† Kxe5 33. Dxc5† uppgivet.

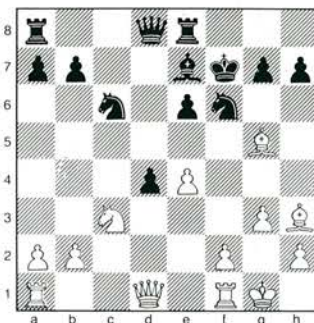
Nästa parti kommer från *The Newcastle Weekly Chronicle* från den 27 september 1919. Det spelades fem dagar tidigare, alltså den 22, i Newcastle:

DAMGAMBIT (D 30)

J R Capablanca W F Graham

1. d4 d5 2. c4 e6 3. Sf3 c5 4. cxd5 exd5 5. g3 Sf6

6. Lg2 Sc6 7. 0-0 exd4 8. Sxd4 Le7 9. Sc3 Le6 10. Sxe6 fxe6 11. Lh3 Kf7 12. Lg5 Te8 13. e4 d4

14. Lxe6† Kxe6 15. Db3† Kd7 16. e5 Kc8 17. exf6 gxf6 18. Lf4 Ld6 19. Lxd6 Dxd6 20. Sd5 b6 21. a4 Sa5 22. Df3 Sc6 23. a5 bxa5 24. Tfc1 Te6 25. Txc6† uppgivet.

Några veckor senare utkämpade den kubanske mästaren en märklig skärmytsling, full av taktiska försåt. Partiet spelades i Bradford den 7 oktober 1919 och publicerades i *The Yorkshire Observer Budget* den 18 oktober:

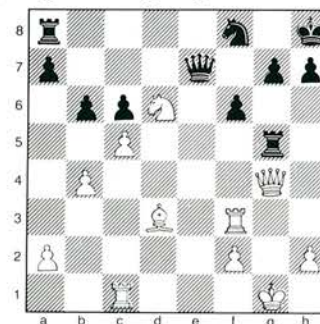

1976 utgav Kuba en serie schackfrimärken med Capablanca som högvälör. I övrigt ingår Ruy Lopez, Philidor, Steinitz och Lasker.

DAMGAMBIT (D 30)

J R Capablanca H L Brooke

1. d4 d5 2. Sf3 e6 3. c4 Sf6 4. Lg5 Le7 5. e3 Sbd7 6. Sbd2 0-0 7. Te1 e6 8. Ld3 Da5 9. 0-0 Dc7 10. De2 Te8 11. e4 dxe4 12. Sxe4 Sxe4 13. Dxe4 Sf8 14. Lf4 Ld6 15. Se5 De7 16. e5 Le7 17. Tfe1 f6 18. Sc4 Lxf4 19. Dxf4 b6 20. Sd6 De7 21. Te3 Te7 22. Tg3 Kh8 23. b4 e5 24. dxe5 Txe5 25. Tf3 De7 26. Dh4 Le6 27. g4 Lxg4 28. Dxg4 Tg5

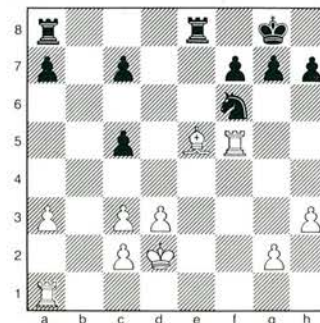
29. Sf7† uppgivet.

Ibland fanns det berömda namn bland simultanmotståndarna. William Albert Fairhurst vann det skotska mästerskapet elva gånger, men han var bara 19 år då följande parti spelades i Castleton den 2 oktober 1922. Det är hämtat från *Manchester Evening News*:

KUNGSGAMBIT (C 30)

J R Capablanca W A Fairhurst

1. e4 e5 2. Lc4 Sc6 3. d3 Sf6 4. f4 Le5 5. Sc3 d6 6. Sf3 Lg4 7. Lb5 Sd7 8. Lxc6 bxc6 9. h3 Lxf3 10. Dxf3 exf4 11. Lxf4 Dh4† 12. Lg3 Df6 13. Dxf6 Sxf6 14. Tf1 0-0 15. Kd2 Tfe8 16. Tf5 Lb4 17. a3 Lxc3† 18. bxc3 c5 19. e5 dxe5 20. Lxe5

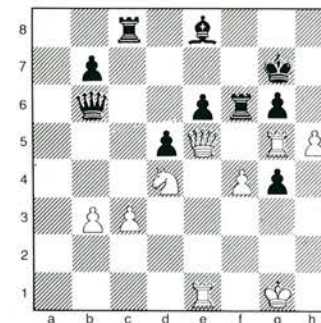
20. - Se4† 21. dxe4 g6 22. Tf6 Txe5 23. Taf1 Txe4 24. Txf7 Td8† 25. Kc1 Te1† 26. Txe1 Kxf7 27. Te5 c6 28. Txc5 Tc8 29. Kd2 Ke6 30. Kd3 Kd6 31. Ta5 Te7 32. Kc4 Tf7 33. Ta6 h6 34. Kd4 Tf2 35. g4 Th2 36. c4 Txb3 37. c5† Kc7 38. Txa7† Kb8 39. Tg7 Th4 40. Txb6 h5 41. Txc6 Txb6† 42. Kd5 Ta4 43. Th6 Txa3 44. Kd6 Tg3 45. Th8† Kb7 46. c6† Kb6 47. Th8† uppgivet.

Nästa batalj ägde rum i Mexico City den 21 april 1933. Tre dagar senare innehöll den mexikanska tidningen *Excelsior* det här partiet:

FRANSKT PARTI (C 05)

J R Capablanca I Friedmann

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Sd2 Sf6 4. e5 Sfd7 5. f4 c5 6. Sgf3 Sc6 7. c3 a5 8. Ld3 Db6 9. dxc5 Lxc5 10. De2 Dc7 11. Sb3 a4 12. Sxc5 Sxc5 13. Le3 Sxd3† 14. Dxd3 Sa5 15. 0-0 Sc4 16. b3 Sxe3 17. Dxe3 g6 18. Sd4 Ld7 19. Dh3 0-0 20. Tae1 axb3 21. axb3 Kg7 22. Dg3 f5 23. exf6† Txf6 24. Te5 Taf8 25. De3 Dd6 26. g3 Da6 27. Te1 Te8 28. h4 h5 29. Tg5 Te8 30. De5 Db6 31. g4 hxg4 32. h5 Le8

33. Te3 Te7 34. Sxe6† Dxe6 35. Dxc7† uppgivet.

Till sist ett energiskt genomfört Kungsin-diskt parti, spelat den 14 december 1935 i en klocksimultan över tio bord i Barcelona. Källa är *Els Escacs a Catalunya*, mars 1936:

KUNGSINDISKT FÖRSVAR (E 90)

Lladó J R Capablanca

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 Lg7 4. e4 0-0 5. Sf3 c5 6. Le2 d6 7. 0-0 Lg4 8. Le3 Sc6 9. h3 Lxf3 10. Lxf3 Sd7 11. d5 Sd4 12. Le2 e5 13. Ld3 f5 14. f4 fxe4 15. Lxe4 Lh6 16. Lxd4 exd4 17. Sb5 Sc5 18. Lc2 exf4 19. Kh1 f3 20. Txf3 Txf3

KALENDERBITARNAS EGEN JULTOMTE...

Ibland talar man om kalenderbitare. En mycket bitsk sådan måste nog vara Jeremy Gaige i Philadelphia, som sedan 1960 ägnat sig åt att kartlägga all världens någorlunda kända schackvänner.

Vi har haft nöjet mottaga ett häfte betecknat Swedish Chess Personalía, uppdaterat till 12/4 1989. Det är ett utdrag ur världsregistret. Under bokstaven P hittar vi t ex Bo Plato född 15/11 1938.

Men idag skall vi stanna inför Gaiges katalogisering av all världens schackturneringar. Åtminstone tills vidare har begränsning skett genom att matcher och lagtävlingar inte är inkluderade.

Ändock stannar man i stum beundran inför detta livsverk, som börjar med Henry Thomas Buckles seger i Ries Divan-knockout, London 1849. Principen har varit att ange ort, år och datum, tävlingens namn och dess segrare. Om Gaige har tillgång till

fullständig turneringstabell markeras detta med asterisk. Om man *bara* håller sig till de tävlingar där Gaige försäkrat sig om sådan tabell, blir statistiken just nu som följer:

	Totalt per årtionde	Akkumulerat
1849–1860	11	11
1861–1870	27	38
1871–1880	83	121
1881–1890	176	297
1891–1900	298	595
1901–1910	556	1 151
1911–1920	538	1 689
1921–1930	1 333	3 022
1931–1940	1 364	4 386
1941–1950	1 123	5 509
1951–1960	1 234	6 743
1961–1970	1 478	8 221
1971–1980	2 405	10 626

Antalet turneringar har alltså stigit i ett svindlande tempo. Just nu sysslar Gaige med 1980-talet, numera med hjälp av åtskilliga assistenter världen runt. Redan kan sägas att åren 1981–1988 tar i anspråk 76 sidor. Att jämföras med de första 76 sidorna i registret som räckte för turneringshistoriens inledande 72 år!

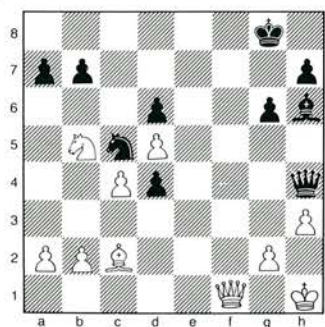
Förhoppningsvis utkommer verket inom överskådlig framtid på ett amerikanskt förlag. Då kan den intresserade snabbt konstatera bl a

- att Georg Marco tog hem vinterturneringen i Wien 3 febr–23 maj 1895,
- att Julio César Balparda hemförde uruguayanska mästerskapet i Montevideo 1929.

Kanske kommer verket att efter utgivning anmälas i TfS' spalter. Under tiden får en eller annan nyfiken vända sig till undertecknad, om trängtan efter informationer om svunna schackturneringar skulle bli stor.

Arne Berggren

- ▶ 21. Dxf3 Dh4 22. Tfl Tf8 23. De2 Txf1† 24. Dxf1

24. – d3 25. Lxd3 Lf4 26. uppgivet.

Fotnot: Edward Winter är bosatt i Genève, där han i åtta år har utgett *Chess Notes*. Hans bok utges i december 1989 av McFarland & Co, Inc., Box 611, Jefferson NC 28640, USA. Den bär titeln: Capablanca: A Compendium of Games, Notes, Articles, Correspondence, Illustrations and Other Rare Archival Materials on the Cuban Chess Genius José Raúl Capablanca, 1888–1942. Den kostar 47 dollar inklusive porto.

Funderingar av en oinvigd kring Världscupen och TV

Sicilianskt, Damgambit, tempoförluster, Kungsindiskt...

Ja, de för oss oinvigda obegripliga termerna fladdrar förbi i TV-rutan under sändningarna från den sista rondan i Världscupen i Skellefteå.

Kommentatorn rusar från parti till parti utan att fördjupa sig i mer än ett – på förhand bestämt? Oftast är det ett av de mindre intressanta. Han hoppar ännu snabbare mellan dragen och man undrar om ens de mest insat-

rar hur man egentligen borde ha gjort. Och andra tävlande kommer dit och blandar sig i analysen – fantastiskt!

Stämningen verkar vara så tät att man nästan kan ta på den och det gör ju inte saken sämre. Jag har hört att schackpubliken i t ex Sovjet ibland applåderar särskilt snillrika drag. Att de är så insatta att de ser det geniala i draget medför ju att de har lika stor del i "skådespelet" som de tävlande.

Jag hoppas att TV kommer att visa fler schacktävlingar, men på bättre sändningstid, med bättre kommentator samt med roligare och mer offensiva partier.

Till dess – ett stort tack för denna lilla inblick i schackets svårbegripliga men fascinerande värld!

Lotta Strömsnäs

Läsarbrev

ta hinner förstå vad som försiggår. Efter det följer några bilder från ett studiebesök i en gruva. Allt detta serverat strax före midnatt.

– Finns det verkligen någon som plågar sig igenom något sådant? frågade en kompis när jag berättade att jag hade lånat hem en TV-enkom för att följa schackturneringen.

– Javisst, självklart! svarade jag och började genast berätta vilket spännande parti det hade varit dagen innan, när Kasparov höll på att bli besegrad och om analyserna efteråt.

Han idiotförklarade mig direkt!

Efteråt funderade jag på varför jag satt där kväll efter kväll (eller rättare sagt natt efter natt) och såg på partier där jag inte hann med, hörde kommentarer jag inte riktigt förstod och retade mig på programledaren som bröt så förskräckligt på isländska.

Jag kom inte fram till något bra svar, men schack har något särskilt som ingen annan sport har. De tävlande försöker – som i alla sporter – överlista varandra men i stället för att flänga runt som galningar, som vi andra, sitter de lugnt och bara tänker.

De tänker ut sina drag långt i förväg, de förtuter motståndarens reaktioner, de funderar ut lösningar på annalkande problem – att det kan bli en sådan otrolig dramatik fast ingen av de tävlande rör sig!

Efter matchen rusar de inte ut i omklädningsrummet och skriker och svär över motståndare och domare. I stället sätter de sig ner MED MOTSTÅNDAREN och diskutere-

Kommentar till kommentar

Apropå kommentarerna till partiet Åkeson – Bator och diagramställningen på sid 363 i TfS nr 9:

I detta läge rådde ömsesidig tidsnöd samtidigt som Stefan Wings uteblivna tidsvinst diskuterades vid ett angränsande bord. Varken jag eller Bator hann fördjupa oss i Aurrells "ganska fantastiska variant": 38. – Txa2 39. Txa2 Lxa2 40. Lc2 Kf7 41. Kf2 Kg6 42. Ke1 o s v.

Däremot förkastade vi båda 38. – Txa2 på rent allmänna grunder. I alla slutspelsböcker nämns faran med att ha bönder på "fel färg" i löparslutspel – något som speciellt Stonewallanhängare bör känna till. I det aktuella fallet har svart **dessutom** en instängd löpare.

Vit vinner utan större problem genom att angripa svarts bondesvagheter, eventuellt med hjälp av dragtvång. En tänkbar variant: 38. – Txa2 39. Txa2 Lxa2 40. Lc2 Kf7 41. Kg3 Kg6 42. Kh4 Kh6 43. Ld1! g5† 44. Kg3 Kg6 45. b4 Lc4 46. Lg4 Kf7 47. Lh5† följt av Kg4 med bondevinst.

Ralf Åkesson

OLEG PERVAKOV - DEN FRÄMSTE!

Under 1980-talets andra del har den ryska studiekonsten berikats med många nya namn. I det senaste individuella Sovjetmästerskapet för studiekomposition, som omfattade åren 1984-86, återfanns följande "nya" bland de 14 främsta:

O Pervakov (1), V Kosyrev och G Umnov (2-3), N Rjabin (11), M Gromov (13) och A Sochnev (14) (ett roligt sammanträffande är att ordet "pervak", "pervakov" på ryska betyder den "förste" eller "främste"). Tyvärr saknar vi segrarens biografiska data, men han tillhör definitivt supernovorna!

Det gamla gardet höll dock sina positioner

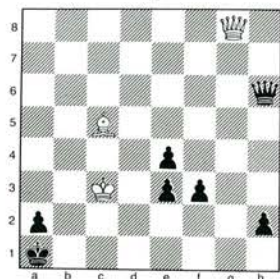
ganska väl genom att bekläda följande platser: G Nadareisjvili (4), V Vlasenko (6), M Zinar och A Maksimovskih (7-8), A Kopnin (9), D Gurgenidze (10) och E Pogosjanz (11).

Här är en trio av den nye Sovjetmästaren i studiekomposition:

Lösningar på sid. 454

2535. O Pervakov

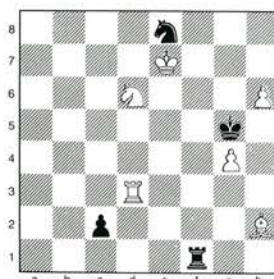
1 plats i SSSR:s lagmästerskap 1985/86

Vinst

2536. O Pervakov

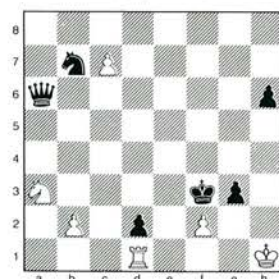
1 pr Ranok 1986

Vinst

2537. O Pervakov

1 HO Schachmaty v SSSR 1985

Vinst

De följande 12 sidorna

innehåller register för åren 1986, 1987 och 1988. Varje år omfattar fyra sidor. De är med avsikt lagda så att de kan tas ur och sammanföras med respektive årgång av dem som låter binda in sina exemplar av Tidskrift för Schack.

REGISTER FÖR 1986

Artiklar och övrigt

Parkinsons lag och SSF:s kansli	3
Uffe on tour	19
Schack på film och i skönlitteraturen	64
Välkomna till 1986 års kongress	100
Jultävlingar, lösningar	63, 104
Till Lars Bäckström	123
Schackfilateli med förfalskningar	141
Ett slag för Pia	173
...och då sa Karpov	180
Lettisk gambit är spelbart	181
Sommartävling	185
Om Schack-OS	200
Samtal med Harry Schüssler	209
Intervju med Mattias Wallerstedt	214
Intervju med Richard Wessman	215
Den största schackhändelsen	217
...och då sa Karpov (2)	220
Gösta Svensson vs Lars Karlsson	228
VM-matchen, London	221, 239
Rötmånadstävlingen	185, 250
En SA Fenix jubileumsturnering	261
András Adorján vs Garri Kasparov	289
IKF Mladost	312
Manhem Open	323
Samtal med Bobby Fischer	356
Matematiskt schackpuzzle	358
Från flydda tider	359
Om parti och problem	359
Hårda paket & mjuka paket	366
Grötmånadstävlingen	367
Bit för bit	368
Julkrysset	370
Tidskrift för Schack 1935	372
Den försiktige sicilianaren	374
Frimärkshörnet	379
Tack (Lars Bäckström)	381
Komponistporträtt Anders Gillberg	384

Förbundsinformation m m

SSF:s kansli - hjärta och livsnerv	51
SM-inbjudan till Malmö	61
Cs-rapport	82
Rankinglista 86-03-31	102
Cs-rapport	182
Sveriges Schackförbunds kongress	270

Landskamper

Sverige-Danmark	155
Sverige-Norge (juniorer)	294
Polen-Sverige	300

Partier

Agdestein, S-Cramling, P	117
Agdestein, S-Hellers, F	294

Ahlander, B-Schneider, L-Å	131
Aleksandrija, N-Litinskaja, M	91
Andreasson, I-Andersson, M	201
Arencibia, W-Agdestein, S	253
Arencibia, W-Granda Zuniga, J	253
Arlandi, E-Chalifman, A	56
Attefall, F-Grétarsson, A	106
Babault, P-NN	32
Bator, R-Berkell, P	132
Baum, -Carlhammar, M	251
Beljavskij, A-Ekström, R	298
Beljavskij, A-Kortchnoi, V	331
Bellon, J-Winge, S	265
Berg, M-Kling, A	43
Bjarnhag, P-Dawson, C	70
Bosbach, S-Hector, J	181
Botsari, A M-Dalmau, A	26
Brinck-Claussen, B-Renman, N-G	157
Brustman, A-Achmylovskaja, J	94
Burgess, M-Chalifman, A	55
Carlhammar, M-Sandén, S	203
Carr, N-Åström, R	29
Castegren, B-Hector, J	12
Chalifman, A-Piket, J	55
Chandler, M-Vaganian, R	348
Cramling, D-Lengyel, L	267
Cramling, D-Welin, T	263
Cramling, P-Achmylovskaja, J	92
Cramling, P-Hertneck, G	168
Cramling, P-Nutu, D	39
Cramling, P-Semjonova, L	95
Csom, I-Wiedenkeller, M	114
Dahl, F-Winsnes, R	140
David, P-Galego, L	31
David, P-Jonsson, H	29
David, P-Michaelsen, N	31
De Firmian, N-van der Wiel, J	79
Degerman, L-Dückstein, A	269
Degerman, L-Karlsson, L	343
Dukaczewski, P-Barkhagen, M	268
Dukaczewski, P-Magnusson, J	22, 257
Ebenfelt, A-Svensson, M	42
Ekenberg, B-Andersen, E	381
Engqvist, T-Degerman, L	344
Ernst, T-Schneider, L-Å	192
Grønn, A-Rinne, K	295
Hall, J-Sørli, O	295
Hamann, S-Tal, M	134
Hamark, J-Schmidt, J P	172
Hansen, C-Andersson, U	155
Hansen, S B-Hamark, J	326
Hartman, C-Bagirov, V	299
Hartman, C-Szilagy, P	114
Haugli, P-Moe, M	44
Hawelko, M-Schneider, L-Å	301
Hector, J-Hartman, C	198
Hellborg, K-Ernst, T	11

REGISTER FÖR 1987

Hellers, F—Arencibia, W	258	Portisch, L—Karpov, A	331
Hellers, F—Barejev, J	258	Renman, N-G—Backe, P	149
Hellers, F—De Firmian, N	77	Renman, N-G—Ornstein, A	194
Hellers, F—Kinnmark, O	126	Sandén, S—Ziegler, A	326
Hellers, F—Ljubojević, L	259	Schüssler, H—Donaldson, J	14
Hellers, F—Timman, J	216	Schüssler, H—Karlsso, L	195
Hellers, F—Wahls, M	254	Schüssler, H—Schneider, L-Å	163
Hjelm, N—Rinne, K	326	Seirawan, Y—Kasparov, G	350
Hjorth, G—Mineur, H	376	Short, N—Ljubojević, L	76
Holmstrand, L—Bator, R	116	Short, N—van der Sterren, P	77
Høi, C—Brynell, S	15	Sjöberg, M—Schneider, A	115
Høi, C—Ornstein, A	157	Sjödahl, P—Rinne, K	293
Ingbrandt, J—Karlsso, L	9, 163	Sokolov, A—Jusupov, A	318, 319, 322
Jakobsen, O—Hector, J	13	Sokolov, A—Karpov, A	180
Johansson, L-E—Hartman, C	147	Spielmann, R—Rubinstein, A	250
Johansson, T—Rinne, K	212	Steinitz, W—Mongredien, A	365
Johansson, V—Ingbrandt, J	292	Steinitz, W—Pilhal, A	365
Jonsson, H—Maus, S	28	Stempin, P—Hector, J	161
Jonsson, H—Michaelsen, N	31	Svensson, B—Axelsson, U	315
Jusupov, A—Sokolov, A	320, 322	Svensson, B—Cramling, P	264
Jusupov, A—Timman, J	71	Svensson, B—Ernst, T	313
Karlsson, L—Schneider, L-Å	191	Svensson, B—Schütz, I	38
Karpov, A—Beljavskij, A	331	Tal, M—Wiedenkeller, M	298
Karpov, A—Kasparov, G	221, 223, 226, 241, 244, 246, 249, 279, 282, 285, 286, 288, 289	Tjiburdanidze, M—Achmylovskaja, J	297, 314, 314, 314
Karpov, A—Ribli, Z	249	van de Oudeweetering, A—David, P	27
Karpov, A—Spasskij, B	219	van der Penen, —Åström, R	28
Kasparov, G—Karpov, A	222, 224, 240, 243, 245, 248, 249, 280, 283, 286, 287, 289	van der Sterren, P—Hellers, F	77
Kasparov, G—Miles, A	177, 179	Wahls, M—Bjarnason, S	17
Kasparov, G—Timman, J	40	Welin, T—Fridh, A	162
Klasén, G—Backe, P	202	Welin, T—Schneider, L-Å	193
Kristiansen, J—Karlsso, L	156	Wessman, R—Eklund, L-G	212
Kristiansen, J—Mokry, K	16	Wiedenkeller, M—Bator, R	197
Kuczyński, R—Nikolić, N	58	Wiedenkeller, M—Larsson, P	6
Lane, G—Donaldson, J	17	Wiedenkeller, M—Sjöberg, M	8
Lind, J-O—Bator, R	146	Wikner, A—Stengrundet, S	106
Liu, S—Muresan, M	351	Winge, S—Degerman, L	144
Ljubojević, L—De Firmian, N	78	Winsnes, R—Hector, J	199
Ljubojević, L—Hodgson, J	78	Winsnes, R—Östberg, P	42
Ljubojević, L—Karpov, A	346	Wu, M—Achmylovskaja, J	94
Ljubojević, L—Timman, J	219	Zysk, R—Blatný, P	58
Ljubojević, L—van der Wiel, J	79	Åkesson, R—Pedersen, E	157
Lukács, P—Björk, C-M	115	Åkesson, R—Schüssler, H	196
Lyrberg, P—Aronsson, M	293	Åkesson, R—Welin, T	195
Magnusson, J—Dukaczewski, P	333	Östberg, P—Friberg, H	66
Maus, S—Galego, L	31	Østenstad, B—Liljedahl, L	139
Michaelsen, N—Carr, N	27		
Miles, A—Kasparov, G	178, 179		
Mineur, H—Knezević, M	115		
Nilsson, H—Martens, R	378		
Nilsson, P—Wallerstedt, M	213		
Nordén, L—End, R	129		
Nunn, J—Sokolov, A	347		
Ohlsson, B—Rubinstein, R	311		
Olsson, K—Möller, M	325		
Olsson, K—Solbrand, S	257		
Ornstein, A—Bator, R	196		
Ottenklev, N—Baubalt, P	29		
Perényi, B—Polgár, Z	168		
Piket, M—Fernandez, E	59		

Partiställningar

Achmylovskaja, J—Levitina, I	93
Andersson, P—Hamark, J	165
Bator, R—Hector, J	199
Becker, M—Sundin T	256
Bellin, R—Wiedenkeller, M	101
Bjarnason, S—Brynell, S	16
Botvinnik, M—Fischer, R	357
Brynell, S—Olsson, T	162
Ekenberg, B—Aljechin, A	372
Ernst, T—Schmidt, W	300
Fridh, Arne—Sandberg, G	267
Gheorghiu, F—Sorm, D	167
Gutman, L—Mednis, E	167

Artiklar och övrigt

Schackfrämjandet och Schackakademien	3
Dyr elitserie	6
Genmäle	7
En västgöte	14
Juniörernas rankinglista	19
Landslaget	35
Schack-SM i Stockholm	43
Uppgivet	53
Sverige bäst i Norden	55
Allsvenskans bästa poängplockare	57
Rekord i simultanschack	65
Allsvenska starten 1969	88
Thomas Ernst till interzonfinalen	91
Christina Nyberg till interzonturn	95
En vecka som pryö	108
Den sovjetiska skolan	110
Välkommen till Stockholm	125
Klart för ny VM-match	128
Årets Schack-Gideon	132
Schack, sponsring och reklam	136
Rilton Cup får EM-status?	144
Om K Anka och A Lukas	159
Det nordiska blindsimultanrekordet	160
Okänt parti av Capablanca	169
Jägarn vill se schack på TV	172
Gammal som gatan	175
JSM-gruppen	177
Sommarläger i Kisa	177
Eldsjälen i Degerfors	178
Super-Dallas ny datoretta	180
Rättelse	195
Ny nordisk mästare	233
Stormästarturneringen får vänta	243
Mera damturneringar	251
Sommarpristävlingen avgjord	257
Sommarpristävlingen, lösningar	258
Yrke: Schackledare	259
Anslutning till RF	262
Rakt besked	265
Pressrelease	266
Stormästarföreningen	266
Världseliten kommer till Skellefteå	277
Senaste nytt från Stockholmsfronten	279
Bo, Rutger och Torsten Kyhle	280
Ny fast schackspalt i Flamman	289
Slutspel	305
Schackfrämjandet	307
VM-matchen i Sevilla	313
Aktuell intervju med M Botvinnik	322
Christer Knutsson från Växjö	325
Olikfärgade löpare? Remi?	330
Julpristävlingen	368
Lite om bondeslutspel	370
In memoriam dr Meindert Niemeijer	376
TfS julkorsord	382

Förbundsinformation mm

SSF:s UK har flyttat	51
----------------------	----

Ranking	100
Information	213
Ledare och domare	221
FIDE regeländringar	222
Elo-lista	222, 310
Elo-ärenden	323

Landskamper

Danmark—Sverige	129
Fyrnationers, flickor	241
Femnationers	289

Partier

Abedinov, A—Högberg, J	295
Aljechin, A—Euwe, M	182
Alonso, C—Portillo	143
Andersson, B—Solbrand, S	68
—Winge, S	200
Andersson, S—Bergström, C	119
Andersson, U—Jusupov, A	157
—Zapata, A	64
Aqinger, R—Keryakes, M	168
Arencibia, W—Armas, J	162
Arnason, J—Adianto, U	30
Bator, R—Wessman, R	168
Bator, R—Winsnes, R	198
Beljavskij, A—Portisch, L	248
Bellon, J—Wiedenkeller, M	34
Bergdahl, A—Johansson M	62
Bergström, C—Renman, N-G	197
—Ålgars, O	303
Bischoff, K—Andersson, U	104
Brenninkmeijer, J—Watson, W	64
Brustman, A—Höiberg, N	34
Capablanca, J R—Botvinnik, M	48
Chandler, M—Pétursson, M	66
Conquest, S—Mestel, J	66
Cramling, P—Bator, R	194
—Wiedenkeller, M	195
Csom, I—Degerman, L	34
Dahl, I—Nyberg, C	95
Dahlin, J—Munch	148
Drewelius, D—Johansson, L	242
Dzevlan, M—Wiedenkeller, M	142
Ebenfelt, A—Andreasson, I	112
Ehlvest, J—Granda Zuniga, J	249
Eklund, L-G—Johansson, L-E	27
Engqvist, T—Eriksson, M	244
Ernst, T—Agdestein, S	94
—Kjellander, S	87
—Storland, K	161
—Tjernin, A	166
—Øgaard, L	93
Fransson, P—Welin, T	87
Fältdt, M—Magnusson, J	360
Gannholm, T—Samuelsson, S-G	68
Gausel, E—Setterqvist, K	27
Georgiev, K—Ionescu, C	31
—Tjesjkovskij, V	30
Glimbrant, T—Johansson, J	199

REGISTER FÖR 1988

Grosch, M-Benér, A	147	Kyhle, B-Alm, H	282
Grønn, A-Rinne, K	110	-Burwick, M	201
Gustafsson, F-Samuelsson, S-G	166	Kyhle, R-Blomstrand, R	282
Hall, J-Hjelm, N	209	Larsen, B-Kortchnoi, V	145
-Nilsson, O	123	Larsen, S-Einarson, H G	329
-Sørli, O	109	-Laveryd, P	33
Hammar, B-Johansson, M	59	Laveryd, P-Einarson, H G	329
Happe, R-Mårten, T	49	Liljedahl, L-Svensson, B	304
Hartman, C-Johansson, M	62	Ljubojević, L-Jusupov, A	286
Haugli, P-Agdstein, E	26	-Meulders, R	103
Hector, J-Bang, A	250	-Nogueiras, J	64
-Conquest, S	250	-Nunn, J	247
Hellborg, T-Nilsson, P	256	Loftsson, A-Djurhuus, R	50
Hellers, F-Bator, R	164	Mádl, I-Peitjeva, E	109
-Ernst, T	92	Mestel, J-Kudrin, S	65
-Svensson, B	85	Meulders, R-Kasparov, G	101
Hillarp Persson, T-Brynell, S	62	Nikolić, St-Estremera, S	143
-Moberg, K J	207	Nogueiras, J-Arencibia, W	162
Hjartarson, J-Ljubojević, L	365	Nouro, M-Middelthou, P	336
Hjelm, N-Laveryd, P	120	Nunn, J-Andersson, U	236
-Nilsson, A	256	-Portisch, L	284
Hjelmås, L-Thomas, I	18	-Short, N	32
Hodgson, J-Lputian, S	66	Olausson, S-Johansson, M	62
Holm, M-Ljungberg, R	303	Ornstein, A-Andreasson, I	198
Hulak, K-Kortchnoi, V	63	-Backe, P	194
-Short, N	63	-Cramling, P	193
Hübner, R-Kortchnoi, V	286	-Wiedenkeller, M	192
Höiberg, N-Matvejeva, S	250	Ory, C-Säfström, A	175
Ioseliani, N-Gapriendasjvili, N	147	Piket, J-Wessman, R	301
Johansson, G-Schneider, L-Å	304	Portisch, L-Nunn, J	284
Johansson, J-Lukez, F	62	Rayner, M-Ligterink, G	301
Johansson, L-E-Dahlin, G	67	Renman, N-G-Pedersen, E	129
Johansson, M-Lukez, F	120	Rogers, I-Kuijff, R	65
-Schneider, L-Å	57, 59	Runby, J-Schneider, L-Å	132
-Akesson, R	58	Rølvåg, M-Moberg, K J	231
Jonsson, H-Hector, J	163	Rörvall, G-Eriksson, A	170
Jusupov, A-Kortchnoi, V	287	Sax, G-Short, N	246
-Sokolov, A	286	Schneider, L-Å-Hellers, F	85
Kamskij, G-Asejev, K	175	-Inkiöv, V	32
-Fossan, E	175	-Romanisjin, O	133
Karlsson, L-Malanjuk, V	142	-Wedberg, T	362
Karolyi, T-Karlsson, L	161	-Winsnes, R	304
Karpov, A-Kasparov, G	102, 288, 288, 314, 316	Schüssler, H-Karklins, A	143
319, 322, 351, 352, 354, 356, 359, 359		Seirawan, Y-Ardiansyah, H	67
-Kortchnoi, V	32	Sevillano, E-Low, P-Y	48
-Sokolov, A	69, 69, 97, 97, 98	Short, N-Kortchnoi, V	63
Kasparov, G-Beljavskij, A	159	Sidselrud, L-Wikner, M	241
-Karpov, A	288, 288, 316, 319, 322	Sjödahl, P-Hall, J	209
351, 352, 354, 356, 359, 359		-Ivenholt, N	229
-Kortchnoi, V	32	Smedjeberg, C-Thorstensen, T	27
-Ljubojević, L	144	Sokolov, A-Karpov, A	69, 69, 69, 97, 98
-Miles, A	30	-Timman, J	287
-van der Wiel, J	102	Speelman, J-Carlson, C	301
-Wirtensohn, H	158	Strapko, G-Holst, C	261
Keryakes, M-Moberg, K J	208	Svonn, G-Brynell, S	122
Knutsson, C-Åkerhed, J	326	-Eriksson, M	83
Kortchnoi, V-Beljavskij, A	366	-Svensson, B	372
-Hellers, F	301	Svensson, U-Gustafsson, L	18
-Nogueiras, J	64	Söderqvist, H-Henriksson, J	256
-Portisch, L	161	Tibell, I-Svonn, G	373
-Seirawan, Y	249	Timman, J-Jusupov, A	285
Kristiansen, J-Schneider, L-Å	130	-Kortchnoi, V	145
Kudrin, S-Conquest, S	65	-Ljubojević, L	287

Artiklar och övrigt

Kasparov kvar på tronen	3
Friserat slut i Sevilla?	8
Avtackad med medalj	14
Jonny Hector	16
Schön vinnare	23
Att leta efter Paul Morphy	30
Timman	32
Tony Miles amerikan	33
Fotboll viktigare än schack	33
Lösningen till bondslutspelet	40
Västergötlands SF	41
Riltonmedalj	46
Nana Ioseliani VM-utmanarinna	67
Västgöta-korr	68
Nya fälltåg av kungen	72
Julpristävlingen avgjord!	75
Jóhann, hjälten från Sagöön	77
Hur ser schackspelaren ut?	86
Välkommen till Norrköping	99
Elitserien gav hårdare matcher	112
Juniorelitläger	119
Schackgymnasiet	119
Offra och vinn!	120
En blågul specialare	121
Isolani - den isolerade d-bonden	135
Bassiblioteket	137
Ingvar Carlsson	138
Det skrivs för lite i tidningarna!	149
Schack i TV	179
Insiderrapport Haninge	180
Uffes remier är inga förluster!	182
Maja Tjiburdanidze	184
Samma gamla visa	213
"Gubben" Ornstein igen	216
Missa inte chansen	223
Capablanca och Karpov hjälper dig vinna SM!	226
Årets schack-SM - sommarens höjdpunkt	234
U-schack kombinerar storkurs och läger	243
En schackspalt	253
Vilken härlig schacksommar!	259
En historisk bild!	266
Schackskolan där man inte behöver spela schack	268
Senorita Cramling	280
Pia gav ingen nåd i Belgrad: 4½ - 1½	282
Världscup även för damerna?	288
Ett gettingbo där två måste "sticka"	290
Smålands Schackförbund	293
Ulf Andersson släpper sju remier	294
Tränar- och domarkurs	294
Stöd tidskriften!	295
Fel engelsman rätt!	300
Tre musketörer i storslag	302
Limhamns SK	327
20 frågor till en stormästare	342
Fågel Fenix i Stockholm	344
Match i studiekomposition Sovjet-	
Övriga världen	345
Historiskt i Potsdam	349
SM-konkurrens från Avesta-61	352

Förbundsinformation m m

Ricardo Calvo	33
FIDE bankrutt?	33
Centralstyrelsebeslut i Sundsvall	43
Regelkommittén	44
Elo-turneringar	44
Elo-listan	44

Nya svenska titlar	46
Avstängningar	46
Ungdomskansliet flyttar	74
Liten värkalender	74
En påminnelse	74
Svenska spelare med Elo-tal	148
Propositioner till kongressen	156
Mera tävlingar	192
FIDE-nytt	198
Lugn kongress i Norrköping	223
Förbundsdomarkurs	297
100-dragsregeln ändrad av FIDE	318

Landskamper

Stor dramatik i 4-nationer	34
Titt på landskampsåret 1988	65
Landskamper	74
Danmarks andradag gav landskampsvinst	190
Olympialaget	237, 289
4-nationers juniorer	240
Flicklandslaget vann igen	269
Storstryk i Finland	278
OS i Thessaloniki: En halv poäng från succé	307
Sämre än väntat för damerna	319

Partier

Achsjarumova, A-Shterenberg, N	320
Agdstein, S-Polugajevskij, L	165
Ahlander, B-Barbero, G	263
Alsbrink, J-Sjödahl, P	26
Andersson, U-Agdstein, S	60, 170
Andersson, U-Greenfeld, A	317
Andersson, U-Hjartarson, J	249
Andersson, U-Piket, J	60
Andersson, U-Seirawan, Y	132
Andreasson, I-Horváth, C	261
Arkell, S-Salazar, A	325
Arnason, T-Zielinski, G	39
Aurell, B-Winge, S	253
Balasjov, J-Hansen, C	22
Barkhagen, J-Burman, J	329
Barkhagen, J-Sørensen, M	70
Beljavskij, A-Kasparov, G	250
Beljavskij, A-Portisch, L	115
Benér, A-Lumogdong, L	322
Berg, K-Helgason, R	284
Berg, K-Wessman, R	286
Bergström, C-Svensson, B	347
Bhend, E-Ekström, R	251
Björk, C-M-Svonn, G	82
Bodin, S-Winther, M	292
Borge, N-Rinne, K	35
Borisova, B-Borek, J	326
Brundell, J-E-Gustavsson, C	23
Brynell, S-Ahlander, B	109
Brynell, S-Berg, K	285
Brynell, S-Butnoris, A	259
Brynell, S-Raaste, E	279
Callergård, R-Mokry, K	265
Carlier, B-Ljungqvist, L	283
Carlsson, S-Carlsson, H	255
Cederqvist, N-Örndahl, M	64
Chandler, M-Andersson, U	167
Cramling, P-Dončević, D	199
Cramling, P-Franco, Z	280
Cramling, P-Harmsen, J	325
Cramling, P-Litinskaja, M	281
Cramling, P-Marić, A	280
Cramling, P-Villavicencio, A	280
Cuevas, L-Cramling, P	322

de Armas, A - Cramling, P	322	Liljedahl, L - Jansson, B	107	Svensson, B - Wessman, R	347	Hellers, F - Thorhallsson, T	36
Dimitrov, V - Lautier, J	341	Lindgren, M - Iskov, G	264	Tal, M - Sokolov, A	128	Høi, C - Ernst, T	190
Ehlvest, J - Andersson, U	249	Lindström, L - Nilsson, H	105	Tal, M - Speelman, J	353	Josefsson, K - Ivarsson, S	95
Eklund, L - G - Brynell, S	94	Lindström, R - Westin, B	293	Thorén, P - Lacko, P	62	Kajaste - Nilsson	75
Eklund, L - G - Winge, S	219	Ljubojević, L - Nunn, J	131	Timman, J - Andersson, U	248	Karlsson, L - Polugajevskij, L	169
Engqvist, T - Winge, S	222	Lundholm, S - Gannholm, K E	232	Timman, J - Georgiev, Kiril	113	Karpov, A - Andersson, U	312
Eriksson, M - Liljedahl, L	333	Lyrberg, P - Wahlund, M	273	Timman, J - Salov, V	58	Kosten, A - Adorján, A	262
Eriksson, M - Wessman, R	188	Madebrink, L - Ångqvist, T	93	Tjiburdanidze, M - Karlsson, L	168	Ljaska - Domulic, E	40
Ernst, T - Ehlvest, J	313	Majanmaa, H - Högberg, J	273	Tjiburdanidze, M - Pintér, J	173	Magnusson, J - Adler, B	333
Ernst, T - Mäki, V	278	Moberg, K J - Berntsen, P	81	Tjiburdanidze, M - Timman, J	113	Nilsson, A - Winsnes, R	277
Ernst, T - Schneider, L - Å	187, 214	Morén, A - K - Jensen, C	269	Toivanen, T - Majanmaa, H	97	Olsson, T - Svensson, F	145
Ernst, T - Vaganian, R	260	Mortensen, E - Karlsson, L	262	Tuvelsson, M - Aurell, B	104	Pietrusiak, B - Wessman, R	144
Ernst, T - Wessman, R	188	Mäki, V - Ernst, T	278	van der Sterren, P - Wedberg, T	316	Polugajevskij, L - Andersson, U	165
Fahrner, K - Hall, J	26	Nogueiras, J - Andersson, U	314	van der Wiel, J - Andersson, A	31	Polugajevskij, L - Pintér, J	175
Fridjonsson, J - Björk, C - M	108	Nordström, F - Ziegler, A	220	van der Wiel, J - Karpov, A	350	Sandström, L - Ingbrandt, J	333
Furhoff, J - Bigge, P	231	Nunn, J - Hjartarson, J	115	Vernersson, P - Burman, A	227	Sandström, L - Kling, A	141
Furhoff, J - Hellers, F	185	Nunn, J - Tal, M	127	Vernersson, P - Björnsson, T	240	Schlage, W - Ahues, C	72
Gannholm, K E - Aleksandrija, N	288	Nunn, J - Timman, J	114	Wallerstedt, M - Valaker, O J	241	Schlechter, C - Marco, G	73
Gheorghiu, F - Kasparov, G	310	Nylén, A - Andreasson, I	80	Wedberg, T - Kortchnoi, V	174	Schlechter, C - Rubinstein, A	135
Grujić, M - Smidebäck, S	96	Nylén, A - Ekström, R	335	Wedberg, T - Sosonko, G	164	Schüssler, H - Agdestein, S	178
Hakulinen, E - M - Martens, M	25	Olsson, Th - Benčr, A	235	Wedberg, T - Tjiburdanidze, M	172	Schüssler, H - Chandler, M	175
Hakulinen, E - M - Winsnes, R	121	Olsson, Å - Lundin, A	230	Wessman, R - Bator, R	347	Schüssler, H - Wedberg, T	169
Hall, J - Ivarsson, S	147	Ornstein, A - Ernst, T	210	Wessman, R - Björk, C - M	110	Seirawan, Y - Hort, V	117
Hall, J - Kling, A	218	Ornstein, A - Renman, N - G	207	Wessman, R - Brynell, S	186, 285	Sokolov, A - Spraggett, K	59
Hall, J - Stéfansson, H	34	Paroulek, V - Carlsson, I	140	Wessman, R - Djurhuus, R	241	Suni - Alivirta, O	75
Hansen, L B - Ivantjuk, V	340	Perényi, B - Hellers, F	344	Wessman, R - Fernandez, E	37	Thorén, P - Hortin, T	142
Hansson, P - Mella, F	275	Pietrusiak, B - Johansson, L	106	Wessman, R - Johansson, J	335	Thorén, P - Webb, S	81
Hartman, C - Bator, R	62	Pintér, J - Karlsson, L	176	Wessman, R - Jonsson, H	335	Wedberg, T - Barlov, D	168
Hartman, C - Eriksson, A	307	Polgár, Zsófi - Peng, Z	321	Wessman, R - Lind, J - O	91	Wessman, R - Ronen, L	37
Hector, J - Mäki, V	309	Polgár, J - Angelova, P	324	Wessman, R - Nilsson, A	277	Wiedenkiller, M - Ingbrandt, J	204
Heim, Sonja - Sidselrud, L	271	Polugajevskij, L - Kortchnoi, V	177	Wessman, R - Ornstein, A	214	Wärmfländer, S - Mella, H	277
Hellers, F - Alber, H	265	Polugajevskij, L - Wedberg, T	173	Wessman, R - Simić, R	118	Ångqvist, T - Johansson, M	95
Hellers, F - Barus, C	310	Portisch, L - Nikolić, P	131	Wessman, R - Svencn, G	107	Personligt	
Hellers, F - Ekström, R	143	Portisch, L - Vaganian, R	56	Wessman, R - Ziegler, A	92	Arnstam, Knut	255
Hellers, F - Helgason, R	274	Psachis, L - Cicak, S	117	Wiedenkiller, M - Bergström, C	206	Carlsson, Sven	254
Hellers, F - Kuprejtjik, V	72	Rachels, S - Hellers, F	340	Wiedenkiller, M - Hartman, C	142	Helmerz, Ingeborg	197
Hellers, F - Lengyel, L	344	Renman, N - G - Welin, T	205	Wiedenkiller, M - Wedberg, T	253	Lundin, Erik	355
Hellers, F - Lobron, E	316	Renman, N - G - Øst Hansen, J	190	Wiedenkiller, M - Wesslén, U	210	Rosqvist, Allan	355
Hellers, F - Wilder, M	263	Richtrova, E - Polgár, Zsuzsa	323	Winants, L - Karpov, A	129	Sköld, Kristian	196
Hellsten, J - Steneskog, P	330	Rinne, K - Norri, J	40	Winsnes, R - Eslon, J	11	Strand, Rune	355
Hjartarson, J - Kortchnoi, V	77, 78	Ronen, L - Gelfand, B	37	Winsnes, R - Olsson, T	93	Problem	
Hjartarson, J - Portisch, L	352	Salazar, A - Cramling, P	320	Wärmfländer, S - Döry, J	292	Ahues, H	50
Hjelm, N - Denecke, T	97	Sandström, L - Lacko, P	221	Zamac, J - Trolle, G	134	Andersson, K	50, 85
Hjorth, G - Sundell, B	27	Schlötzer, S - Andersson, C	271	Åberg, A - Moberg, K J	244	Gheran, N	85
Holst, C - Persson, J M	29	Schneider, L - Å - Brynell, S	186	Åkesson, R - Sokolov, I	10	Goumondy, C	85
Høi, C - Gulko, B	311	Schneider, L - Å - Ornstein, A	211	Åkesson, R - Ångskog, K	193	Groeneveld, C	85
Høyberg, N - Conolly, S	327	Schneider, L - Å - Schandorff, L	191	Åström, G - Karlsson, L	292	Grudzinski, H	50
Isaxon, A - Åkerman, P	237	Schneider, L - Å - Åkesson, R	203	Åstergaard, D - Ebenfelt, A	337	Hultberg, H	50
Jansson, B - Hartman, C	28	Schüssler, H - Garcia Palermo, C	22	Agdestein, S - Sosonko, G	173	Kozdob, B	50
Jepson, C - Moberg, K J	224	Schüssler, H - Rosentalis, E	349	Balogh - Pogás, J	76	Riezu, L	50
Johansson, J - Karlsson, L	15	Seirawan, Y - Benjamin, J	32	Barlov, D - Schüssler, H	166	Svedberg, J	85
Johansson, J - Renman, N - G	146	Seirawan, Y - Speelman, J	56, 58	Barlov, D - Tjiburdanidze, M	169	Åkerlund, B	85
Johansson, L - E - Svencn, G	18	Short, N - Hjartarson, J	350	Bator, R - Nylén, A	83	SM-tävlingar	
Johansson, M - Karlsson, L	15	Short, N - Ljubojević, L	116	Bator, R - Hellers, F	109	Öppna SM i Helsingborg	91
Johansson, V - Jahnke, K	271	Short, N - Sax, G	56, 57	Belavenets, S - Rauzer, W	136	Öppna Junior-SM	96
Jonsson, H - Hellers, F	81	Short, N - Speelman, J	300, 301	Berntsen, S - Huss, B	95	Inbjudan till SM i Norrköping	100, 158, 159
Jonsson, M - Eriksson, J	228	Short, N - Timman, J	116	Borisova, B - Lebel-Arias, J	324	Skollag-SM i Västerås	189
Jusupov, A - Ehlvest, J	55	Sjödahl, P - Ernst, T	208	Brynell, S - Pétursson, M	263	Junior-SM	193
Kadri, M - Lindén, M	273	Sjögren, B - Ångqvist, T	230	Clementsson, J - Saukkoriipi, T	277	Kadettag-SM	193, 272
Káposztás, M - Ljungström, D	186	Slavotinek, A - Polgár, Zsuzsa	320	End, R - Larsson, K	144	Juniorlag-SM	194, 274
Karlsson, L - Bjerring, K	349	Smejkal, J - Åkesson, R	265	End, R - Vilchez, V	142	SM i Norrköping	203
Karlsson, L - Kristensen, B	348	Smiechowska, J - Bojković, N	40	Eriksson, Mats - Fäldt, M	83	Allan Jonasson vann Polis-SM	293
Karlsson, L - Heim, Sverre	336	Sokolov, A - Karpov, A	248	Ernst, T - Schüssler, H	23	Skol-SM	328
Karpov, A - Kasparov, G	3, 251	Sokolov, A - Ljubojević, L	118	Flear, G - Kortchnoi, V	117	Bo Wiker tog hem Post-SM	345
Karpov, A - Nogueiras, J	128	Sokolov, A - Spraggett, K	56	Flohr, S - Capablanca, J R	136	Spelöppningar	
Karpov, A - Short, N	115	Spasskij, B - Beljavskij, A	354	Hall, J - Arnason, T	70	Albins motgambit	253
Karpov, A - Timman, J	129, 351	Speelman, J - Seirawan, Y	56	Hansson, P - Hellborg, T	277	Basman	279
Kasparov, G - Karpov, A	6	Speelman, J - Short, N	300, 300, 302	Hebden, M - Wedberg, T	22	Benoni	30, 70, 173, 208, 210, 273, 280, 330
Kasparov, G - Short, N	312	Spraggett, K - Sokolov, A	57	Helgason, R - Hillarp Persson, T	93	Bird	288
Kortchnoi, V - Agdestein, S	167	Stéfansson, H - Hall, J	71	Hellborg, T - Mella, F	277	Bogindisk	58, 314
Kortchnoi, V - Andersson, U	132	Storaas, J T - Jepson, C	194	Hellers, F - Hansen, C	22		
Kortchnoi, V - Hjartarson, J	78, 78	Svensk, I - Rayner, M	83				
Larsson, F - Lassila, E	70	Svensson, B - Karlsson, L	66				
Laverty, P - Hellborg, T	225	Svensson, B - Svencn, M	298				

Budapestgambit	284
Caro-Kann	56, 127, 211, 248, 264, 265
Dambondespel	93, 132, 311
Damgambit	25, 29, 39, 55, 56, 107, 110
	129, 131, 132, 193, 207, 230, 248, 263, 271
	273, 280, 281, 282, 292, 300, 300, 312, 320
	335, 351
Damindiskt	60, 92, 115, 118, 129, 142, 349
Engelskt	22, 56, 56, 60, 71, 78, 80, 121
	131, 165, 210, 220, 249, 265, 316, 317, 322, 326, 347
Evansgambit	327
Flankspel	167, 230, 240, 261, 302, 349
Franskt	15, 26, 28, 40, 66, 81, 105, 108,
	114, 115, 116, 128, 146, 147, 167, 174, 260
	262, 273, 285, 298, 300, 316, 321
Grünfeld	3, 10, 22, 27, 177, 199, 205, 222
	227, 241, 250, 251, 253, 286
Holländskt	40, 58, 168, 176, 186, 219, 232
	271, 274, 275, 325
Jugoslaviskt	292, 301, 325, 335, 335, 348, 353
Kungsindiskt	37, 64, 91, 94, 140, 190, 212
	221, 235, 241, 310, 322
Moderna försvaret	23, 188, 313, 336
Nimzoindiskt	32, 113, 206, 333
Oregelbundet	26, 265, 340
Philidor	283
Preussiskt	96
Réti	6, 170
Ryskt	187, 214
Sicilianskt	18, 31, 56, 57, 62, 70, 78
	81, 83, 97, 97, 104, 106, 109, 116, 117
	118, 134, 164, 173, 185, 186, 194, 203, 225
	228, 237, 244, 249, 251, 263, 274, 278, 285
	292, 293, 302, 309, 320, 320, 322, 323, 324
	329, 334, 340, 341, 344, 347, 352
Skandinaviskt	34, 35
Spanskt	11, 22, 62, 77, 93, 143, 172, 186
	191, 214, 218, 259, 279, 310, 337, 344, 350, 350, 354
Trompowsky	224
Ungerskt	107
Volgagambit	269

Studier

Hildebrand, A	345
---------------	-----

Turneringar och matcher, svenska

Väst kustfläkt i Rilton Cup	9
Sweden Chess Tournament	12, 67, 110, 163
Malmö Open/IBM Open	15
Karlstad Open	18
Hisingen Open	20
Schacknyttfestivalen	21
Finsk seger för första gången i Hallsberg	25
Svenska Cupen	27
Östergötlands Elo-turnering	61
Rockadens Elo-Turnering	62
Västgöta Open	64
Jönköping Open	66
Arne Berglunds Minnesturnering	66
DM-tävlingar	66, 68, 68, 104
Sanktioner	66
Vikingaträffen	94
Helsingborgsmästerskapet	104
Gustav Laneryds Minnesturnering	104
Åhlén Open	104
Talangjakten	134
Wasa SK Solvallavinnare	141
Uppsalamästerskapet	146
Lundamästerskapet	147
Hemmaseger i Limhamn Open	185
Göteborg Open	187
Junior-Grand Prix	192
Göteborg Cup	244

Inbjudningsturneringen	244
Örebroturneringen	252
Växjöspelen	252
Jakob Ekelunds Minne	252
Borås Open	253
Heder åt Kirseberg!	284
Täby Open	293
Kinna	293
Bengt Ekenbergs Minnesturnering	296
Frans G Bengtssons Minnesturnering	296
Nynäshamn	297
Kamraternas Elo-turnering	298
Veteranträffen i Vårgårda	298
Enköping	302
Fyrstads	327
Schackiaden	331
Växjö	344
10:e Björkstadschacket	344
Fyrväpplingen	345
Här ser ni en man på tusen (männa)	346

Turneringar och matcher, utländska

Karpovs 21:a "supervinst" i Wijk aan Zee	31
USA-mästerskapet	32
Reggio Emilia	32
Kandidatmatcherna	32, 55, 77, 199, 300
Europacupen	33
Junior-EM	37
Kadett-EM	38
Världscupen	67
Skolornas nordiska mästerskap	69
Linares	113
Amsterdam	115
Lugano	117
Bryssel (WC I)	118, 127
EM i "aktivt schack"	198
Benidorm	199
Belfort (WC II)	247
Roland Ekström schweizisk mästare	251
Köpenhamn	260
Esbjerg	261
Næstved	262
Gausdal	264
Berlin	265
Isafjordur	265
Oberwart	283
Köge	289
Baden-Baden	289
Esbo	289
Internationell turnering i Jakobstad	302
OS i Thessaloniki	307
Ferdinand femma i Junior-VM	340
Budapest	342
Helsingfors	345
San Bernardino	348
Dubbelt svenskt i Danmark (Köpenhamn)	348
Tilburg	350
Reykjavik (WC III)	353

Återkommande rubriker

Allsvenskan	80, 104, 290, 332
Bokrecensioner	24, 97, 98
Förbundsaktuellt	43, 156, 233
Järnvägsschack	297
Ledaren	2, 54, 90, 126, 162, 202, 258, 306
Problem	49, 85
Schackaktuellt	14, 66, 110
Schackprofilen	77, 138
Schackturneringar	9, 61, 104, 141, 185, 252
TFS synar	41
Tävlingskalender	47, 74, 157, 195, 227, 296
Ungdomsidorna	34, 69, 119, 134, 192, 240, 269, 328
Utlandskrönikan	31, 55, 113, 127, 198, 247

Torre, E-Nikolić, P	157
van der Wiel, J-Karpov, A	159
Vaughan, D-Wedberg, T	171
Webb, S-Sosonko, G	301
Wedberg, T-van der Wiel, J	301
-Wessman, R	164
Welin, T-Schüssler, H	164
Wessman, R-Moberg, K J	293
-Ornstein, A	194
Wiedenkeller, M-Liljedahl, L	169
-Schneider, L-Å	33
-Wessman, R	196
Wikström, B-Karlsson, B	258
Winants, L-Kasparov, G	145
-Meulders, R	146
Winsnes, R-Hellers, F	294
-Renman, N-G	198
Åkesson, R-Bator, R	33
Åström, G-From, S	27

Partiställningar

Andreasson, I-Schneider, L-Å	191
Backe, P-Hellers, F	192
Bator, R-Svven, G	191
Bjerke, R-Friedman, E	160
Blomkvist, J-Gannholm, K E	203
Carlson, M-Holst, C	361
Fridjonsson, J-Winsnes, R	361
Hartman, C-Schneider, L-Å	190
Holst, C-Wohl, A	261
Ingbrandt, J-Kyhle, B	283
Jansson, B-Andreasson, I	86
Johansson, G-Schneider, L-Å	374
Johansson, M-Welin, T	58
Johansson, V-Lyrberg, N	337
Kamskij, G-Gogoladze	330
Kyhle, B-Marttala, T	363
Laveryd, P-Borvander, T	332
Nylén, A-Johansson, J	333
Pedersen, E-Renman, N-G	129
Rasmussen, C-Hägström, O	231
Renman, N-G-Cramling, P	191
Schneider, L-Å-Tal, M	133
Sokolov, A-Chandler, M	158
Wahlbom, F-Jensen, P H	229
Wegner, H-Gausel, E	160
Wiedenkeller, M-Bergström, C	190

Personligt

Estrin, J	162	Niemeijer, M	376
Gidlund, A	242	Wikström, B	258

Problem

Ahues, H	269	Larsen, L	183, 342
Blikeng, B	270	Lider, V	342
Erochin, V	342	Limbach, M	183
Fröberg, H	183, 342	Makaronez, L	
Hermansson, H	72		183, 269
Hoffman, F	72	Makaronez, L & Plete-	
Ingre, B	342	nev, N	183
Jonsson, C	269	Moberg, K	183
Knöppel, J	113	Piatesi, A	73

Reynders, L J M	72	Svedberg, J	73
Rohm, G	183	Thorsson, A	73
Sjodanjan, S	113	Weissauer, H	113
Slesarenko, A	342	Zagoruijko, L	269
Svedberg, E	270	Akerlund, B	113

SM-tävlingar

Snabbschack-SM	107
Öppna SM, Växjö	119
Kadettlag-SM	138, 230, 256
Skollag-SM	174
Juniorlag-SM	176, 258, 293
SM	189
Korr-SM	251
Skol-SM, Malmö	290
Polis-SM	302

Spelöppningar

Aljechin	282, 287
Antagen Damgambit	18, 122
Basman	256
Benoni	62, 248, 303
Bird	241
Bogoindiskt	27, 32, 158
Caro-Kann	30, 59, 62, 62, 69, 69, 69, 97, 98
	109, 123, 143, 159, 175, 295, 322, 352
Dambondespel	62, 120, 175, 198, 373
Damgambit	33, 48, 64, 65, 83, 143, 157, 159
	244, 287, 287, 301, 301, 303, 304, 351
	356, 358, 359, 359, 365, 366, 372
Damindiskt	30, 33, 69, 69, 97, 97, 98, 145
	145, 164, 194, 194, 196, 286
Engelskt	85, 102, 103, 109, 209, 249, 288
	288, 316, 319, 354
Evansgambit	87
Flankspel	62, 104, 145
Franskt	26, 48, 63, 64, 87, 92, 95, 142, 145
	166, 166, 198, 198, 229
Gammalindiskt	329
Gannholm special	68, 68
Grünfeld	34, 147, 192, 284, 288, 288, 314
	316, 320, 349, 352, 353, 359
Holländskt	142, 146, 157, 195, 229, 301
Jugoslaviskt	64, 168, 199, 201
Katalanskt	32, 197
Kungsindiskt	34, 49, 64, 66, 67, 193, 207
	208, 231, 301, 336, 356
Larsen	145
Moderna försvaret	144, 249
Nimzoindiskt	33, 63, 63, 101, 158, 162, 169
	194, 301
Oregelbundet	18, 27, 27, 129
Preussiskt	242
Réti	27, 251, 256
Ryskt	130, 261, 251
Sicilianskt	31, 50, 57, 59, 65, 66, 85, 93
	112, 119, 132, 147, 148, 161, 164
	168, 170, 200, 235, 236, 250, 250
	250, 256, 258, 261, 293, 294, 301
	304, 304, 326, 329
Skotskt	175
Slaviskt	102, 162

Spanskt	30, 32, 34, 67, 94, 110, 120, 133, 143, 163, 164, 171, 235, 246, 247, 284, 285, 286, 362
Trompowsky	66, 209
Volgagambit	242

Studier

Brieger, R	271
Gillberg, A	149, 272, 378
Hildebrand, A	272
Hlinka, M	378
Kasparjan, G	378
Kricheli, I	378
Källström, H	378
Matous, M	76, 76, 76, 76, 76, 76
Nadarejsvili, G	149
Nestorescu, V	378
Ornstein, A	272
Richter, R	271
Rol, G	271
van Wijgerden, C	149
Werner, G	378

Turneringar och matcher, Sverige

Schacknyttfestivalen	11
Malmö Open/IBM Open	13
Karlstad Open	26
Hallsberg	24, 33
Rilton Cup	20, 33
Hisingen Open	60
Malmömästerskapet	61
Nordvästra Skånes DM	61
Västgöta Open	61
Sanktionerat i Borås	96
Arne Berglunds Minnesturnering	112
Flunsåschacket	127
Gästabudschacket	128
Distriktsmästerskap	134
Talangjakten	137
VM för döva, Stockholm	139
Limhamn Open	128, 163
Växjöspelen	165
Göteborg Open	167
Avesta Open	170
Örebrotturneringen	171
Jakob Ekelunds minne	172
Sommarschack i Varberg	229
Göteborg Cup	231
Frans G Bengtssons Minnesturnering	243
Enköping	244
Bengt Ekenbergs Minnesturnering	245
Svenska Cupen	252
Fyrstadsmatch	302
Täby Open	302
Danderydsblixten	302
Solstadsträffen	335
Manhem Open	336
Ernst Åhmans Minnesturnering	338
Rockadenjuniorerna	367
AK-77:s tioårsjubileum	304, 372

Turneringar och matcher, utlandet

Junior-EM, Groningen	25
OS	30
Nordiska skolmästerskapet	49
Wijk aan Zee	63
Zonturneringen, Gausdal	40, 91
VM-semifinal	69, 97
Dortmund	104
VM för damer (under 20)	109
Banja Luka	142
Tallinn	142
Linares	143
OHRA, Bryssel	32, 101, 143
US Open, New York	104, 143
SWIFT	144
VM i blytt	144
Hyères	147
Leningrad	141, 157
Kasparov - Schweiz	158
Max Euwes Minnesturnering	158
Moskva	159
Arnold Cup, Gausdal	160
Egilstadur, Island	161
Kubamästerskapet	162
Kadett-VM	175
Nordiska mästerskapet	233
Interzonturn, herrar	141, 166, 235, 246
Interzonturn, damer	141, 235, 250
Naestved	250
Pula	251
Budapest	284
Tilburg	285
NM för synskadade	289
Europacupen (Wasa SK)	171, 300
Gymnasia-NM	329
VM-matchen	288, 313, 349
Belgrad	365

Återkommande rubriker

Allsvenskan	8, 83, 252, 268, 332, 360
Boknytt	15, 45, 161, 225, 279, 328, 338, 369
Förbundsaktuellt	4, 37, 105, 125, 214, 252, 296, 323, 375
Järnvägsschack	61, 96, 139
Kombinationer	140, 185, 237, 273, 309, 345, 381
Ledaren	2, 36, 82, 118, 156, 188, 240, 276, 312, 348
Lösningar till komb	148, 184, 213, 270, 297, 337, 380
Nytt från UK	137, 174, 228, 254, 328, 369
Partiavdelningen	30, 62, 145
Problem	70, 113, 183, 269, 342
Schackaktuellt	39, 173, 262
Schackprofilen	57, 132, 178, 212, 259, 280, 325
Schackturneringar	60, 91, 127, 241, 300, 335
Studier	75, 149, 271, 378
Tävlingskalender	41, 50, 52, 105, 173, 228, 267, 298, 339
Ungdomssidorna	16, 46, 108, 137, 174, 228, 254, 290, 328, 367
Utlandskronikan	55, 101, 141, 157, 233, 246, 284, 365

Helmertz, P-I - Hellers, F	128
Howell, J - Piket, M	57
Högberg, J - Eriksson, B	43
Johansson, J - Åkesson, R	377
Karpov, A - Kasparov, G	327
Karpov, A - Timman, J	328
Kasparov, G - Karpov, A	327, 328, 330
Kasparov, G - Timman, J	40
Meyer, H - Hector, J	15
Moe, M - Svensson, B	44
Novak, I - Berlinskij, V	332
Olausson, C - Dragan, P	252
Olsson, K - Möller, M	358
Pietrusiak, B - Lundin, E	101
Renman, N-G - Kuczyński R	300
Schneider, L-Å - Winsnes, R	193
Short, N - Hellers, F	81
Sjöberg, M - Carleson, C	131
Storm, I - Andersson, B	43
Timman, J - Miles, A	219
Wedberg, T - Sjöberg, M	6
Wiedenkeller, M - Ahlander, B	128
Winsnes, R - Finnlaugsson, G	130

Personligt

Bergman, Christian	204
Ekenberg, Bengt	380
Kvarby, Ragnar	380
Persson, Ernst	205

Problem

Ahues, Herbert	272
Andersson, Kåre	272, 334
Backe, Espen	183
Fröberg, Hilding	34, 272
Garai, Toma	34
Gedda, Bertil	109
Gheran, Nichy	272
Goumondy, Claude	334
Groeneveld, C	109
Hellström, Åke	334
Hermanson, Halvar	272
Hoffman, Fritz	345
Holm, Carl-Ivar	272
Hultberg, Herbert	34
Ingre, Bengt	109, 272
Istkovics, Ferenc	334
Juozenas, Ramutis	183
Kapros, Jorge M	109
Knöppel, Jan	183
Kornin, Zalmen	109
Künzelmann, Jens	334
Larsen, Lars	183, 334
Makaronez, Leonid	334
Notaro, Rosario	334
Pachl, Franz	334
Piatetsi, Antonio	183
Stockman, Curt	34
van Dijk, Nils G G	183, 334

van Gool, J C	109
Widlert, Kjell	34
Wikström, Elof	272
Åkerlund, Bo	109, 272

SM-tävlingar

SM i snabbeschack	119
Skolornas regionfinaler	135
Öppna SM, Motala	144
Öppna JSM, Motala	148
Skolornas Lag-SM, final	172
SM, Malmö	191
Veteran-SM, Malmö	205
Junior-SM, Malmö	211
Kadett-SM, Malmö	213
SM-resultat	265
Skol-SM, Hallstahammar	291
Post-SM	317
Korr-SM 1986	375

Spelöppningar

Aljehins försvar	28, 29, 32
Antagen Damgambit	11
Benoni	8, 115, 157, 161, 177
Bogoindiskt	92, 298
Caro-Kann	17, 295
Dambondespel	157, 257
Damgambit	13, 39, 66, 194, 196, 201, 241, 243, 245, 248, 263, 267, 287, 293, 314, 315, 331
Damindiskt	40, 91, 116, 149, 193, 283, 286, 289, 294, 322, 331
Engelskt	12, 14, 55, 197, 288, 333, 349, 378
Evansgambit	365
Franskt	32, 42, 156, 157, 172, 198, 202, 258, 259, 269, 298, 318, 319, 322, 325, 343, 348
Gammalindiskt	253
Grünfeld	71, 195, 221, 223, 226, 244, 246, 249, 279, 282, 285, 328, 331, 350
Holländskt	9, 26, 43, 163, 195, 203
Jugoslaviskt	79
Katalanskt	114, 286, 297, 314, 314
Kungsgambit	326
Kungsindiskt	6, 27, 29, 56, 79, 80, 106, 162, 326, 344, 376
Lettisk gambit	181
Nimzoidiskt	58, 155, 163, 196, 222, 224, 253, 320
Ponziani	132
Preussiskt	129
Réti	70, 191, 381
Ryskt	106, 192, 240
Sicilianskt	16, 22, 27, 28, 31, 32, 38, 44, 55, 58, 76, 78, 81, 114, 115, 131, 134, 140, 144, 146, 168, 212, 212, 213, 218, 254, 257, 259, 264, 268, 301, 311, 313, 347, 351
Skandinaviskt	29, 139, 365
Slaviskt	95, 115, 178, 179, 179, 299
Spanskt	42, 77, 94, 94, 126, 147, 180, 199, 218, 249, 250, 280, 295, 346

Tjigorin	15
Trompowsky	59, 265
Volgagambit	117, 168

Studier

Akobia, J	303
Beljakin, J	303
Carvajal, J	233
Dahlin, G	303
Dobrescu, E	142
Falk, L	303
Gillberg, A	142, 233, 303, 385
Gurgenidze, D	73, 233, 385
Hildebrand, A	74, 142, 303, 385
Hlinka, M	385
Jonsson, C	74
Kaila, O	74
Kasparjan, G	385
Kopnin, A	303
Kralin, N	385, 385
Kricheli, I	303
Källström, H	142, 233, 385
Learch, J	303
Makletsov, J	73
Maksimovskih, A	73
Matous, M	75, 233
Melnichenko, E	233
Mitrafanov, L	385
Nestorescu, V	142
Neuenschwander, B	233
Pandzhakidze, N	303
Rusinek, J	233
Sevcik, J	303
Werle, A	303
Werner, G	142
Yndesdal, K	385
Åkerblom, A	303

Turneringar och matcher, Sverige

Rilton Cup	5
Malmö Open	11
Schacknyttfestivalen	14
Hallsberg	27
Schacknytt's höstturn, Göteborg	41
Karlstad Open	43
RBU-mästerskap	102
Östersundsveckan	117
Oslo-Göteborg	139
Karlskoga Jubileumsturnering	149
Limhamn Open	161
Göteborg Open	163
Avesta Open	166
Rädda livet-insamling	181
Utomhusschack i Göteborg	207
Sydsvenska juniorserien	256
Göteborg Cup	258
Schack 08:s juniorturnering	258
Fenix' Jubileum, Borås	207, 261
Sandvikens propagandaturnering	266
Täby Open	268

Schack i det gröna	269
Änglaschacket	315
Solstadsträffen	316
Björkstadschacket	317
Lund Open	317
Manhem Open	323
Passanten-Manhem	326
Tusenmanna	343
DM Norra Västerbotten	355
Huddinge Open	355
Järnvägsschack	317, 355
Rune Strömbergs Minne	355
Hamn-cupen i Skelleftehamn	365
Skånska skolmästerskapet	365

Turneringar och matcher, utlandet

Hastings	22
IBM-turn, Wien	22
JVM för synskadade	22, 257
JVM för flickor	26
Hilversum	40
JEM, Groningen	22, 59
Norska int juniormästerskapet	70
Kandidatsemifinaler	71
Wijk aan Zee	76
Damernas kandidatturnering	91
Nordiska skolmästerskapet	70, 106
Europacupen, Spartacus-Rockaden	114
Europacupen, Trud-Fredriksberg	134
Budapest	168
Dortmund	172
Søndersø	172
Kasparov, G-Miles, A	177
Bugojno	180, 217
Biel	251
JVM, Gausdal	257
OHRA, Amsterdam	216, 259
Andorra	269
Klein-Kirchheim	269
Karpov-Sokolov	288
Europacupen, Rockaden-Trud	298
VM för damer	297, 314
Sokolov-Jusupov	318
VM-matchen, London	221, 239, 279, 327
Tilburg	331
VM för synskadade	332
OS i Dubai	345
Dam-OS i Dubai	350

Återkommande rubriker

Allsvenskan	38, 124, 126, 311, 377
Böcker	112, 159, 297, 361
De 4 röda	23, 67, 103, 135, 169, 211, 255, 291, 323, 363
e. p.	18, 64, 101, 133, 167, 206, 251, 358
Handen på hjärtat	51, 107, 150, 173, 336, 382
Kommande turn	13, 54, 119, 143, 160, 210
Lösningar "Draget"	21, 33
Problem	34, 109, 183, 272, 334, 367
Studier	73, 142, 233, 302, 384

Ungdomssidorna

REDAKTÖR: Mats Eriksson, Pärt-Antons Gata 53, 421 79 Västra Frölunda

JSM-särspelet:

YNGST VÄGDE TYNGST!

1989 års svenske juniormästare heter Jonas Barkhagen, 15. Den tvekamp med Christian Jepson, 17, som följde på sommarens JSM-grupp förde han hem efter två partier i vardera Lund och Stockholm.

Barkhagen kopplade ett klart grepp i duellens första halva i Skåne och tog ledningen med 2-0. I Stockholm reducerade Jepson i det tredje partiet men förlorade det sista.

Därmed blir Jonas Barkhagen den hittills yngste spelaren som vinner "nya" Junior-SM upp till 20 år. Han gör det efter en match som kanske präglades av särspelets nerv - något skönspelet kan man knappast tala om, och åtminstone tre av partierna avgjordes genom förbiseenden som omgående slukade trä. Barkhagen spelade mera stabilt och segern är därför följdriktig.

Jonas Barkhagen, Wasa SK 1 1 0 1 3
Christian Jepson, Lunds ASK 0 0 1 0 1

Självklart fanns TfS' diagramklistrare på plats och kunde fånga de dramatiska höjdpunkterna:

■ FÖRSTA PARTIET

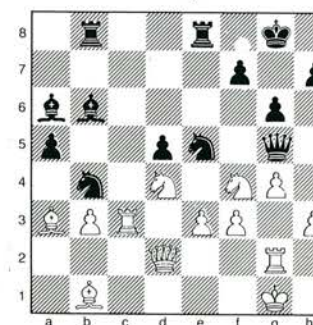
En nimzoindier. I 15 drag följde spelarna partiet Wessman-Åkesson i sommarens SM-grupp med undantag av en tornplacement. Vit avancerade med bönderna framför

Christian Jepson (t v) och Jonas Barkhagen i särspelet om JSM-titeln. Foto: Hans Svedbark.

kungen utan att lyckas skapa någon press. Istället kom vits bönder under tryck, och när vi träder in i handlingen spelar vit just 25. Dd1-d2?:

Barkhagen

Jepson

Rättelse

I partiet Proschinger - Ragnvaldsson, TfS nr 8, sid 343, får 25. Dd4 ett utrops-tecken. Ett frågetecken hade, som uppmärksamma läsare påpekat, varit mera rättvist ty: Dh6†! Kg8 26. Dxg7† matt!

25. – Sxf3†!

Vinstdraget. Vits ställning rasar som ett korthus.

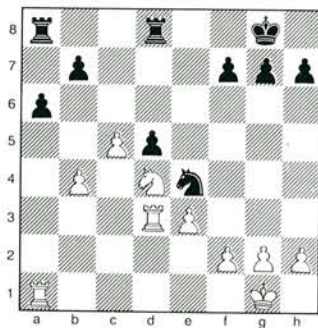
26. Sxf3 Dxf4 27. Tf2 Lxe3 28. Txe3 Dxe3 29. Lc1 Dxd2 och svart vinner.

■ ANDRA PARTIET

I en Damgambit löste vit tidigt upp spänningen i centrum genom att slå på c5. Följden blev att svart fick tryck mot c3 som dock inte mynnade ut i mer än att han vann tillbaka bonden på a2. Vit kunde försvara sin framskjutna spejare på c5, och när sedan damerna byttes av var slutspelet klart fördelaktigt för honom.

Efter 19 drag har tumskrubarna redan börjat dras åt. Svart förhindrar manövern Sd4–b5–c3 (–a4–b6) genom att spela 19. – a7–a6:

Jepson

Barkhagen

20. c6!

Draget bygger på den taktiska listan 20. – bxc6 21. Sxc6 Td7 22. Txd5 Txd5 23. Se7†. På 20. – b6 eller 20. – b5 följer 21. Tda3 och efter det kufiska 20. – Tdb8 ger 21. c7 vit en stark fribonde.

20. – Sd6 21. Tda3 bxc6 22. Sxc6 Td7 23. Txa6 Tc8 24. Ta8 Tdc7 25. Txc8† Sxc8 26. b5 och vit förvaltar sin merbonde.

■ TREDJE PARTIET

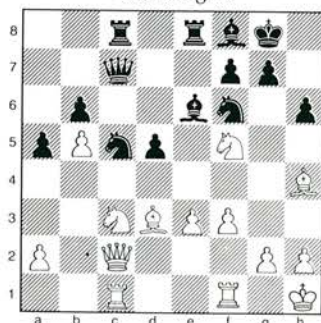
Återigen spelades Damgambit, denna gång avbytesvarianten. Det vita minoritetsangreppet bemöttes med motstötten c6–c5 och efter byte på c5 uppstod en ställning där vits tryck mot den isolerade d5-bonden i viss utsträckning vägdes upp av svarts mot c3.

Men i 21:a draget spelar svart 21. – Le7–f8? och svaret låter inte vänta på sig:

26. Sb6!

Nu visar det sig att det planerade 26. – Dg4

Barkhagen

Jepson

22. Sxh6†! gxh6 23. Lxf6

Med ett ovanligt matthot.

23. – Sxd3 24. Dxd3 Dc4 25. Dxc4 Txc4

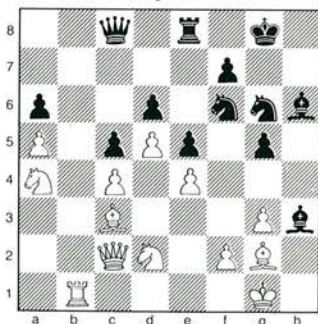
Svart satsar än en gång på slutspel och får inledningsvis en del aktivitet. Med tiden byter dock vit bort svarts pjässpel och står efter 54 drag som segrare.

■ FJÄRDE PARTIET

För fjärde gången av fyra möjliga inleddes partiet med 1. d4, vilket visar hur öppningsmodet har skiftat under senare år. Svart som behövde vinna till varje pris valde Kungsdiskt. En typställning med slutet centrum och öppen b-linje uppkom. Vit tog hand om linjen medan svart odlade sitt angrepp på kungsflygeln.

Spärra upp korppluggarna, för nu är svart redo att skrida till handling! Han spelar 25. – Ld7–h3?

Jepson

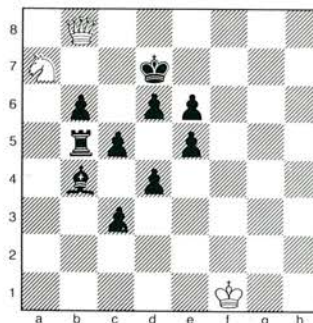

Barkhagen

Vintrig femkamp

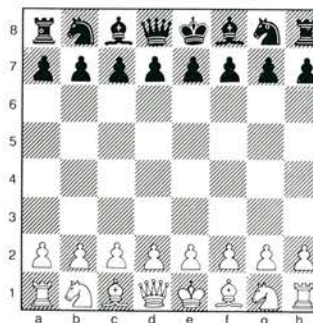
Den något svalare årstiden är här med vad därtill hör. Två exempel som vi nu skall sammanföra är julpristävlingar och vintersport, och eftersom det är välkänt att ungdomssidornas läsare är mångsidiga vågar vi oss t o m på en femkamp! Då detta är en seriös tävling håller vi oss självklart till olympiska idrotter.

1) Slalom

Vit drar och vinner

2) Paråkning

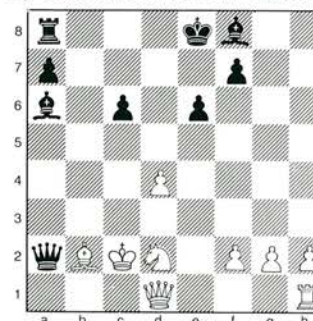
Parterna följs åt hela tiden (dvs svart gör samma drag som vit) men i fjärde draget sätter vit matt!

stupar på 27. Lf3 med damfångst . . . Svart försöker förstas ordna till ett kungsangrepp men med pjäs mindre blir hans ansträngningar lönlösa.

Vit vinner partiet och SM-titeln!

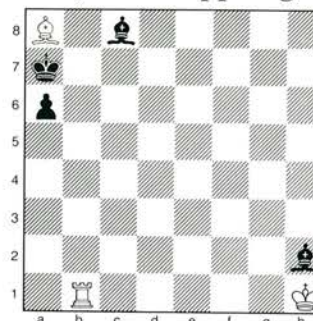
Mats Eriksson

3) Nordisk kombination

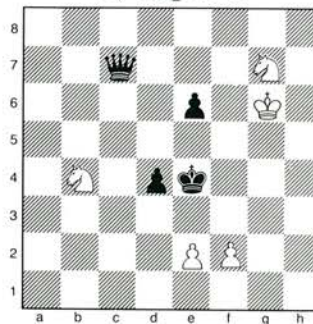
Svart drar och vinner

4) Backhoppning

Vit tar tillbaka sitt senaste drag ("ångrar sig") och sätter matt i ett drag.

5) Super G

Vit drar och vinner

Lösningen sändes senast den 10 januari till

Flicklandslaget på nya härnadståg TILL NORGES ÄNDE

Om man åker så långt västerut man kan komma i Norge och sedan fortsätter litet till, så hamnar man på Karmøy. Det var just vad flicklandslaget gjorde i oktober när årets 4-nationers skulle utkämpas. När en trevlig helg var över stod Sverige än en gång som vinnare efter en tättstrid med Västtyskland.

Karmøy är som namnet antyder en ö, som ligger utanför Stavanger. I kartboken skilde inte många millimeter och man kunde därför anta att resan i stort sett var slut vid ankomsten till staden i arla morgonstunden på fredagen.

Men trodde vi det så trodde vi fel. Det visade sig att ytterligare fyra timmar återstod innan vi satte våra något reströtta fötter innanför dörren på Henderson Airport Hotel i Avaldsnes, spelplatsen! Lokalbuss i Stavanger, bilfärja och hämtande personbilar var de etapper som också skulle tillryggaläggas . . .

Karmøy är ett centrum för norskt flickschack, och halva hemmalaget kom från platsen. Arrangerande Sevland SK gjorde också sitt bästa för att ro tävlingen i hamn och lyckades väl.

För motståndet svarade förutom hemmationen Danmark och Västtyskland. Efter två tidigare segrar och med en till synes stark laguppställning hamnade nog favoritskapet hos det svenska flick- . . . nej, damjuniorlandslaget. Så står det nämligen på de splitter nya tröjor som lagmedlemmarna själva tagit fram och som nu hade premiär.

Lotten hade utfallit på det viset att Sverige redan i första rondan fick ta sig an Västtyskland, som av allt att döma var den svåraste medtävlaren. Det blev en hård dust. Den mynnade ut i siffrorna 3-3, som vi nog inte kunde vara missnöjda med - snarare kändes det som om tyskorna låg närmast segern.

► Mats Eriksson, Pärt-Antons Gata 53, 421 79 Västra Frölunda.

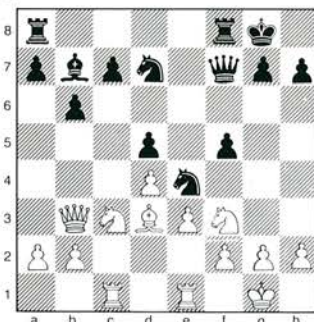
Tio priser i form av schackböcker och annat trevligt väntar på sina vinnare! Dessas namn och lösningarna kommer i TfS nr 2/1990.

Vid sjätte bordet debuterade Ingela Eriksson med den äran:

DAMGAMBIT (D 55)

Ingela Eriksson **Regina Dächert**
Sverige **Västtyskland**

1. d4 d5 2. e4 e6 3. Sc3 Sf6 4. Lg5 Le7 5. e3 0-0 6. Sf3 Sbd7 7. Tc1 b6 8. cxd5 exd5 9. Ld3 Lb7 10. 0-0 Se4 11. Lxe7 Dxe7 12. Te1 f5 13. Db3 Df7

14. Lxe4!? fxe4

- Jag har satt bort mig! Jag såg inte att det hänger på f2 . . .

- . . . men jag vinner nog ändå. Jag tror jag får spel (vit under partiet).

15. Sg5 Dxf2† 16. Kh1 Kh8 17. Se6

Vit vill i görligaste mån hålla den svarta löparen utanför spelet och tar därför hellre c-bonden än den på d5.

17. - Tf6 18. Sxc7 Taf8 19. h3 Dg3

På 19. - Tg6 följer 20. Te2. Mera gift är det i 19. - Tf3!?, men vit verkar ha ställningen under kontroll efter t ex 20. S3xd5 Txh3† 21. gxh3 Tf3 22. Sf4 Txf4 23. Tf1 Dxf1† 24. Txf1 Txf1† 25. Kg2.

20. S3xd5 Th6 21. Te2

Sveriges duktiga flicklandslag, fr v Ingela Eriksson, ledaren Mats Eriksson, Lena Johansson, Christin Andersson, Eva Jiretorn, Maria Wikner, Viktoria Johansson och Mimmi Throne-Holst.

Vit leder med bonde och har allting garderat, men det inser inte svart . . .

21. - Txh3†? 22. gxh3 Dxh3† 23. Kg1 Dg3† 24. Tg2 uppgivet.

Samtidigt spelade Norge överraskande oavgjort mot Danmark, vilket alltså gjorde att samtliga lag stod på 3 poäng efter första dagen!

"Regnställ på" löd den stående ordern i de nederbördsrika trakter där tävlingen hölls. Det visade sig emellertid att vädret var fint, vilket bidrog till att göra bussturen runt öns sevärigheter på lördag förmiddag angenäm. Karmøy ligger nära Nordsjøoljan vilket gör att människor och industrier flyttar dit, men det sönderbrutna och lite karga landskapet är vackert.

När vi nått öns sydspets och det lilla samhället Skudesnes var det dags för rast. Orten är inte mycket större än ett fiskeläge men uppslukade trots detta två av svenskorna som var och förblev spårlöst försvunna.

Danmarks lagleder noterade glatt (men felaktigt; vi hade med en reserv just för sådana eventualiteter!) 2-0 i w o-poäng i eftermiddagens match. Ett uppbud sändes ut men kom tomhänt tillbaka. Och vad kunde man för resten vänta sig av en skallgångskedja som organiserats just av den som fem minuter tidigare förväntansfullt sett fram emot gratispoäng?

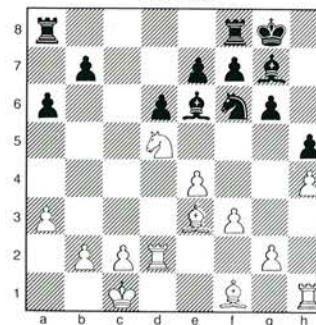
Till sist påträffades i alla fall rymlingarna, som var i full färd med att ordna sin hemresa till Avaldsnes med någon lokal buss.

- Var har ni varit hela tiden? undrade de

och verkade inte det minsta ängerfulla . . .

När andra rondan spelades var det med ett fulltaligt svenskt lag. Danskorna blev ganska eftertryckligt besegrade med 4½-1½, och i och med att Västtyskland "bara" fick 4-2 mot Norge hade vi ett förträffligt utgångsläge inför den sista dagen. Vid första bordet hände det här:

Eva Jiretorn
Sverige

Tanya Stewart
Danmark

17. - Lxd5 18. exd5 Tac8 19. Lg5 Tc5 20. Lxf6

Som så ofta i sicilianska slutspel är det svart som står bättre. Vit lättar på trycket mot d5 genom att slå bort springaren och får därmed olikfärgade löpare. Så länge tornen är med finns det dock mycket att spela om. 20. - Lxf6 21. g4 hxg4 22. fxc4 Tfc8 23. Kb1 Kg7 24. Lg2 Tb5 25. b3 Tc3 26. g5 Le5 27. Te2 Ta5

Den svarta löparen är nu en mäktig angripare, i synnerhet som den inte kan bytas av. 28. Ka2 b5 29. Le4 b4 30. a4 Txa4†! 31. Kb1 Ta3 32. Ld3 Txd3

Inget dåligt drag, men ännu starkare var 32. - Tc5 med svåra hot. Nu "räddar" sig vit in i ett förlorat slutspel i stället.

33. Txe5 dxe5 34. cxd3 Txb3† 35. Kc2 Tc3† 36. Kd2 Tc5 och svart vann.

På lördagskvällen var det dags för "hyggelig samvær", som det hette i programmet. Lagen bjöds på underhållning av en amatörgrupp bestående av ungdomar från orten. Det var ett trevligt initiativ även om inte allt som sades kunde tränga igenom språkbarriären. Tyskorna måste ju t ex ha gått miste om en del nyanser.

Kvällens mest bejublade inslag var nog ändå det hetsättningsvad som drogs i gång av

en av Sveriges lagmedlemmar. Lagledaren mindes med hjärtat i halsgropen hur ett liknande försök av en av pojklandslagens spelare för något år sedan slutat med total katastrof. Den här gången vanns vadet som tur var. Det får plats mycket ärtmos i en flickmage!

Dagen därpå bänkade sig det svenska laget fast beslutet att inte släppa greppet om segerpokalen. Så skedde inte heller. Vi vann matchen mot Norge med solklara 5½–½ och drygade därmed ut försprånget till tyskorna med en poäng. Ett hemvändande svenskt lag kunde gott sig åt följande slutabell:

1) Sverige 13, 2) Västtyskland 11½, 3) Danmark 6, 4) Norge 5½.

Och så här fördelade sig de 13 poängen på lagets spelare:

	V	D	N	Sa
Eva Jiretorn	1825 ½	1 ½	2	
Maria Wikner	1757 –	½ 1	1½	
Mimmi Throne-Holst	1831 0	0 –	0	
Lena Johansson	1720 ½	1 1	2½	
Viktoria Johansson	1980 1	1 1	3	
Christin Andersson	1753 0	1 1	2	
Ingela Eriksson	1697 1	– 1	2	

3 4½5½

Lagen skall bestå av spelare upp till 20, 17 respektive 15 år i tre avdelningar om två bord, vilket är förklaringen till den rankingmässiga ordningen.

Som redan har framgått gjorde de svenska flickorna som helhet bra ifrån sig, vilket inte är förvånande eftersom vi har ett starkt lag. Ankaret i truppen var nog ändå Viktoria Johansson, som är 15 och därmed kunde sitta i alla tre åldersavdelningarna.

Hon spelade i tur och ordning vid första, femte och tredje bordet i våra matcher och ställdes varje gång mot de motståndare som verkade svårast. Trots detta blev alltså resultatet liksom i fjol tre raka vinster – inte dåligt! Här är partiet från första dagen, en uppställning där vits ställning gradvis skjuts sönder:

ENGELSKT PARTI (A 16)

Sonja Schröder Västtyskland
Viktoria Johansson Sverige

1. c4 Sf6 2. g3 g6 3. Lg2 Lg7 4. Sc3 d6 5. e3 0–0 6. Sge2 c5 7. 0–0 Sbd7 8. d3 Tb8 9. h3 a6

10. a4 b6 11. f4 Lb7 12. Lxb7 Txb7 13. e4

Vit fattar det positionella beslutet att byta av vitfältslöparen och sedan ställa bönderna på vitt. Tanken är god men också förpliktigande: om ställningen öppnas har den vita kungens skydd försämrats.

13. – e6 14. g4 Se8 15. De1 Sc7 16. Ta2 b5 17. b3 bxc4 18. bxc4 De7 19. Dg3 Tfb8 20. g5 f5 21. gxf6 Sxf6 22. Kh1 d5 23. cxd5 exd5 24. Sxd5 Scxd5 25. exd5 Dd6 26. Kh2 Dxd5 27. Td2 Tf8 28. Dg2 Tb3 29. Dxd5 Sxd5 30. f5 Txf5 31. Txf5 gxf5 32. Sg3 Le5 33. Kg2 Sf4 34. Kf1 Sxd3 35. Se2 Sxc1 36. Sxc1 Txb3 och svart vann.

Framför allt var förstas segern en laginsats. Det skall bli spännande att se om de svenska flickorna kan fortsätta att utvecklas i samma snabba takt som under de senaste två åren. De flesta spelarna har nu kommit upp i en sådan styrka att fortsatta framsteg kräver en del arbete, men det bör väl egentligen inte vara något hinder.

Svaret får vi om inte förr så i Neumünster i (norra) Västtyskland, som står värd för nästa års turnering.

Mats Eriksson

Nytt från UK

○ Eva Jiretorn företräder Sverige i Flick-EM i Polen i månadsskiftet november–december. Pontus Sjödahl spelar i Junior-EM i Arnhem, Nederländerna över nyåret.

○ Jesper Hall är uttagen till den internationella ECI-turneringen i Belgien under jullet. Magnus Eriksson och Mimmi Throne-Holst spelar i Västtysklands internationella juniorturnering för pojkar respektive flickor. Tävlningen går i Trier, också under denna tid.

○ 1990 års Skol-SM för flickor har tilldelats Alingsås Skolschackallians. Tävlningen spelas i februari.

○ Lokalt aktivitetsstöd skall sökas av föreningarna senast den 31 december. Förutom de pengar klubben får ger denna ansökan också pengar för SSF sedan de centrala bidragsbestämmelserna ändrats. 1 500 kr betyder varje medlemsförening som söker bidrag!

○ Regeln om utbildningsbidrag med 20 kr per deltagare och dag har upphävts. Nya bidragsregler är under utarbetande som en del i projektet Breddschack.

ÅSA LARSSONS MINNE: FÖRNÄMLIG INRAMNING

Under spelförhållanden som närmast anstod en stormästarturnering genomförde Eksjö SK helgen före Skol-SM Åsa Larssons Minnesturnering. Trots starka svenskor i startfältet blev det Dannebrogen som vajade mest – Eva Novrup segrade på samma poäng som tvåan Ingela Eriksson.

Bakgrunden till det fina turneringsinitiativet är tyvärr av tragisk natur. Åsa Larsson, 15, var en av Smålands elitjuniorer – Eksjömästare 1988 och trea i flickklassen i Skol-SM 1986 – när hon oväntat avled för drygt ett år sedan.

Till hennes minne arrangerade hennes klubb denna turnering, en inbjudningstävling för flickor i Åsas ålder. Prispengarna hämtades ur en speciellt instiftad fond som bär hennes namn (dit bidrag är välkomna: konto 61306532-5, Sparbanken Alfa).

Under dagarna tre kämpade åtta flickor mot varandra. Det var inget dåligt fält man hade fått ihop: från Sverigerankingen de fem främsta kadetterna, från Danmark två landslagsflickor och från hemmafronten en spelare. Den sistnämnda var Nelly Sällqvist, som med den äran försvarade Smålands färger med 2 poäng och en femteplats.

I kraft av ranking och resultatmässiga meriter ville nog många utnämna Viktoria Johansson till favorit, men redan i inledningsronden hände det här:

KUNGSINDISKT FÖRSVAR (E 98)

Viktoria Johansson
Linköpings ASS

Ingela Eriksson
Linköpings ASS

1. d4 Sf6 2. e4 g6 3. Sc3 Lg7 4. e4 d6 5. Le2 0–0 6. Sf3 e5 7. 0–0 Sc6 8. d5 Se7 9. Se1

Andra drag är 9. Sd2 och 9. b4. Textdraget syftar till att underlätta framstöten c5, som är vits spelplan.

9. – Sd7 10. Sd3 f5 11. Ld2 Sf6

Vits drag innehöll en liten positionell fälla. På det naturliga 11. – f4 hade följt 12. Lg4!, och vit blir kvitt sin instängda vitfältslöpare. 12. f3 f4 13. b4 g5 14. c5 h5 15. Te1 a6 16. exd6 cxd6 17. Sf2

Eva Novrup (t v) tar sig an Smålands hopp Nelly Sällqvist i Åsa Larssons Minnesturnering. Foto: Birger Olsson, ST.

Efter att ha understött c4–c5 får springaren nu ett nytt uppdrag: att försvara svarts kungsangrepp med g5–g4.

17. – Sg6 18. a4 Kf7

Hittills är allt enligt normalritningarna i den här välanalyserade varianten. Men nu avviker svart. Eftersom det för det mesta är g-linjen som öppnas så hör tornet hemma där. Det uppnår man genom 18. – Tf7 följt av Lf8 och Tg7. Manövern har också fördelen att den svaga bonden på d6 får skydd.

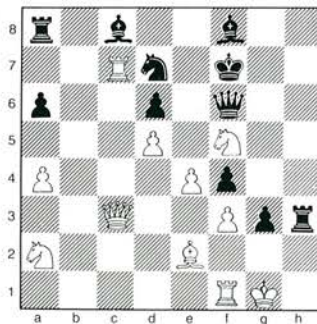
19. b5

Bättre var kanske 19. a5 följt av Sa4.

19. – Th8 20. bxa6 bxa6 21. Sa2

Springaren styr mot c6. Dessvärre lämnas e4 oförsvarat, vilket gör att svart nu får till genombrottet på kungsflygeln.

21. – g4! 22. De1 g3 23. hxg3 fvg3 24. Sd1 h4 25. La5 De7 26. Tc7 Sd7 27. Se3 Sf4 28. Sf5 Df6 29. Ld2 h3 30. Lxf4 exf4 31. Db4 Lf8 32. gxh3 Txb3 33. Dc3

33. — Dg6!

Angreppet på h-linjen är värt en hel pjäs. Det är svårt att se hur vit ska försvara sig.

34. Txc8 Th1† 35. Kg2 Th2† 36. Kg1 Dh7 37. Txf8† Txf8 38. Dg7† Dxc7 39. Sxg7

Vit hoppas kunna kämpa vidare i ett slutspel, men...

39. — Tfh8! 40. Lxa6 Th1† 41. Kg2 T8h2† matt.

Ingela Eriksson vann också i andra rondan och i tredje var det dags för final mellan turneringens båda fullpoängare:

DAMGAMBIT (D 55)

Eva Novrup
Danmark

Ingela Eriksson
Linköpings ASS

1. d4 d5 2. Sf3 Sf6 3. c4 e6 4. Sc3 Le7 5. Lg5 0-0 6. e3 b6 7. Tc1 Lb7 8. Ld3 Sbd7 9. exd5 exd5 10. 0-0 h6 11. Lh4 Se4 12. Lxe7 Dxe7 13. Sd2 c5 14. dxc5 Sdxc5 15. Lb1 Tfd8 16. Sf3 Se6 17. Te1

Hittills har svart spelat aktivt och har inga som helst problem, men nu börjar hon tveka. Brädets viktigaste fält är här d4, och det är därför naturligt att ge den rutan ännu en bevakare med 17. — Df6 som också binder springaren på f3. Kanske svart själv kan genomföra d5-d4, bli kvitt den isolerade bonden och öppna löpardiagonalen mot vits kung.

17. — S6g5 18. Sd4 Se6 19. Sxe6 Sxc3 20. Txc3 fxe6 21. Dc2!

Efter de onödiga pjäsavbytena är det nu vit som får angreppschanser.

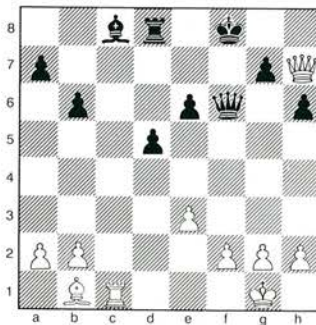
21. — Tac8 22. Dh7† Kf8

Kanske 22. — Kf7 vore bättre; schackarna på sista raden försvinner. 23. Lg6† Kf8? är ju inte så lyckat, men kungen går i stället till f6 varefter svart hotar damfångst med Th8.

23. Te1 Df6?

Förlorar pjäs. Svart har tappat tråden.

24. Txc8 Lxc8

25. Txc8! Txc8 26. Dh8† Kf7 27. Dxc8 Dxb2 28. Dc7† Kf8 29. Dc2 Db4 30. g3 a5 31. Dc8† Kf7 32. Dd7† Kf6 33. Dd8† Kf7 34. Lh7 upp-givet.

Eva Novrup säkrade sedan segern genom två avslutande remier. Ingela Eriksson spurtade med två avslutande vinster och fick dela prispengarna med henne.

Resultat: 1) Eva Novrup, Danmark 4, 2) Ingela Eriksson, Linköpings ASS 4, 3) Viktoria Johansson, Linköpings ASS 3, 4) Christin Andersson, SK Bara Bönder 2½, 5) Nelly Sällqvist, Nässjö SK 2, 6) Helena Eriksson, Linköpings ASS 1½, 7) Karin Wahl-Jørgensen, Danmark 1½, 8) Mimmi Throné-Holst, Västerås ÖSK 1½.

Vad kan mera sägas? Kanske att partierna är hämtade ur den snygga bulletin som arrangörerna framställde.

Mats Eriksson

Öppna Nederländska

Karl Johan Moberg spelade för Sverige i öppna nederländska juniormästerskapet i oktober. Han förblev obesegrad av de ganska mänskliga motståndarna men hade problem med att vinna partier: "Jag kände mig frustrerad när vinsterna uteblev".

Slutplaceringen blev tolfte, 1½ poäng efter holländaren Reindermann, som också var högst rankad med 2312. Karl Johan rapporterar om trångt logi men i övrigt ganska bra arrangemang.

Resultat: 1) Dimitri Reindermann, Nederländerna 7, 2) Mikkel Antonsen, Danmark 6½... 12) Karl Johan Moberg, Sverige 5½ (48 deltagare).

Schüssler vann rekordstark Solstadsträff i stor stil

Den 16:e upplagan av Solstadsträffen i Karlstad kan läggas till handlingarna som den största och starkaste. 127 spelare – varav tre GM och sju IM – innebar nytt deltagarrekord. Elitgruppen med 22 spelare hade ett ratinggenomsnitt på 2400, vilket får betecknas som synnerligen starkt.

19 norrmän deltog, varav fem (fyra IM) i första gruppen. Tävlingen är ett kraftprov och det krävs både god fysik och klar skalle för att vara med i toppen av en sådan grupp.

Lars Karlsson och Harry Schüssler brukar turas om att vinna och före årets tävling ledde Lasse med 6-5. Den här gången var det Harrys tur och ställningen i maratontabellen är alltså 6-6.

Schüssler gjorde en närmast otrolig insats genom att endast tappa 2½ poäng på de 21 ronderna och han kunde gå i mål med 1½ poäng till godo på tvåan Tom Wedberg. Norrmannen Einar Gausel slog sig in på tredje plats före Ferdinand Hellers. Lars Karlsson, som på sistone inte har varit frisk, fick nöja sig med nionde plats.

I grupp 2 (medel 2105) vann Ingemar Vulcan, 2 poäng före Bengt Eriksson. Här gjorde Patrik Lyrberg, 13-åringen från Älvsjö, en fin prestation och tog åttonde plats.

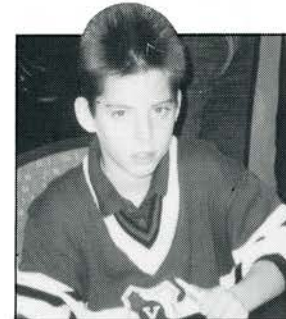
I grupp 3 (medel 1948) återfanns den mest överlägsne segraren, nämligen Stefan Solbrand, som med fantastiska 19 poäng lade hela 4½ poäng mellan sig och tvåan Fredrik Lindgren. Solbrand bärgade extrapriset Solsta Cup, som går till den spelare som förlorar minst poäng, i det här fallet två.

I grupp 4 (medel 1802) var norrmannen Jahn Spillum överlägsen och i grupp 5 (medel 1651) lade två av hans landsmän beslag på de främsta platserna.

I grupp 6 (medel 1310) vann tävlingens största överraskning, Tommy Andersson, Arvika. Inte ens i Värmland hade vi en aning om att det fanns en sådan förmåga...

■ RESULTAT

Grupp 1: 1) Harry Schüssler, Limhamn SK 18½ (av 21), 2) Tom Wedberg, Wasa SK 17, 3) Einar Gausel, Norge 15½, 4) Fer-

Patrik Lyrberg gjorde ett bra resultat i skuggan av de stora i Solstadsträffen. Foto: Elof Bodgren.

dinand Hellers, Wasa SK 13½, 5) Michael Wiedenkeller, SK Rockaden, Stockholm 13, 6) Jöran Jansson, Norge 13, 7) Rune Djurhuus, Norge 12, 8) Christer Bergström, Solna SS 12, 9) Lars Karlsson, Södra/SASS 11½, 10) Berge Østenstad, Norge 10½, 11) Anders Larsson, Upsala ASS 10.

Grupp 2: 1) Ingemar Vulcan, Lidköpings SS 17½ (av 20), 2) Bengt Eriksson, Karlstads ASS 15½, 3) Mats Lindgren, SK Rockaden, Umeå 14½, 4) Martin Hagberg, Hässelby SK 14.

Grupp 3: 1) Stefan Solbrand, SK Rockaden, Stockholm 19 (av 21), 2) Fredrik Lindgren, SK Rockaden, Umeå 14½, 3) Jakob Henriksson, SK Rockaden, Stockholm 14½, 4) Øystein Säther, Norge 14½.

Grupp 4: 1) Jahn Spillum, Norge 16 (av 20), 2) Bo Berg, Tolita SK 14½, 3) Pierre Fogel, Lunds ASK 14, 4) Viljo Koski, Lidköpings SS 14.

Grupp 5: 1) Cato Saksgård, Norge 16½ (av 19), 2) Jon Qvortrup, Norge 15, 3) Tomas Eliasson, Karlstads ASS 14½.

Grupp 6: 1) Tommy Andersson, Arvika SK 15½ (av 20), 2) Lars Johannesson, Karlstads ASS 15, 3) Anniken O Jensen, Norge 15.

Elof Bodgren

									PP	MP
1. Danmark	—	3	3½	4	4	5	4	4	27½	13
2. Västtyskland	3	—	2½	3	4	4½	5½	4½	27	10
3. Polen	2½	3½	—	3½	4½	4	3½	4½	26	12
4. Island	2	3	2½	—	4	3½	3	3½	21½	8
5. Sverige	2	2	1½	2	—	3½	4	5½	20½	6
6. Norge	1	1½	2	2½	2½	—	4	4½	18	4
7. Finland	2	½	2½	3	2	2	—	5	17	3
8. Färöarna	2	1½	1½	2½	½	1½	1	—	10½	0

Sverige femma i åttanationers

Landslagskaptenen Håkan Åkvist måst ha slitit sitt hår när han försökte samla ihop ett slagkraftigt lag till åttanationers i Aabybro (som ligger på norra Jylland).

Alla de som tackade nej skall dock veta att de gick miste om en verkligt trevlig tävling; danskar är ju som bekant experter på att sprida gemyt omkring sig. Alla återbud hade det goda med sig att vi lite mindre rutinerade fick chansen att möta internationellt motstånd. Och vår slutliga femteplats var väl ungefär vad man hade rätt att vänta sig.

Ett lag som däremot inte var nöjt med sin insats var det isländska. Med de fyra stormästarna Jóhann Hjartarson, Margeir Pétursson, Helgi Olafsson och Jón Arnason i sextetten hade man naturligtvis väntat sig en

högre placering än den fjärde (för övrigt endast en poäng före Sverige), men spelar man utan inspiration kan det gå illa.

Nu blev det i stället en kamp mellan Danmark, Västtyskland och Polen. Denna avgjordes till hemmalagets förmån efter en 5-1-seger mot Norge i sista ronden. Danmark levde högt på sitt starka dambord, där Nina Høiberg tog 6½ poäng av 7 möjliga (93 %) och blev tävlingarnas i särklass bäste poängplockare.

De svenska poängen fördelade sig enligt följande:

	N	D	Fä	V	P	I	Fi	Sa
1. Stellan Brynell	½	0	1	½	0	½	½	3
2. Jan Johansson	½	1	1	½	0	0	1	4
3. Thomas Engqvist	0	½	1	0	0	½	½	2½
4. Björn Ahlander	1	0	1	½	1	0	0	3½
D 5. Borislava Borisova	1	0	½	½	½	½	1	4
J 6. Pontus Sjö Dahl	½	½	1	0	0	½	1	3½
	3½	2	5½	2	1½	2	4	

Bordspriserna utföll sålunda:

Bord 1: Erling Mortensen, Danmark, Aleksander Wojtkiewicz, Polen och Heikki Westerinen, Finland 5 (71 %).

Bord 2: Gerald Hertneck, Västtyskland 5 (71 %). Jan Johansson delade andra plats med Margeir Pétursson, Island, Yrjö Rantanen, Finland och Einar Gausel, Norge.

Bord 3: Philipp Schlosser, Västtyskland 5½ (79 %).

Bord 4: Klaus Berg, Danmark 5½ (79 %).

Dambordet: Nina Høiberg, Danmark 6½ (93 %).

Juniorbordet: Jan Sørensen, Danmark och Jacek Dawidów, Polen 4½ (64 %).

I första ronden mot Norge spelade Björn Ahlander ett fint parti:

DAMGAMBIT (D 36)

Petter Haugli Norge Björn Ahlander Sverige

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 d5 4. cxd5 exd5 5. Lg5

Sbd7 6. e3 c6 7. Ld3 Le7 8. Sge2 0-0 9. 0-0 Te8 10. Dc2 Sf8 11. f3 Sg6

Ulf Andersson provade nyheten 11. – Le6 mot Kasparov i Belfort 1988 men fick en trång ställning och förlorade efter vackra vändningar. Även Björn har försökt med ett eget drag i den här ställningen, nämligen då han i Næstved förra året mötte Jevgennij Barejev, Sovjet.

Björn spelade då 11. – Sh5 och fick efter 12. Lxe7 Dxe7 13. e4 dxe4 14. fxe4 Le6 15. Tf2 Sf6 16. h3 Tad8 hyggligt spel även om han till sist förlorade. Denna gång väljer han att följa upptrampade stigar ytterligare ett tag.

12. e4 dxe4 13. fxe4 c5!?

Normalt spelas här 14. – Le6. I en kommentar i Informator nämner Pigusuv varianten 13. – c5 14. Lxf6 Lxf6 15. Sd5 men avger inget omdöme. Björn har analyserat ställningen och kommit fram till att den offrade bonden går att ta även om kungsställningen blir uppriven.

14. Lxf6 Lxf6 15. Sd5 cxd4 16. Sxf6+ gxf6 17. Sf4 Te5 18. Sd5?!

Kanske hade det varit bättre att förbereda en torndubbling med 18. Tf2. Nu kommer springaren på avvägar.

18. – f5!

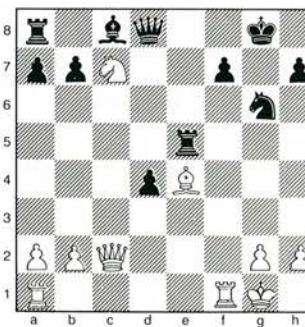
Slår undan fötterna (hovarna!) på springaren samtidigt som dubbelbonden löses upp.

19. Sc7

På 19. exf5 följer 19. – Lxf5! följt av slag på d5.

19. – fxe4 20. Lxe4

Efter 20. Sxa8 exd3 21. Dc7 (21. Dxd3 Le6) Dxc7 22. Sxc7 Lg4! 23. Tf2 Le2 vinner svart.

20. – Txe4! 21. Sxa8 Te7

Med bonde för kvalitet och en potentiell jättelöpare på c6 står svart naturligtvis ut-

märkt fastän vit faktiskt lyckas rädda springaren på a8. Längre än till a6 kommer den dock inte.

22. Tc1 Ld7 23. Sc7 Lc6 24. Sa6 d3 25. Df2

På 25. Dc5 följer 25. – d2 26. Tcd1 Te2 27. Tf2 Dd3! med hoten 28. – Dxa6 och 28. – Te1+, medan 25. Dc4 besvaras med 25. – Te2! 26. Tf2 (26. Dxf7+ leder till partifortsättningen) Txf2 27. Kxf2 Db6+ 28. Sc5 Dxb2+ 29. Ke3 Lb5!, t ex 30. Dc3 De2+ 31. Kd4 De5+ matt.

Inte heller 25. Dc3 är bra; det kan följa 25. – Te2 26. Tf2 Dg5! och vit är förlorad, t ex 27. g3 Dd5 eller 27. Tcf1 Sf4! eller till sist 27. Txe2 dxe2 28. g3 bxa6 29. Dxc6 De3+.

25. – Te2! 26. Dxf7+ Kh8 27. Tf2 Dd4 28. Kf1

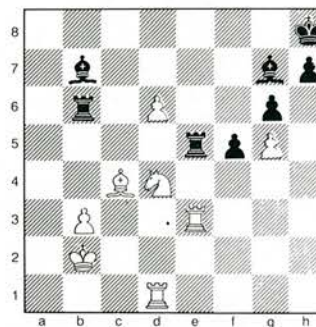
Mot hotet 29. – d2 30. Td1 Lb5! fanns inget försvar. 28. Df6+ Dxf6 29. Txf6 kan lämpligen besvaras med 29. – d2 30. Td1 Lb5!.

28. – d2! 29. Td1 Te1+ 30. Txe1 Lb5+ 31. uppgivet.

Eftersom 31. Tfe2 följs av 31. – d1D.

I Sveriges match mot Danmark uppstod efter en fruktansvärd tidsnödsduell följande ställning på juniorbordet:

Jan Sørensen

Pontus Sjö Dahl

Vid ett första påseende verkar vit vara illa ute; d-bonden går ju förlorad och bindningen längs diagonalen a1-h8 verkar obehaglig. Men skenet bedrar – vit står faktiskt på vinst!

Allt skall satsas på d-bonden och paradoxalt nog gör man det genom att öppna den långa diagonalen. Efter 40 minuters hårt tankearbete hittade Pontus 41. Se6!! som tillåter en avdragsschack men gör d-bonden till en verklig maktfaktor.

Eftersom 41. – Txe3+ 42. Sxg7 Lc6 43. d7 Lxd7 44. Txd7 är dåligt för svart (det hotar ju

45. Td8†!) fick Sørensen prova 41. – Txe6†. Nu spelade Pontus tyvärr 42. Ka2? vilket tillät svart att rädda sig med 42. – Le4!! 43. Txe4 fxe4 44. d7 Ta6† 45. Lxa6† Txa6 46. Kb1 Ta1† 47. Kc2 Ta2† 48. Kb1 Ta1† 49. remi. Att försöka fly med 48. Ke1 Ta1† 49. Kd2 förlorar efter 49. – Lc3† 50. Ke2 Txd1 51. Kxd1 La5.

I stället för textdraget skulle naturligtvis 42. Kb1 ha spelats. Schacken på e4 är ju inget hot eftersom tornet ändå skall offras på löparen. Svart kan försöka med 42. – Txe3 43. d7 Tbx3† (efter 43. – Le4† 44. Ka2 håller vits löpare båda tornen under kontroll och 44. – Tb8 45. d8D† Txd8 46. Txd8† leder till matt) 44. Lxb3 Txb3† men efter 45. Ka2 Tb2† 46. Ka3 blir svart tvungen att ge båda löparna och tornet för att få stopp på d-bonden: 46. – Lf8† 47. Kxb2 Le7 48. d8D† Lxd8 49. Txd8† Kg7 50. Td7†.

Turneringens verkliga sensation var att Färöarnas Leif Kristensen (Elo 2290) besegrade före VM-kandidaten Jóhann Hjartarson (Elo 2555):

LÖPARSPEL (C 24)

Leif Kristensen
Färöarna

Jóhann Hjartarson
Island

1. e4 e5 2. Lc4 Sf6 3. d3 Lc5 4. Sc3 d6 5. Sa4 Lg4 6. f3 Lh5 7. Sxe5 dxe5 8. Le3 Dd6 9. Dd2 Sc6 10. Se2 Sd7 11. a4 f6 12. 0–0 g5 13. a5 Tf8 14. c3 Lf7 15. Lxf7† Txf7 16. d4 exd4 17. cxd4 exd4 18. Sxd4 Sxd4 19. Dxd4 Dxd4 20. Lxd4 a6 21. Tad1 0–0–0 22. Lc3 Te8 23. Td5 Te6 24. Tfd1 b5 25. axb6 cxb6 26. Kf2 a5 27. Kg3 Kc7 28. Kg4 Tc6 29. Kf5 Sf8 30. Le1 Se6 31. h4 Sf8 32. Lg3† Kb7 33. h5 Ka6 34. Td6 Tc5† 35. T1d5 Tc2 36. Td2 Tc5† 37. T2d5 Tc2 38. Txf6 Txf6† 39. Kxf6 Txxg2 40. Le5 Tf2 41. f4 gxf4 42. Td8 uppgivet.

Stellan Brynell

Markaryd Open

som spelades för nionde året vanns för tredje gången av Mikael Johansson, Åstorps SS på 5½ poäng (av 7). Andra plats delades av Gösta Petersson, Åstorps SS, Arnthor Einarsson, Malmö SS och Tord Lindvall, Markaryds SK. 20 spelare deltog.

100 000 kr i cuppris!

För tredje året i rad inbjuder Allsvenska kommittén till Solvallycupen – d v s Svenska Lagcupen. Prissumman blir större än någonsin, totalt 100 000 kronor med 15 000 i första pris!

Nytt för i år är att ett handikappsystem kommer att tillämpas både i kval- och finaltävlingarna. En divisions skillnad ger 1–0 i handikapp, två divisioner 2–0 o s v.

Om således division II-laget Eskilstuna SK möter elitserielaget Upsala ASS leder Eskilstuna med 2–0 när matchen börjar. Dessa siffror räknas sedan ihop med partiresultaten. Upsala måste klara minst oavgjort, d v s vinna de sex partierna med 4–2, för att gå vidare. Om lag med samma handikapp möts går det som har lägst medelranking vidare i händelse av oavgjort.

Regionfinalerna spelas den 16–18 mars och finalspelet äger rum på Solvalla den 20–22 april. Anmälan ska vara inne hos Sveriges Schackförbunds kansli senast den 1 februari. Cupen är öppen för alla klubbar med lag i det allsvenska seriesystemet plus distriktsserier.

Under våren avgörs också den s k V 65-cupen med en sammanlagd prissumma på 32 000 kronor. Finalen har här utökats med 12 lag.

ALLT I SCHACK

STOCKHOLMS SCHACKFÖRLAG

Henry Andersson
Brännkyrkagatan 71
117 23 STOCKHOLM
Telefon: 08/669 42 37

Postgiro: 55 08 86-6

Thomas Ernst kommenterar:

VM-SEMIFINALERNA

I förra numret av TfS kommenterade Thomas Ernst fem intressanta partier från första halvan av de båda VM-semifinalerna i London. Här presenterar han ytterligare fem, från andra halvlek. Med i buketten finns bl a de matchavgörande mötena i åttonde rond.

FEMTE MATCHPARTIET DAMBONDESPEL (A 46)

Artur Jusupov
Sovjet

Anatolij Karpov
Sovjet

1. d4 Sf6 2. Sf3 e6 3. Lg5 c5 4. e3 b6?

Ett känt fel, allmänt bekant sedan partiet Petrosian – Kozma, OS 1958. Karpov, som vid denna tidpunkt ledde matchen behövde väl knappast spela på vinst som svart. Efter 4. – d5 har svart goda chanser till utjämning.

5. d5!
Mycket starkt. Jusupov utnyttjar omedelbart försvagningen av diagonalen h1–a8.

5. – exd5 6. Sc3 Le7
Poängen med det vita spelsättet är att tornet på a8 hänger i varianten 6. – Lb7 7. Sxd5 Lxd5 8. Lxf6 Dxf6 9. Dxd5 Dxb2? (annars behåller vit ett varaktigt positionellt övertag)

10. Td1! med stor fördel.
7. Sxd5 Lb7 8. Lxf6 Lxf6 9. c3!
Skär effektivt av diagonalen för löparen på f6. Springaren på d5 dominerar fullständigt spelet.

9. – 0–0 10. Lc4 a6 11. 0–0 b5 12. Lb3 d6 13. Dd2 Sd7 14. Tfd1 Lxd5
För att gardera den hotade bonden på d6. Efter 14. – Le5 15. Se1 hotar 16. f4, men svart tycks klara sig efter 15. – g6 16. f4 Lg7. Det rätta är 14. – Le5 15. Sxe5 dxe5 16. Se7† Dxe7 17. Dxd7 och vit står bättre.

15. Lxd5 Tb8 16. Dc2!
Förbereder belägringen av den efterblivna d-bonden.

16. – Sb6 17. Td2 g6 18. Tad1 Dc7 19. De4 Kg7 20. h4!

Tiden är mogen för en direkt stormning av det svarta fortet.

20. – De7 21. Df4 Le5
På så vis blir svart av med sin svaga bonde. En större maktfaktor är dock den vita suveräniteten på den öppna d-linjen.

22. Sxe5 dxe5 23. Dg3 Tbd8 24. h5 Td7 25. b3 Tfd8 26. e4

Naturligtvis inte 26. c4? på grund av 26. – bxc4 27. bxc4 Sxc4.

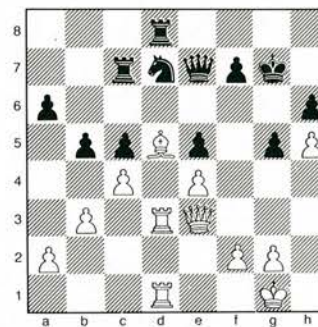
26. – g5?

En onödigt försvagning av kungsflygeln. Svart har goda remichanser efter 26. – Sxd5 27. exd5 c4!

27. De3 h6 28. c4 Tc7

Karpov trodde kanske att vit nu inte skulle kunna komma vidare på grund av den begränsade rörelsefriheten för löparen på d5.

29. Td3 Sd7?
Tillåter ett mycket farligt offer, som baserar sig på bindningen av springaren på d7.

30. Lxf7!!

Briljant, och livligt applåderat av åskådarna i pressrummet.

30. – Kxf7 31. Dd2 Ke8

Enda sättet att komma ur bindningen.

32. Da5

Till ett oklart slutspel med goda remichanser för svart leder 32. Td6 b4 33. Txxh6 Sf8 24. Dxd8† Dxd8 35. Txd8† Kxd8 36. Txa6.

32. – bxc4 33. bxc4?!

Starkare var förmodligen 33. Td6, som förhindrar Tc6.

33. – Tcc8?

Efter 33. – Tc6! hade, som Karpov påpe-
kade efter partiet, svart stått minimalt bät-
tre.

34. Da4!

På 34. Td6 finns paraden 34. – Sf6. Text-
draget lamlår fullständigt svarts spel och ho-
tar opererbar Td6.

34. – Tc7 35. Dxa6

Springaren är åter fångslad, så vit kan pas-
sa på och ta ytterligare en bonde.

35. – Tb8?

Karpov var i tidsnöd, men ställningen går
knappast att hålla.

36. Dg6† Kf8? 37. Tf3† uppgivet.

SJÄTTE MATCHPARTIET DAMGAMBIT (D 57)

Anatolij Karpov
Sovjet

Artur Jusupov
Sovjet

**1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sf3 d5 4. Sc3 Le7 5. Lg5
0–0 6. e3 h6 7. Lh4 Se4 8. Lxe7 Dxe7 9. cxd5
Sxc3 10. bxc3 exd5 11. Db3 Td8**

Detta är nyckelställningen i Laskervarian-
ten i Damgambit. Vit behåller en liten fördel
tack vare sin centrumövervikt.

12. c4 dxc4 13. Lxc4 Sc6 14. Dc3 Lg4!

Framtvingar en försvagning av vits kungs-
flygel.

**15. 0–0 Lxf3 16. gxf3 Df6 17. Le2 Tac8 18.
Tab1 b6**

Svart har utjämnat. Försvagningen av den
vita kungsställningen är viktigare än terräng-
fördelen i centrum.

19. Tfc1 Se7 20. Kh1

På 20. La6 följer 20. – Dxf3! 21. Lxc8 Txc8
med starkt angrepp.

Starkt i Rilton

Med "bara" Karlstad som konkurrent
– Malmö har ingen festival i år – ser den
19:e upplagan av Rilton Cup ut att samla
ett starkt startfält. Redan i slutet av okto-
ber var fem stormästare och fyra IM
startklara:

Vereslav Eingorn, Sovjet, Uwe Bönsch
och Wolfgang Uhlmann, Östtyskland,
Ivan Sokolov, Jugoslavien, Lars Karls-
son, Sverige samt Lembit Oll, Georgij
Georgadze och Ivo Nei, alla Sovjet samt
Richard Wessman, Sverige.

20. – Td5!

Svart rycker åt sig initiativet.

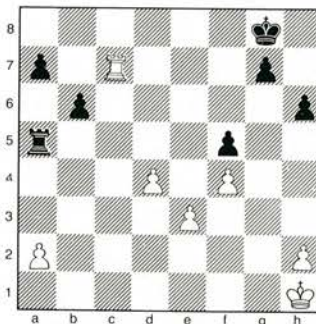
21. Dc2

Efter 21. f4 följer bajonettangreppet 21. –
g5!

21. – Dh4!

Med dubbelhotet 22. – Dxf2 och 22. –
Th5.

**22. f4 Dxf2 23. Lg4 Dxc2 24. Txc2 f5 25. Lf3
Td7 26. Tbc1 Sd5 27. Lxd5† Txd5 28. Txc7
Txc7 29. Txc7 Ta5**

30. d5!

Enligt regeln att ett tornslutspel skall be-
handlas aktivt. Det passiva 30. Tc2 Ta3 31.
Te2 Kf7 ger svart goda vinstchanser.

**30. – Kf8 31. d6 Ke8 32. Tgx7 Txa2 33. Kg1
a5 34. Te7† Kd8 35. e4!?**

För att få ytterligare en fribonde. Torn-
slutspelet är ytterst intressant.

35. – fxe4 36. Tb7 e3 37. Kf1 a4?

Jusupov kunde här ha vunnit genom 37. –
Txh2! 38. Txb6 Tf2† 39. Ke1 Txf4 etc.

38. Txb6 a3 39. Ta6! Tf2†

Inte heller genom 39. – Ta1† 40. Ke2 a2
kunde svart ha vunnit. I stället är det vit som
vinner efter 41. f5! Th1 42. f6 a1D 43. Txa1
Txa1 44. f7.

40. Ke1 a2 41. f5! Kd7 42. f6 Ke6 43. Ta8!

Poängen! Det hotar 44. f7 Kxf7 45. d7 eller
44. – Txf7 45. Txa2 med remi.

**43. – Kxd6 44. f7 Txf7 45. Txa2 Ke5 46. Ta6
remi.**

SJUNDE MATCHPARTIET JÄNISCHGAMBIT (C 63)

Jan Timman
Holland

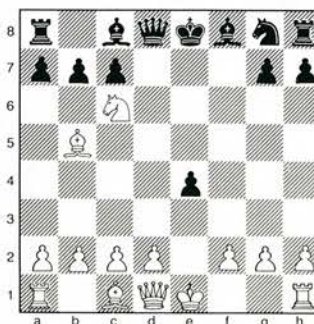
Jonathan Speelman
England

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 f5

Den ålderdomliga Jänischgambiten, en
prima överraskning för Timman och sanno-

likt specialpreparerad av Speelmans sekun-
dant Jonathan Tisdall.

4. Sc3! fxe4 5. Sxe4 d5 6. Sxe5 dxe4 7. Sxc6

7. – Dg5!

Den bulgariske stormästaren Inkiovs spe-
cialvariant, som sällan spelas trots att den
aldrig har blivit riktigt vederlagd.

8. Dc2 Sf6

Här förlorar 8. – Dgx2? på grund av 9.
Dh5† etc.

**9. f4 Dxf4! 10. Se5† c6 11. d4 Dh4† 12. g3
Dh3 13. Lc4 Le6 14. Lg5 0–0–0 15. 0–0–0
Ld6 16. Sf7**

I partiet Sax – Inkiov, Rom 1984 följde 16.
Df1 The8 17. Dxb3 Lxb3 18. Sf7 Td7 19.
Sxd6† Txd6 20. Lf4 Td7 21. The1 Lg4 22.
Td2 Sd5 23. Le5 Lf3 24. Tf2 med klar fördel
för vit.

16. – Lxf7 17. Lxf7 Thf8 18. Lc4 Tde8 19. d5

En annan möjlighet är 19. Thf1 h6 20. Lf4
Lxf4 21. Txf4 Td8 22. c3 (Judović – Boey,
korr 1975) och nu ger 22. – Kb8 nästan lika
spel.

19. – c5 20. Thf1 Kb8 21. Lf4

Timman har endast 26 minuter kvar av
betänketiden och kan inte bestämma sig för
om han ska spela på remi eller satsa på vinst.
Det är mot den bakgrunden man får tolka
slutet på partiet.

21. – Td8 22. Lg5 a6

Inskränker ytterligare rörelsefriheten för
löparen på c4.

23. Lxf6 gxf6 24. Dxe4 Dxb2 25. Th1

Tornet kommer nu på villovägar. Förnuf-
tigare var 25. Ld3.

**25. – Dgx3 26. Txb7 Tfe8 27. Df5 b5 28. Lf1
Te1!**

Mycket starkt. Det hotar matt i få drag
med 29. – Df4† och vit har inget försvar.

29. Dh5 Df4† 30. Kb1 Dxf1 31. uppgivet.

ÅTTONDE MATCHPARTIET DAMGAMBIT (D 56)

Anatolij Karpov
Sovjet

Artur Jusupov
Sovjet

**1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sf3 d5 4. Sc3 Le7 5. Lg5
0–0 6. e3 h6 7. Lh4 Se4 8. Lxe7 Dxe7 9. Tc1**

Vit fortsätter utvecklingen. Han eftersträ-
var tryck på c-linjen och förhindrar i synner-
het motstötten c7–c5. Trots detta anses text-
draget vara ofarligt för svart och man frågar
sig varför Karpov inte försöker förstärka sitt
spel från det sjätte matchpartiet med teori-
draget 14. Le2.

9. – c6 10. Ld3 Sxc3 11. Txc3 dxc4 12. Lxc4

Teorin rekommenderar här 12. Txc4 med
hotet 13. Lc2 och 14. Dd3.

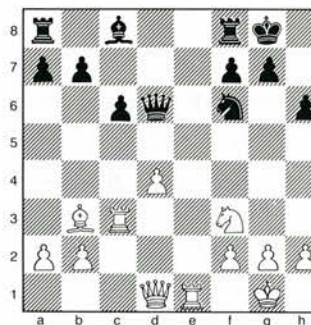
12. – Sd7 13. 0–0 e5

Via omvägar har man kommit in i Capa-
blancasystemet med extradraget h6.

14. Lb3 exd4

På 14. – e4 följer 15. Sd2 Sf6 16. Tc5 med
fördel för vit.

15. exd4 Sf6 16. Te1 Dd6

17. Se5!

En utmärkt springarpostering, men svart
skulle ändå ha kunnat utjämnas.

17. – Sd5?

Springaren lämnar kungen i sticket utan
anledning. Det fanns två andra alternativ:

a) 17. – Ld7? är dåligt på grund av 18. Tg3
Tae8 19. Dd2 Sh5?! 20. Tg6! Le6 (20. – De7
21. Dxb6) 21. Sxf7 Df4 22. Dxf4 Sxf4 23.
Lxe6 Sxg6 24. Sd6† med avgörande fördel
för vit.

b) 17. – Lf5! med tillfredsställande spel för
svart.

18. Tg3 Lf5 19. Dh5 Lh7 20. Dg4!

Avgörande. Resten av partiet går som på
räls.

20. – g5

Bättre är 20. – g6.

21. h4 f6 22. hgx5 hxg5 23. f4 Tae8 24. fvg5

Ett skenoffer; vit vinner omedelbart tillbaka den offrade pjäsen.

24. – fxe5 25. g6 Lxg6 26. dxe5 De6 27. Lxd5

cxd5 28. Dxc6† Dxc6 29. Txc6† Kh7 30. Td6

Tc8 31. Te3 Tc2 32. Td7† Kg6 33. Txb7 Te8

34. a3 d4 35. Td3 Txe5 36. Txd4 Tg5

Ett sista försök att få motspel.

37. Td6† Kh5 38. Th7† Kg4 39. Td4† Kf5 40.

Td5† Kg6 41. Tg7†!

I vinstställning kan Karpov unna sig en liten kombination.

41. – Kxg7 42. Txc5† Kf6 43. Tb5 a6 44.

Tb6† Ke7 45. Kh2 Kd7 46. Kh3 Kc7 47. Tb3

Kd6 48. g4 Ke5 49. Kh4 Kf6 50. Tb6† Kg7

51. Kh5 a5 52. Tb7† Kg8 53. a4 uppgivet.

ÅTTONDE MATCHPARTIET ENGELSKT PARTI (A 33)

Jonathan Speelman
England

Jan Timman
Holland

1. Sf3 Sf6 2. c4 c5 3. Sc3 Sc6 4. d4 cxd4 5.
Sxd4 e6 6. g3 Db6

Den starkt placerade springaren på d4 fördrivs genast från sin position.

7. Sdb5!?

Spelades första gången, utan framgång, i partiet D Byrne – Geller 1955. Kasparov använde draget, den här gången framgångsrikt, mot Vaganian i Skellefteå. Man får förmoda att Timman har analyserat noggrant i sina

Tack för stödet!

Tidskrift för Schack ber att få framföra ett varmt tack till alla dem som under året har stödprenumererat på tidskriften:

Göran Fant, Tore Johansson, Mats Nilslund, Sven-Olof Andersson, Gert Asplund, Sören Björnlert, Lennart Burman, Bengt Christenson, Sune Dahnberg, Bengt Eliasson, Axel Grahn, Börje Hellström, Björne Johansson, Nils Karlén, Erik Larsson, Anders Linnell, Göran Malmsten, Olle Nilsson, Jan Nordh, Ulf Norevall, Algot Olofsson, Karl-Erik Olson, Jan Roth, Erik Sahle, Stockholms Schackförbund, Rolf Tholander, Julius Dahlbeck samt Bo Wik.

TfS-kommittén

förberedelser inför matchen!

7. – Se5!

Vaganian spelade 7. – d5, men Kasparov fick stor fördel efter 8. Lg2 d4 9. Sa4 Da5† 10. Ld2 Lb4 11. Sc5! och vann partiet i glänsande stil.

8. Lg2 a6

Här är 8. – Sxc4 tveksamt på grund av 9. Da4 Dc5 10. Lf4 e5 11. Lg5 a6 12. Lxf6 Tb8 13. Sd5 axb5 14. Da7! Dd6 15. Lg5 med farligt initiativ för vit.

9. Da4!?

Intressantare än 9. Sa3 Lxa3 10. bxa3 Sxc4 11. Db3 Dxb3 12. axb3 Sa5 13. Tb1 d5 14. Sa4 Sd7 med oklart spel enligt Euwe.

9. – Tb8?!

Den rätta vägen till utjämning är 9. – Lc5, enligt Watsons rekommendation. Visserligen fick vit fördel i partiet Vaganian – Dvojris, Sovjetmästerskapet 1989 genom 10. 0–0 Sxc4 11. Dxc4 axb5 12. Dxb5 Dxb5?! 13. Sxb5 Ke7 14. Ld2 Td8 15. a4 d5 16. Tfc1!. Starkare är emellertid 12. – 0–0! med lika chanser.

10. Le3 Lc5 11. Lxc5 Dxc5 12. Da3!

Det råa angreppsförsöket 12. b4? bestraffas med 12. – axb5 13. Sxb5 De7 14. Da7 Dxb4† 15. Kf1 Sc6! 16. Lxc6 bxc6 17. Dxb8 0–0 och svart står på vinst. Dambytet ger däremot vit en liten men klar positionell fördel.

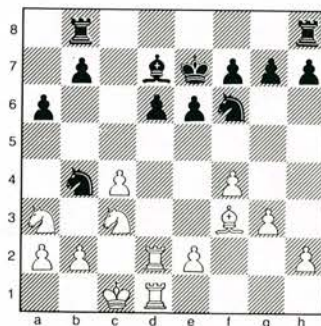
12. – Dxa3 13. Sxa3 d6 14. f4 Sc6 15. 0–0–0 Ke7 16. Td2!

Vit riktar med rätta in sitt tunga artilleri mot den svaga bonden på d6.

16. – Sb4 17. Lf3

På 17. Thd1 är svaret 17. – Sg4! obehagligt för vit.

17. – Ld7 18. Thd1

18. – d5!?

Ett intressant bondeoffer, som dock inte är helt korrekt.

19. g4?

Det fanns två sätt för vit att få fördel:

a) Man tar helt enkelt bonden: 19. cxd5 Sfxd5 (19. – exd5 20. Sc2 och vit står bättre) 20. Lxd5 Sxd5 21. Sxd5† exd5 22. Txd5 Le6 23. Te5! Thc8† (eller 23. – Tac8†) 24. Sc2 och svart har inte tillräcklig kompensation.

b) Det andra sättet är positionellt: 19. cxd5 Sfxd5 20. e4 Sf6 (eller 20. – Sb6 21. Sc4) 21. e5 (21. Sc4 Tac8!?) Sfd5 22. Sc2 med fördel.

19. – Lc6 20. g5 Se4 21. Td4 Tbc8!

Eftersom springaren är fångad efter 21. – Sxc3? 22. bxc3 Sxa2† 23. Kb2 förbereder svart i stället aktioner på den öppna c-linjen.

22. Sab1 Sc5 23. cxd5

Naturligtvis inte 23. a3?? Sb3† matt!

23. – Sxa2!?

Offret kan inte antas: 24. Sxa2 Sb3† 25. Kc2 La4 26. Kd3 Sxd4 och svart vinner.

24. Kc2 Sxc3 25. Sxc3 exd5 26. Sxd5†

Beaktande förtjänade även 26. Lxd5. Speelman spelar dock hårt på vinst i Timmans begynnande tidsnöd.

26. – Lxd5 27. Txd5 h6! 28. b4?

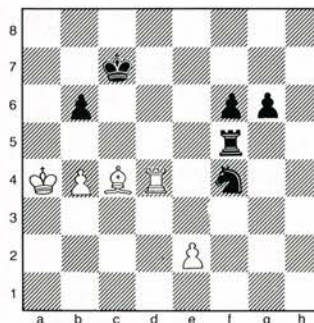
Bättre var t ex 28. Kbl.

28. – Se6† 29. Kb3 Tc7 30. gxh6 Txb6 31. Te5 Vit förlorar nu en bonde utan kompensation.

31. – Txb2 32. Tdd5

På 32. f5 finns paraden 32. – Kf6!.

32. – g6 33. Tc5 Td7 34. Tcd5 Tc7 35. Tc5 Td7 36. Tcd5 Txd5 37. Lxd5 b6 38. Lb7 Kd6 39. Td5† Kc7 40. Lxa6 Sxf4 41. Td2 Th5 42. Lc4 f6 43. Td4 Tf5 44. Ka4

44. – g5!

En stark fribonde, som snabbt avgör partiet.

45. e3?! Sg2 46. Lb5 Sxe3 47. Td7† Kc8 48.

Tf7 Tf4 49. Ld3 Sd5 50. Kb5 Kd8 51. Lh7 Se7!

Ännu starkare än 51. – Txb4† 52. Kc6 Se7† 53. Kd6 Td4† 54. Ke6 och f-bonden faller.

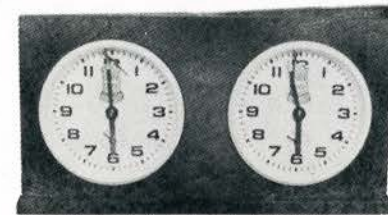
52. Tf8† Kc7 53. Ka6 Sd5 54. Tf7† Kd6 55. uppgivet.

Claes Lindskogs minne

Bankdirektören och författaren (*Malört och vira, Utsikt från mitt stambord* m fl) Claes Lindskog, Malmö avled 1984. Hela sitt liv var han en stor schackentusiast och det var till mycket stor del hans förtjänst att VM-kvalmatchen mellan Boris Spasskij och Bent Larsen år 1968 förledes till Malmö. Lindskog var sedan decennier hedersmedlem av Malmö SS som i Allhelgonahelgen hedrade hans minne med en snabbschackturnering. 30 spelare ställde upp.

Resultat: 1) Matej Grujić, Malmö SS 6½ (av 7), 2) Jonny Hector, Kirsebergs SK 5½, 3) Leif Höglund, Kristianstads SK 5½, 4) Mikael Johansson, Åstorps SS 5, 5) Nejib Bouaziz, Malmö SS 5.

TORNURET

235 kr inklusive moms.

Portofritt vid beställning av minst tio ur. Schackpjäser, svensk tävlingsmodell 59 kr. Minimiorder: 10 uppsättningar.

JEPSONS UR AB

Stora Södergatan 29
222 23 LUND

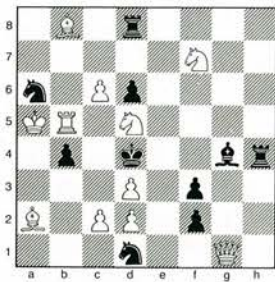
Tel 046/11 20 19, 046/15 07 13
(kvällstid)

Problem

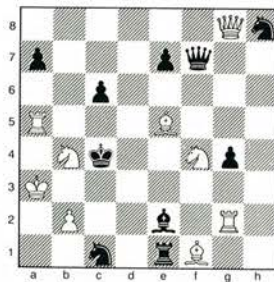
Bidrag och lösningar till Lennart Larsson,
Häradsvägen 10 B, S-443 31 Lerum

14829. Gustav Jönsson & Walther Jörgensen (†).
Torsby/Köpenhamn

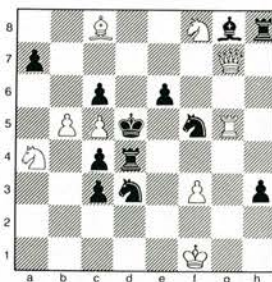
Matt i 2 drag

14830. Lars Larsen
DK – Sønderborg

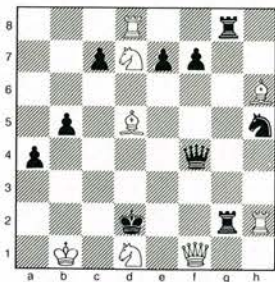
Matt i 2 drag

14831. Vladimir Jerochin
Leningrad

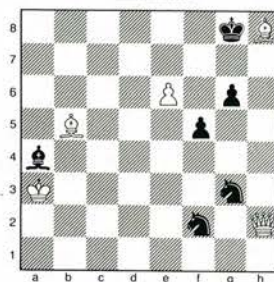
Matt i 2 drag

14832. Valentin Lider
Moskva

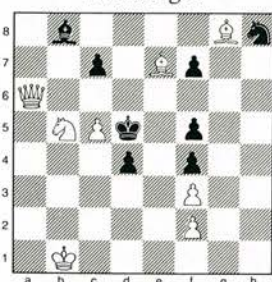
Matt i 2 drag

14833. Carl-Ivar Holm
Kalmar

Matt i 3 drag

14834. Kåre Andersson
Svenshögen

Matt i 4 drag

14835. Stefan Milewski. PL-Gdansk. Vit: Ka1 Dd7 Ta4 Tf5 La6 Lg7 Sd8 Sg4 Bb4 c2 f3. Svart: Kd4 Df6 Ta5 Lf1 Lg1 Sb5 Ba3 a7 c3 c7 d5 e5 f7. Matt i 2 drag.

14836. Åke Hellström, Linköping. Vit: Kc8 Dc2 Se6 Ba4 e4. Svart: Kc4 Ba5 c3 c5 e5. Matt i 3 drag.

14837. Herbert Hultberg, Stockholm. Vit: Kb1 Df4 Sg4 Be2. Svart: Kh4 La1 Ba3 b2 b3 e3. Självmatt i 2 drag.

14838. Knut Moberg, Rydsgård. Vit: Kf4 Df1 Tg3 Th2 Lg1 Se3 Bg5. Svart: Kh4 Db2 Lg4 Be4 f5 g6 h3 h5. Självmatt i 4 drag.

Lösningsfrist 10 februari.

Problem 14829 är en förbättrad version av 12508 i TfS 8/68 (2 pris i årsturneringen 68).

Rättelse: Problem 14817 i TfS 8 skall ha vit Bb4, ej f4.

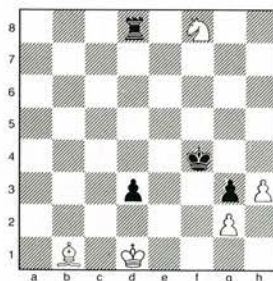
Dödsfall. Danmarks främste problemist, Walther Jörgensen, har nyligen avlidit. W J som var född 1916 publicerade sitt första problem 1941 och har under därefter förflutna tiden glatt problemvännerna världen över med en lång rad minnesvärda uppgifter.

Sven Ceder (28/3 04–2/6 89) komponerade huvudsakligen ortodoxa tre- och tvådragsproblem. Speciellt inom tvådragsområdet gjorde han betydande insatser. 1942 utgav han boken "Mattförelseproblem", som på ett mycket instruktivt sätt presenterade de då moderna tvådragsidéerna.

■ JULTÄVLING

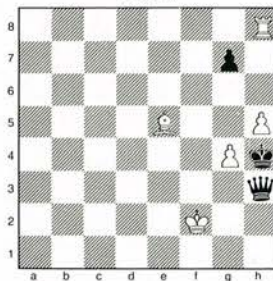
Minst tre bokpriser kommer att delas ut. Lösningar välkomna före 1 februari till Lennart Larsson, Häradsvägen 10 B, 443 31 Lerum.

14839

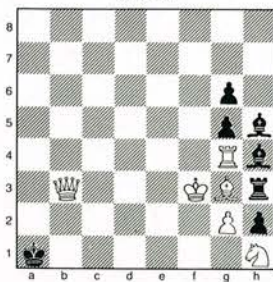
Svart återtar sitt sista drag och spelar i stället så, att vit kan göra matt i 1 drag.

14840

Svart börjar och hjälper vit att göra matt i två drag.

14841. Bengt Ingre
Mora

- a) Vit börjar och gör med svarts hjälp matt i 2 drag (2 lösningar).
b) Svart börjar och hjälper vit att göra matt i 2 drag. (2 lösningar).

Problemspaltens vänner och medarbetare tillönskas en God Jul och ett lyckosamt 1990!

Lösningar till problemen 14798–14806, TfS 6:

14798 (Melnitsjenko). 1. Tc4 (2. Dd4) Ld5/Sd5 2. Dc7/Te4. Försök: 1. e6? (2. Dd6) Ld5/Sd5 2. Lf4/Te6, men 1. – Lc6!, 1. Tf4? (2. Dd4) Ld5/Sd5 2. Lf6/Te4, men 1. – Le4!. 1. dxe8S? Sd5. Lewmanförsvar kombinerat med mattförändringar i två försök och lösning. En välgjord uppgift av tematiskt intresse.

14799 (Kokkonen). 1. g4 Sf–/Sh– 2. Dxh5/Dxf6. Försök: 1. Df5? Sf–/Sh– 2. Dg4/g3, men 1. – Sg3!. Förändringar mellan försök och lösning. Lyckad miniatyr som förhoppningsvis går fri från föregångare.

14800. (Ahués). 1. Te5 (2. Dg5) Te6 2. Te4 (Tf5?). 1. – Tf6 2. Tf5 (Te4?). 1. – Lf6/Lxe5 2. Sxg6/Dxe5. Försök: 1. T– ? (2. De3) Sc2 2. Sd3, men 1. – Lxd4!. 1. Td3? Lxd4/Sxd3 2. Txd4/Sxd3, men 1. – Se2!. Fortsatt angrepp med hotväxling. I lösningen dualförhindring genom linjespärning. Allt fungerar perfekt.

14801 (Valuska). 1. Lb2 Ke5/Kg7 2. Txc6/Tf3. Försök: 1. Tf3? Ke5/Kg7 2. Db2/Lb2, men 1. – Sf4!. 1. Txc6? Ke5/Kg7 2. Lb2/Db2, men 1. – Txc6!. 1. Db2? Ke5/Kg7 2. Tf3/Txc6, men 1. – Kg5!. En skenbart enkel ställning, som rymmer ett rikt och sofistikerat spel.

14802 (Motschalkin). 1. Td2 (2. Dg5) Tf6/Txf7/Df4 2. Tb3/Ta3/Dd4. Försök: 1. Tc2? Tf6/Txf7 2. Tb4/Ta4, men 1. – Df4!. 1. Ta3? Txf7/Df4 2. Td2/Tb4, men 1. – Tf6! 1. Tb3? Df4/Tf6 2. Ta4/Td2, men 1. – Txf7!. Av 12 torndrag att välja på leder endast ett till målet. Ett tekniskt mästerverk (K M).

14803 (Blikeng). 1. Ld8 (2. Tg5) Lxd8/Dxd8/Tg7/Tg8/Txh5 2. Sxe3/Tf4/Sh6/Tf6/Se7. Försök: 1. Lxe3? Ld8!. 1. Lf4? Dd8!. 1. Lh6? Tg7!. 1. Lf6? Tg8!. 1. Le7? Txh5!. Ett väl genomtänkt och skickligt konstruerat samspel mellan förelöser och lösning (E S).

14804 (Lindberger). 1. Sxe7 (2. Sed5 3. e7) Kxe7 2. Sxg6. 1. – Td6 2. Kxd6. 1. – Txd7 2. exd7. 1. – Te2 2. La5. En svårlöst trea, som vållat lösarna huvudbry. Ett par goda förfö-

ERNST VANN ERNST

Åhmans minnesturnering igen

Samtidigt med Manhem Open i Göteborg spelades i Hvitfeldtska gymnasiet matsal Ernst Åhmans Minnesturnering för tredje gången. Den vanns liksom i föl av naturaliserade göteborgaren Thomas Ernst, SK Kamraterna.

På de åtta 45-minutersronderna släppte Ernst bara en halva, mot tvåan Rikard Winsnes från arrangörsklubben. Hans seger får därmed anses som ganska säker. Bakom de tu i täten var det faktiskt en lucka på en hel poäng, vilket verkligen inte är särskilt vanligt i schweizerturneringar. Trots allt deltog 74 spelare, vilket var nytt deltagarrekord.

Förutom det sedvanliga inslaget av göteborgska elitspelare och tillresta från framför allt Skåne gästades tävlingen i år av tre inbjudna spelare från Estland, vilka spred lite glasnostglans över arrangemanget. Tyvärr blev resan klar först i sista stund, så den lilla truppen missade de två första ronderna och förmådde sedan inte blanda sig i toppstriden.

relser är 1. Dc3? b4 2. Dxc5 Tc2! samt 1. axb5? axb5? 2. Da3 Ta2 3. La5. men 1. - Txf4! 2. bxa6 (Lxd2) Tb4!.

14805 (Goumondy). 1. Td1 (2. d3) Da2 2. Sxd6 (A) 3. Ld5 (B). 1. - exd4 2. Lxd5 (B) 3. Dxf4 (C). 1. - Lxb5 2. Dxf4 (C) 3. Lxf5 (D). 1. - Lxd2 2. Lxf5 (D) 3. Sxd6 (A). 1. Ta3? Sc3! Vits andra och tredje drag följer ett cykliskt mönster. En idé som Goumondy bearbetat i ett flertal problem.

14806. Blev genom ett beklagligt missförstånd av spaltredaktören försedd med fel författarnamn. Rätt är **Gennadij Kosjura**, Gorkowka och **Wladimir Kuzmitschov**, Archangelsk. Lösning: 1. Sf4 e2 2. Dg6 (hot) Kxf4 3. Sd5. 1. - Sh3 2. Dh5 Kxf4 3. Dh4. 1. - Kg3 2. Dg6 Lg4 3. Sf5. 1. - Le4 2. Dh5. Tre modellmatt med fångslad svart pjäs i ekonomisk framställning och med ett utmärkt inledningsdrag. Ett par lösare försöker med 1. Sf5? men svart tycks klara sig med 1. - Sxh3! T ex 2. Ke5 Kg5!.

Trevlig omgång igen! (G N).

Lösarpriset går till Knut Moberg, Ryds-gård.

Nya kontakter kunde ändå knytas, och det var förstas syftet.

Resultat: 1) Thomas Ernst, SK Kamraterna 7½, 2) Rikard Winsnes, SS Manhem 7, 3) Bengt Andersson, Majornas SS, Magnus Carlhammar, SS Manhem, Matti Svänn, SK Kamraterna och Ari Ziegler, AK-77 6 poäng.

Studier

Lösningar till studierna på sid 434.

2535. 1. Ld4 Db6! 2. Lxb6 h1D 3. Ld4 Dd1 (3. - Dc1† 4. Kb4† Db2†! 5. Lxb2† Kxb2 6. Db3† Kc1 7. Dxe3† Kd1 8. Dd4† Ke2 9. Db2† Kf1 10. Kc3! f2 11. Kd2 Kg2 12. Dg7†! Kf1 13. Df6 o s v) 4. Dg1! e2! 5. Lh8!! f2 6. Dg7! Dc1† 7. Kb3†! Kb1 8. Da1X.

Efter en hård inledningskamp avgör vit genom en Turton-kombination (= 5. Lh8!! - det kritiska draget som tillåter dubbleringen på det kritiska fältet g7 och sedan matt med D i motsatt riktning till löparens rörelse).

2536. 1. h7 Te1†! (1. - c1D? 2. Se4† Kg6 3. h8D Tf7† 4. Kd8 ±) 2. Se4! Txe4† 3. Kd8! Svart kommer nu med en motkombination: 3. - Sd6! 4. Lxd6! Te8†! (ej 4. - Ta4? 5. Ta3! c1D 6. h8D Txa3 7. Dh5† Kf6 8. Df5† Kg7 9. Le5† med matt) 5. Kxe8 c1D 6. Le7†! Kg6 7. h8D Dc8† 8. Td8 Dc6† 9. Td7! (9. Kf8? Df3†) Da8† 10. Ld8 De4† 11. Te7 Da4† 12. Kf8 Df4† - evig schack? Nej! 13. Df6†! Dxf6† 14. Kg8!. Svart är i dragtvång: 14 - Dd6 (14. Kh6 15. Th7†) 15. Tg7† Kh6 16. Lg5X.

Fantastiskt!

2537. 1. c8D Df1†! 2. Txf1 g2† 3. Kh2 gxf1 D 4. Df5†! Ke2 5. Dg4† Kxf2 6. Sc2! och nu A) 6. - d1S! (6. - d1D? 7. Dg3† Ke2 8. De3X epålettmatt!) 7. Df4† Ke2 8. Sd4† Ke1 9. De4†! (ej 9. Sf3? Ke2 10. Sg1† Ke1 11. Db4† Sc3! 12. Dxc3† Kd1 =) 9. - Kd2 10. Sb3X. Modellmatt! Eller B) 6. - Sd6! (för att gardera fältet e4) 7. b3!! Svart är plötsligt i dragtvång! 7. - h5! 8. Df4† Ke2 9. De5† Kd3 (9. - Kf3 10. Sd4† Kg4 11. Dg3X) 10. Sb4X. Modellkameleontmatt! (Jämför med mattställningen i A).

Otroligt!

REGISTER FÖR 1989

Artiklar och övrigt

Erik Lundin till minne	2
En okänd pärla	3
Nr 2 efter Ståhlberg	4
Ungdomsledarpris	6
Ökande splittring i schackvärlden	11
Kasparov vägrar	13
Manhem och Wasa i tvist	32
Schackgymnasiet	38
Ayatollah Khomeini	41
Konsten att göra schackpropaganda	42, 152
Skönhetspriser till tio vid SM	46
TV-succé för Rödeby SK	1/IV
Nordens schackspelare	54
Capablanca firad	54
Är världsmästaren en ljusgestalt?	55
Garrri Kasparov: Barn av min tid	57
Flickorna som skriver schackhistoria	70
Vem känner Maja-Lisa?	75
Kris för GMA	102
Katalanskt jubileum	107
Kandidat till posten som FIDE-president	117
Juniorellägar	125, 150
OS och schack	131
Preussiskt parti: En öppning med klös!	151
Kasparovs reträtt avvärdade GMA:s kris	153
Maja-Lisas Kaffehus	158
Kasparov gift	172
Kombinationen	175, 280, 418
Ett slutspel med mer än en poäng	176
Lagspelen för Ulf	195
Uppslagsverk	195
Spasskijs remier	201
Ny klimatförsäkring mellan FIDE och GMA	202
Landslagsläger för flickor	209
Schack-Oscar	211
Tio lag i Elitserien	219, 263
Nya Zeeland vill ha VM	225
Judit till Göteborg	261
Fyrmästare i Västmanland	267
Landslagsläger	267
Förrädaren Kortchnoi	292
Tredje flicklägret	308
Gotlandsläger	309
Fortsatt splittring mellan FIDE och GMA	335
Sverige stöder FIDE	339
KM som Elo-turnering	339
Det kom ett brev	347
Ledarkris för U-Schack	347
Schackutställning i Mora	353
Degerman missar IM-inteckning?	371

Fransk knock out	371
Kontakt med BDR	373
Schack på schemat	382
Kurs för U-Schacktränare	389
Schackpropaganda med Judit Polgár	395
Jul-Extra	418
Karpov till Haninge!	429
I Capablancas spår	430
Kalenderbitarnas egen jultomte	432
100 000 i cuppris!	446
Starkt i Rilton	448
Tack för stödet!	450

Förbundsinformation m m

Nya Elo-listan	10, 6:IV
Hellers får Schack-Gideon	60
FIDE inför rökförbud	66
Stort intresse för träffen med distriktsledare	69
K E Gannholm hedersledamot	74
Inbjudan till SM i Sundsvall	98
Nya domarkort	129
Inbjudan till Nordiska Mästerskapet	196
Behövs domare?	222
Kongressen i Sundsvall	256
Agdestein hedersledamot	275
Nordiska Schackförbundets kongress	292
Vem vill ha SM 1992?	357
Schackäpplet till Olle Eleby	372, 421

Landskamper

Sverige slog Danmark	224, 271
Fyrnationers (juniorer)	268
Revansch mot Finland	366
Fyrnationers (flickor)	438
Åttanationers	444

Partier

Aarland, S A - Antonsen, M	346
Ahlander, B - Schneider, L-Å	62
Aleksandrija, N - Carlhammar, M	332
Andersson, B - Schneider, L-Å	112
Andersson, R - Larsson, A	425
Andersson, U - Anand, V	118
- Arnason, J	189
- Høi, C	272
- Nunn, J	322
- Vaganian, R	325
Aurell, B - Andersson, G	247

Backelin, R – Pedzich, D	34
Barkhagen, J – Eriksson, J	270
– Nygaard, V	121
– Storaas, J T	252
Bator, R – Wessman, R	161
Becker, J – Averbj, R	391
Beljavskij, A – Ivantjuk, V	106
Berkell, P – Sjöberg, M	162
Bilek, I – Svensson, L	42
Billquist, U – Eriksson, J	47
Bjarnemark, D – Okpu, R	347
Björk, C-M – Fridjonsson, J	214
Brynell, S – Bergström, R	220
– Ljungdahl, L	370
– Rantanen, Y	370
Burman, A – Karlsson, J	43
Capablanca, J R – Brooke, H L	431
– Corzo, E	430
– Fairhurst, W A	431
– Graham, W F	430
– Friedmann, E	431
Castellano, L – Jepson, C	79
Cramling, P – Väikessalmi, K	367
De Firmian, N – Ivantjuk, V	429
– Kortchnoi, V	156
Degerman, L – Karlsson, L	179
Djurhuus, R – Kontić, D	77
Ehlvest, J – Marin, M	227
– Portisch, L	397
– Vaganian, R	284
Eingorn, V – Gavrikov, V	228
Eklund, L-G – Andersson, R	165
Engqvist, T – Cramling, D	84
Eriksson, I – Dächert, R	438
Eriksson, M – Karlsson, L	141
Ernst, T – Berg, K	274
– Lukacs, P	296
Faragó, I – Rausis, I	296
Fabrego, C – Wessman, R	36
Forsman, A – Marberg, T	301
Fyhr, N – Bäcklund, A	266
Gausel, E – Schüssler, H	30
Gdański, J – Winsnes, R	111
Gelfand, B – Ehlvest, J	227
Georgiev, K – Ribli, Z	66
Glans, K – Zamac, J	383
Glimbrant, T – Carlhammar, M	94
Gurevitj, M – Franzoni, G	427
Halvorsen, K – Andersson, C	80
Hamark, J – Eriksson, J	389
Haugli, P – Ahlander, B	444
Hector, J – Brynell, S	24, 348
– Jonsson, H	221
– Schön, W	25
– Ulbin, M	174
Hellborg, T – Solin, N	380
Hellers, F – Brynell, S	95
– De Firmian, N	309
– Djukić, Z	39
– Lukez, F	118
– Polugajevskij, L	194
– Schneider, L-Å	92
– Sokolov, I	192
– Svensson, B	119
– Wiedenkeller, M	65
Hellström, Å – Einarsson, A	391
Helmertz, P-I – Hartman, C	213
Hjartarson, J – Beljavskij, A	104
– Karpov, A	53
– Kasparov, G	15
– Timman, J	171
Hübner, R – Nunn, J	319
– Salov, V	289
Högberg, J – Magnusson, J	142
Høi, C – Muir, A	126
Inkiöv, V – Hünerkopf, H	298
Isaxon, A – Berntsen, J	339
Jakobsen, O – Larsen, B	169
Jepson, C – Aronson, M	147
– Henriksson, J	146
– Mella, F	303
– Olsson, K	47
– Sjödahl, P	364
– Tallinger, T	380
Johansson, J – Schneider, L-Å	415
– Winsnes, R	238
– Åkesson, R	413
Johansson, L-E – Nylén, G	31
Johansson, T – Larsson, H	47
Johansson, U – Engqvist, T	26
Johansson, V – Dabrowska, K	340
– Eriksson, I	448
– Solbrand, S	147
Jonsson, B – Bernhardsson, S	116
Jordahl, H – Rygaard, M	46
Jusupov, A – Karpov, A	376, 447
– Spraggett, K	51
Jönsson, L – Fridh, A	181
Karlsson, L – Hellers, F	423
– Johansson, J	64
– Smirin, I	19
Karlsson, T – Storaas, J T	387
– Wiander, M	255
Karpov, A – Adorjan, A	428
– Ehlvest, J	318
– Hjartarson, J	52
– Jusupov, A	377, 448, 449
– Kasparov, G	285
– Nikolić, P	327
– Portisch, L	289
– Salov, V	262
– Timman, J	259
Kasparov, G – Hübner, R	287
– Ivantjuk, V	393
– Kortchnoi, V	283
– Nunn, J	326
– Salov, V	199
– Tal, M	319
Kling, A – Karlsson, L	232
Knezevic, Z – Adolfsson, A	388
Kortchnoi, V – Salov, S	284
– Sax, G	399
– Vaganian, R	310
Kostić, N – Winsnes, R	352
Kotronias, V – Åström, R	18
Kretz, J – Andersson, G	45
Kristiansen, J – Zolnierowicz, K	108
Kristensen, L – Hjartarson, J	446
Lane, H – Broberg, K-J	47
Larsen, B – Mortensen, E	338
Liljestahl, L – Nordlund, F	84
Lind, J-O – Åkesson, R	28
Lindström, A – Contreras, C	382
Lladó – Capablanca, J R	431
Ljubojević, L – Hjartarson, J	200
Lundin, E – Sørensen, E	3
Madebrink, L – Starland, K	31
Marin, M – Beljavskij, A	14

Marttala, T – Heidenfors, R	139
Maus, S – Hübner, R	154
Mella, F – Hall, J	265
Mella, H – Wademark, O	345
Miles, A – Kortchnoi, V	155
Moberg, K-J – Petersen, S B	302
Mokry, K – Hansen, C	295
Mortensen, E – Larsen, B	167
Nielsen, U V – Wessman, R	269
Nikolić, P – Kortchnoi, V	325
– Portisch, L	284
Nokso-Koivisto, A – Åkesson, R	371
Novrup, E – Eriksson, E	442
Nyberg, U – Laveryd, P	218
Oil, L – Borges Mateos, J	226
– Mäki, V	354
Olsson, P-H – Forsberg, M	267
Ornstein, A – Ingbrandt, J	83
Paasikangas, J – Haslinger, C	80
Pedzich, D – Hauchard, A	33
Petersen, S B – Joachim, S	302
Pétursson, M – Gheorghiu, F	156
Plaskett, J – Tjesjkovskij, V	17
Polgár, J – Flear, G	73
– Winfridsson, H	395
Polugajevskij, L – Ftáčnik, L	187
Portisch, L – Andersson, U	321
– Nunn, J	329
– Ribli, Z	284
– Timman, J	53, 132
Pritchett, C – Smirin, I	20
Proschinger, T – Hammarström, U	384
– Ragnvaldsson, P	343
Psachis, L – Gelfand, B	229
Pyhälä, A – Raaste, E	355
Rantanen, Y – Brynell, S	369
Renet, O – Andersson, U	118
Salov, V – Nikolić, P	284
– Sax, G	320
– Short, N	317
Sandegård, F – Lyrberg, P	345
Sandström, L – Ernst, T	424
Sax, G – Ehlvest, J	327
– Polugajevskij, L	193
– Portisch, L	323
Schneider, L-Å – Johansson, J	236
– Kristiansen, J	114
– Sandström, L	164
– Wessman, R	414
Schröder, S – Johansson, V	452
Schüssler, H – Agdestein, S	291
Seirawan, Y – Andersson, U	328
– Kasparov, G	396
– Kortchnoi, V	200
Setterqvist, K – Ornstein, A	215
Short, N – Ivantjuk, V	105
– Kasparov, G	288
– Nikolić, P	329
– Seirawan, Y	427
Siming, J – Dave, R	390
Sjödahl, P – Attefall, F	387
– Åkesson, R	237
Smyslov, V – Kosten, A	67
Speelman, J – Timman, J	373, 374, 450
Spraggett, K – Jusupov, A	51, 130
Storm, I – Throne-Holst, M	244
Svensson, O – Gdański, J	109
– Kristiansen, J	110
Sznapić, A – Hort, V	16
Tal, M – Karpov, A	330
– Speelman, J	8
Tallinger, B – Olsson, B	166
Thorhallsson, T – Björnsson, T	121
Timman, J – Kasparov, G	7
– Portisch, L	131, 133
– Salov, V	170
– Short, N	260
– Speelman, J	373, 448
Tolnai, T – Gurevitj, M	427
van der Wiel, J – Sokolov, I	188
Vogt, L – Schneider, L-Å	20
Wademark, O – Wahlund, M	270
Wedberg, T – Sandström, L	23
– Svensson, B	365
– van Mil, J	156
Wessman, R – Ebeling, M	223
– Engqvist, T	235
– Jurka, M	277
– Schneider, L-Å	416
– Spasov, V	341
– Åkesson, R	412
Westerinen, H – Ernst, T	367
Westergård, B – Hilmersson, G	46
Wiedenkeller, M – Norri, J	371
– Sandström, L	93
Wikner, M – Johansson, V	124
Winsnes, R – Berkell, P	21
– Engqvist, T	241
– Jansa, V	297
– Nordström, F	140
Worsfold, O – Payen, A	79
Yrjölä, J – Tisdall, J	291
Zetterberg, S – Larsson, F	47
Ziegler, A – Ernst, T	239
Zolnierowicz, K – Ziegler, A	113
Åkesson, R – Bator, R	363
– Jonsson, H	29
Ångqvist, T – Karlsson, L	138
Östergaard, D – Hillarp Persson	94
– Rayner, M	65
– Åström, G	163
Österlund, L – Pettersson, J	46

Partiställningar:

Aleksandrija, N – Lacko, P	333
Almeira 68020 – Wahlund, M	253
Andersson, U – Tal, M	287
Arnason, J – Wilder, M	190
Backelin, R – Dying, M	144
Barkhagen, J – Flachmeyer, K J	381
– Jepson, C	436, 436
Berkell, P – Clementsson, J	97
Brynell, S – Fries Nielsen, J O	272
Dircks, J – Hamark, J	45
Dominicus, E – Johansson, V	144
Drejev, A – Gelfand, B	76
– van Wely, L	77
Ehlvest, J – Kortchnoi, V	317
Engqvist, T – Johansson, L-E	143
– Åkesson, R	305
Eriksson, M – Holmstrand, L	166
Fries Nielsen, J O – Brynell, S	273
Gelfand, B – Wahls, M	77
Helgason, R – Wedberg, T	96
Hellström, Å – Sjöberg, M	64
Jakobsen, O – Lukez, F	41
Jepson, C – Barkhagen, J	435, 436
Karlsson, L – Polugajevskij, L	176

Kasparov, G – Ribli, Z	398
Kortchnoi, V – Nunn, J	289
Kristiansen, J – Karlsson, L	271
Larsen, B – Hansen, C	402
Magnusson, J – Kjellqvist, N	144
Meesen, – Wessman, R	78
Moberg, K J – Winsnes, R	144
NN – NN	353, 353, 353, 353
Nylén, G – Wikner, M	35
Pietrusiak, B – Sigeman, J	63
Pousette, G – Winge, S	215
Rundström, D – Bytar, P	143
Salov, V – Ehlvest, J	329
Schneider, L – Å – Johansson, J	411
Smyslov, V – Arnason, J	193
Sjödahl, P – Sørensen, J	445
Stewart, T – Jiretorn, E	439
Usanovic, O – Svensson, B	41
Vaganian, R – Short, N	324
Välkessalmi, K – Cramling, P	369
Wessman, R – Johansson, J	415
Winsnes, R – Ornstein, A	97

Personligt

Andersson, Hugo	195
Bykova, Elisaveta	202
Donner, J H	30
Hult, Björn	357
Karppanen, Kosti	172
Lidhström, Åke	263
Lundberg, Gunnar	263
Pettersson, Yngve	22, 81
Strand, Olov	195

Problem

Ahues, H	278
Andersson, K	230, 452
Antonov, J	401
Backe, E	134, 134, 310, 358
Bakcsi, G	134
Banaszek, M	401
Blikeng, B	278
Bolotbekov, S	358, 358
Byljevskej, A	183, 310
Byljevskej, A & B	358
Degener, U & Degenkolbe, M	230
Dittrich, S & Müller, D	310
Eriksson, R	182
Forslund, G	230
Fröberg, H	86, 230
Gamza, G	401
Goumondy, C	278
Hellström, Å	358, 452
Holm, C-I	134, 452
Holmqvist, G	86, 401
Hultberg, H	182, 310, 358, 452
Iljasov, S A	182
Ingre, B	182, 452
Jerochin, V	452
Jonsson, C	182
Jönsson, U & Jörgensen, W	452
Kokkonen, M	278
Larsen, L	358, 452
Lider, V	310, 452
Lindberger, Ö	278
Lobusov, A	134
Makaronez, L	401
Makaronez, L & N	230

Melnitsjenko, V	278
Milewski, S	452
Moberg, K	452
Motschalkin, A	278
Muus, B	230
Olausson, M	86, 310
Prins, H	358
Riczu, L	401, 401
Slesarenko, A & Sjansjin, V	401
Svedberg, E	86
Valuska, J	278
Vladimirovitj, G	278

SM-tävlingar

Flickskol-SM	38, 123
Juniorlag-SM	78, 205, 386
Kadettlag-SM	80, 206, 270, 388
SM i snabbschack	118
Öppna SM	138
Öppna JSM	146
Skollag-SM	208, 264
SM	234
Dagbok	242
Mästar-Elit m m	246
JSM	250, 303
Resultat	306
Kadett	254
Särspellet	410
JSM-särspellet	435
Polis-SM	336
Skol-SM	378
Lag-SM för döva	427

Studier

Eucken, K	279, 279, 279, 311, 311, 311, 311, 311, 312, 312
Falk, L	135, 360, 360, 360, 360, 360, 360
Källström, H	135
Werle, A	231, 231, 231
Westerinen, H – Westman, J-E	135
Yndesdal, K	183, 183, 183, 184, 184
Åkerblom, A	403, 403, 403

Turneringar och matcher, Sverige

Solvalla återfinalvärd i Sv. cupen	9
Titellöse Smirin etta (Rilton)	18
Fem dagar skilde Tom (Malmö)	23
IM-turnering, Göteborg	26, 108
Ralf Åkesson etta (Karlstad)	28
Polst på pallen (Hallsberg)	33
Sensation av Maria! (E Åhman)	35
Rockadenjuniorer	37
Expolaris Cup	38
Nytt rekord i Malmö Open	39
Manhems Elo-turnering	44
Fyra elitserielag försvann ur cupen	61
Talangjakten	78, 204
ECU:s kadettmästerskap	79
Skånska skolmästerskapet	80
Manhem Open	80
Klara för Haninge	81
Dött lopp i Hisingen Open	88
Västgöta Open	107
Skollag-DM, Hallstahammar	122
Damschack i Ljungby	128, 207
Jubileumsfinal för Schackfyran	148
Manhem vann Schackåttan	149
Skandia Open (Kristianstad)	157
Gustav Laneryds Minnesturn (Malmö)	159

Susanne till klass M	166
Wasa vann Lag-DM	178
Anton Fridh vann tolfte MM-titeln	180
Remisjukan slog till i Haninge	186
Skollag-MM	210
Cupfinalen på Solvalla	212
Limhamn Open	220
Wasa vidare i Europacupen	223, 276
Avesta Open	232
Djös Open	232
World Cup VI	40, 282, 314, 396
Borås Open	293
Örebroturneringen	299
Göteborg Cup	300
Lilla Rockaden Cup	304
Flunsässchacket	309
Jakob Ekelunds Minne	312
Damturneringen i Skellefteå	316
Blixtturnering, Skellefteå	326
RBÜ Open, Skellefteå	327
Expolaris Open	332
Växjöspelen	334
Bengt Ekenbergs Minne (Helsingborg)	336
Nynäs Open	336
Sommarschack i Rödeby	339
Skellefteå Cup	343
Skollag-NM i Skellefteå	346
Göteborg Open	348
Kirsebergs IM-turnering	352
Frans G Bengtssons Minne (Lund)	353
Flickmatch i Malmö	383
Åsa Larssons Minnesturnering	441
Solstadsträffen	443
Markaryd Open	446
Claes Lindskogs Minne	451
Ernst Åhmans Minnesturnering	454

Turneringar och matcher, utlandet

Uffe tvåa (Reggio Emilia)	24
Tal slog Timman (Hilversum)	32
Wessman sjua i JEM	36, 76
Judit vann igen (Hastings)	45
VM-kvartsfinalerna	50
Rekordblix i Bryssel	54
Wijk aan Zee	66
Hastings	67
GM-norm för Høi	88
Capelle La Grande	96
Superbt Sofia!	114
Ulf vann i Cannes	117
Skol-NM	120
Stjärnspäckat i New York	144
Bad Ragaz, Schweiz	145
Uppvisning i Lugano	154
Marostica (Karpov – Andersson)	157

Spelöppningar

Aljechin	A 56	364
B 02	A 69	341
	A 70	156
Antagen Damgambit	A 71	146
D 20	A 76	265
Benoni	Bird	
A 34	A 03	423
A 43	Bogoindiskt	
A 44	E 11	321, 327

Öppna norska mästerskapet	169
Max Euwes Minne (Amsterdam)	170
Festivalen i Budapest	173
Degerman främst på Åland	195
Pia delad etta i Metz	195
World Cup IV, Barcelona	198
Kadett-VM	211
Bara ryskt i Moskva	219
Keres Memorial, Tallinn	226
World Cup V, Rotterdam	258
Copenhagen Open	260
Leningrad	276
GN-norm för Pia!	277
Nordiska mästerskapet (zonturn)	290
Gausdal	294
Øbro Open (Köpenhamn)	295
England	308
Biel	308
Amsterdam	309
Kadett- och Junior-VM	340
Internationellt ungdomsschack	347
Young Masters (London)	348
Rekordsommar i Finland	354
Särspellet om interzonplatsen	368
Kandidatsemifinalerna	372, 447
Kina bäst i Asien	390
VM för mikrodatorer	390
Tilburg	392
Schüssler mötte Polgärtrion	404
Lag-VM	426
Le Touquet	429
Öppna nederländska	442

Återkommande rubriker

Allsvenskan	82, 90, 160, 362, 422
Danmarksbrev	126, 167, 337
Distriktsnytt	13, 85, 128
Järnvägsschack	78, 229, 299
Kjell Krantz kommenterar	7, 66, 104, 170, 198, 259, 283–285, 326, 329, 393, 396, 399, 428
Korrshack	116, 203, 391
Ledaren	1, 49, 89, 137, 185, 233, 281, 313, 361, 409
Läsarbrev	75, 136, 400, 433
Nya böcker	60, 115, 350
Problem	86, 134, 182, 230, 278, 310, 358, 401, 452
Rättelser	88, 224, 435
Studier	135, 183, 231, 279, 311, 359, 402, 434
Thomas Ernst kommenterar	14, 50, 130, 154, 226, 295, 318–323, 373, 459
Tävlingskalender	38, 87, 145, 225, 357, 394, 421
Ungdomssidorna	36, 76, 120, 146, 204, 264, 300, 340, 378, 435
Vädringspau	191, 253, 7:1V

Budapestgambit

A 52	147
------	-----

Caro-Kann

B 10	84
B 12	116, 347
B 13	390
B 14	220
B 17	31
B 19	156, 171

Dambondespel

A 08	108
A 13	189
A 40	43
A 41	181, 272
A 46	328, 447
D 02	166, 345

Damgambit

D 06	296
D 29	284
D 30	343, 430, 431
D 34	51
D 35	3, 83, 319
D 36	215, 444
D 37	155, 391
D 38	62
D 43	325
D 47	126, 229
D 48	200
D 55	438, 442
D 56	377, 449
D 57	448
D 58	289
D 61	303

Damindiskt

A 47	142
A 50	332
E 12	147, 227, 277
E 15	142, 318, 320, 393, 428
E 17	262
E 19	284

Engelskt

A 16	440
A 22	346
A 24	19
A 25	47, 267
A 29	52, 131
A 30	46
A 31	109
A 32	373
A 33	352, 450
A 34	283
A 35	169
A 37	30

Flankspel

A 04	163, 270
A 08	162

Franskt

C 01	318, 388
C 02	266
C 05	302, 395, 425, 431
C 11	118, 255
C 13	77, 226
C 15	24, 174, 302, 348, 369
C 17	95
C 18	111, 154, 260, 284

Grünfeld

D 70/80	94
D 79	322
D 84	424
D 86	187
D 87	161, 223, 259
D 93	298

D 94	118
D 97	228

Holländskt

A 80	121, 213, 270
A 85	363
A 90	291

Italienskt

C 50	383
C 53	397

Jugoslaviskt

B 06	114, 236, 371, 427
B 07	46, 110, 297
B 09	427

Jänischgambit

C 63	448
------	-----

Kaijsergambit

A 58	218
------	-----

Katalanskt

E 00	387
E 02	247

Kungsgambit

C 30	431
C 33	73

Kungsindiskt

A 40	132
E 65	93
E 74	396
E 81	373
E 88	7
E 90	431
E 91	325
E 92	326, 329
E 93	345
E 94	29
E 95	84
E 98	441
E 97	285, 317

Löparspel

C 24	446
------	-----

Moderna försvaret

B 06	138, 141, 179, 232
------	--------------------

Nimzoidiskt

E 14	67
E 29	376
E 37	427
E 38	80, 291
E 39	391
E 41	14, 340
E 45	416
E 48	235, 412
E 55	399

Oregelbundet

A 41	47
A 46	288
A 80	121

Philidor

C 41	301, 382
------	----------

Ponziani

C 44	414
------	-----

Preussiskt

C 59	329
------	-----

Réti

A 07	51
A 14	42, 130
A 16	31

Ryskt

C 43	140
------	-----

Sicilianskt

B 20	34
B 21	47
B 22	45, 46, 112, 124
B 25	269, 355
B 31	415
B 32	94, 384
B 33	39
B 35	274
B 38	165
B 45/80	26
B 46	157
B 47	133
B 50	36
B 51	33
B 56	167
B 57	221
B 66	289
B 69	20, 354
B 70	295
B 78	79, 367
B 80	15, 28, 66, 241, 338, 389
B 81	18, 21, 23, 170, 193, 200
B 82	79, 413
B 83	113, 164
B 84	371
B 86	429
B 87	65
B 89	92, 119, 139
B 90	365
B 95	244
B 96	194
B 99	309

Skandinaviskt

B 01	339
------	-----

Slaviskt

D 16	214, 367
D 17	284
D 18	284
D 46	53

Spanskt

C 60	118, 430
C 61	105
C 64	214
C 67	16
C 75	323
C 78	370, 370
C 82	227, 239, 374
C 88	188
C 89	65, 192, 319, 327, 387
C 92	296, 330
C 93	53
C 95	104
C 96	17

Trompowsky

A 45	47, 237, 238, 380, 380
------	------------------------

Ungerskt

C 41	80
------	----

ARNE BERGLUNDS MINNESTURNERING

LÖRDAG 10 MARS 1990

För nionde året inbjuder Falköpings SS till Arne Berglunds Minnesturnering. Nytt för året är att turneringen spelas på en dag.

SNABB-SCHACK-TURNERING

SPELTID: 30 minuter/spelare och parti.
SPELSYSTEM: 7 ronder Monrad i en öppen klass.
SPELPLATS: Vasagatan 45 (Stjärntextilhuset). 350 m från järnvägsstation.
PRISER: 1:a pris 3 000 kr + inteckning vandringpris. I övrigt priser beroende på deltagarantal.

RATINGPRISER: 200 kr i varje grupp, med indelning efter deltagarantal.

TIDSPLAN: Anmälan i spellokalen senast kl. 09.30

Rond 1: 10.00–11.00

Rond 4: 14.15–15.15

Rond 2: 11.15–12.15

Rond 5: 15.30–16.30

Rond 3: 12.30–13.30

Rond 6: 16.45–17.45

LUNCH

Rond 7: 18.00–19.00

PRISUTDELNING: Omedelbart efter turneringens slut.

STARTAVGIFT: Seniorer 150 kr. Juniorer 100 kr, födda 1970 och senare.

ANMÄLAN: Startavgiften insättes på postgiro 13 963-4, senast 1 mars.

UPPLYSNINGAR: Jan-Ola Leifler tel. 0515/168 18. Sten Johansson tel. 0515/169 97

HJÄRTLIGT VÄLKOMMEN

Falköpings Schacksällskap

NYINKOMMEN LITTERATUR

Averbakh m fl: Chess in USSR. Soviet Tournament News

Review 1988 h 166 s 159:–

Averbakh m fl: D:o 1/1989 h 267 159:–

Fine: The Ideas behind the Chess Openings h 182 114:–

Lutes: Danish Gambit h 169 80:–

Wall: Orangutang 1 b4 h 90 54:–

Dempsey: Modern Exchange Gruenfeld h 67 56:–

Thomas: Sicilian c3 h 121 70:–

Martin: Dutch Defence h 37 41:–

Martin: Nimzo-Indian 4.e3 h 42 41:–

Martin: Spanish without 3... a6 h 38 41:–

Martin: Closed Spanish h 41 41:–

Treppner: Testbuch der Abwicklungen und Übergänge h 126 85:–

Hammond/Jamieson: C. J. S. Purdy. His Life, Games and Writings h 362 208:–

Alekhine: Alekhines greatest Games of Chess 1908–45 d h 697 211:–

Vliet/Broeder: World Cup Rotterdam 1989. 1. Timman h 153 80:–

Wirgren/Erlandsson: Korr-SM 1980–1981 h 270 120:–

Niklasson: Den tomma spelplatsen (roman) h 259 125:–

Schackdatorer: Vi är den detaljist i Sverige som har det största urvalet. Ring eller skriv till oss och begär upplysningar. Moms ingår. Snabba leveranser. Begär prislista!

SKÅNES SCHACKFÖRLAG AB (Sven Klerstam)

Linnégatan 65, 216 16 Malmö. Ordertelefon 040/16 28 61. Postgiro 63 19 45-3

B POST

Avsändare:
Tidskrift för
Schack
Gethornskroken 21
281 49 Hässleholm
ISSN 0040-6848

HÄRMED INBJUDES DITT LAG TILL
SVENSKA LAGCUPEN I SCHACK
SOLVALLA-CUPEN 1990

Solvalla-Cupen (Schacktävling) och **V65-Cupen** (Tipstävling) avgörs 1990 för tredje året i rad. Tävlingsarna startar i februari och är öppna för alla schacklag i Sverige. **Tävlingsbestämmelser skickas ut i december till ca 800 schackledare i hela landet.** Total prissumma i finalen 21/4 1990 är

100.000:-

Bevaka anmälningstiden och studera tävlingsreglerna!

Närmast större tävlingsdagar på Solvalla är **V65-finalerna den 30 dec** och **Yorkshires Rikschampion den 7 jan.** Solvalla tävlar 88 gånger 1990.